İçişleri Kütüphanesi

Kayıt No: 100011

İDARE

Dahiliye vekâletinin aylık mecmuası

Yil 2 Şubat 1929 Sayı 11

Tayinler

L.a 1 655

No : 2797

Tahrirat müdürleri:

Şark müddetini ikmal eden Urla vilâyeti tahrirat müdürü Cemal beyin münhal olan Sinop tahrirat müdüriyetine nakliye yerine Afyonkarahisar sabık tahrirat müdürü Hüseyin Hilmi beyin tayini tensip edilmiştir . İşbu kararnamenin icrasına Dahiliye vekili memurdur.

24/2/929 Reisicumhur

Dahiliye vekili Başvekil G : M . KEMAL

Ş : Kaya İsmet

Vekâlet emrine Alınanlar:

Rize valisi Cemil beyin görülen lüzuma mebni vekâlet emrine alınarak valiliğe mülkiye müfettişlerinden Arif beyin tayini Dahiliye vekâletinin 12/1/928 tarih ve 143

numaralı tezkeresile yapılan teklifi üzerine İcra vekilleri heyetinin 6/2/929 tarihli ihtimamda tasvip ve kabul olunmuştur . 6/2/929

Reisicumhur
G . M . KEMAL

Ha.V. Da.V. M.M.V. Ad.V. BaşV.
D.T.R Ş.K. M. A. M. E . İsmet
S.M.İ.V İk. V. Na. V. Mf .V. Ma . V.
D.R M.R. R. İsmet Ş.S

No : 7651

Maraş valisi Sabri beyin görülen lüzumuma mebni vekâlet emrine alınarak valiliğe mülkiye müfettişlerinden Ferruh beyin tayini Dahiliye Vekâletinin 31/1/929 tarih ve 307 numaralı tezkeresile yapılan teklifi üzerine İcra vekilleri heyetinin 6/2/929 tarihli içtimamda tasvip ve kabul olunmuştur . 6/2/929

Reisicumhur
G . M . KEMAL

Ha.V. Da.V M . M . V. Ad.V. Ba . V
D.T.R. Ş.K. M. A. M. E . İsmet
S . T .V. İk. V. Na . V. Mf .V. Ma . V.
D.R M. R. R, İsmet Ş. S

Haklarında memurin kanununa tevfikan muamele olunanlar:

No : 7679

Kastamonu esbak valisi İbrahim Hakkı bey hakkında memurin kanununun muvakkat birinci maddesine tevfikan

muamele ifası, Dahiliye vekâletinin 12/ 2/ 929 tarihli ve 442/ 138 numaralı tezkeresiyle yapılan teklifi üzerine İc. V. H. inin 15 /2 / 929 tarihli içtimaında tensip ve kabul olunmuştur . 13/2/929

Reisicumhur
G . M . KEMAL

H.V	Da. V.	M. M .V.	Ad .V.	Baş. V.
D. T. R.	Ş. K.	M. A	M. E.	İsmet
S.T.V	İk V.	Na. V.	Mf. V.	Ma. V.
D. R.	M.R.	R.	İsmet	S.Ş

No: 2741

Bağçe sabık kaymakamı İzzet bey hakkında memurin kanununun muvakkat birinci maddesine tevfikan muamele ifası tensip edilmiştir .

İşbu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.

Reisicumhur

Dahiliye vekili	Başvekil	G. M. KEMAL
Ş. Kaya	İsmet	

No :2796

Vize sabık kaymakamı Cevdet bey hakkında memurin kanununun muvakkat birinci maddesine tevfikan muamele ifası tensip edilmiştir.

İşbu kararnamenin icrasına Dahiliye vekili memurdur.

24 / 3 / 929

Reisicumhur

Dahiliye vekili	Başvekil	G . M . KEMAL
Ş . Kaya	İsmet	

Zammı maaş

Konya tahrirat müdürü İzettin beyin maaşına bin guruş zam edilerek beş bine iblağ olunmuştur.

Emniyeti umumiye

Şube müdürleri:

No: 2795

Madde 1 —Münhal İstanbul polis müdüriyeti üçüncü şube müdüriyetine balen mezkûr şube muavini^olup mektebi mülkiye mezunlarından ve mülga emniyeti umumiye memurin müdüriyetinde bulunan bilini beyin tayini tensip kılınmıştır.

Madde 2 — Bu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur .

24 - 2 1928

Reisicumhur
G . M . KEMAL

Dahiliye Vekili
Ş. Kaya

Baş vekil
İsmet

Polis müdürleri:

No: 2787

Münhal bulunan Sivas polis Müdiriyetine Kayseri polis müdürü Hayri beyin maaşile naklen tayini tensip kılınmıştır .

Bu kararnamenin icrasına Dahiliye vekili memurdur.

20/2/1929

Reisicumhur

Dahiliye Vekili
Ş . Kaya

Başvekil
İsmet

G : M . KEMAL.

No : 2789

Kayseri polis müdüriyetine Urfa sabık polis müdürü Hami beyin kadro maaşiyle tayini tensip kılınmıştır. Bu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.

23 / 2 / 1929 Reisicumhur

Dahiliye vekili Başvekil G. M. Kemal

Ş.Kaya İsmet

Polis müfettişliği:

Sivas Polis müdürü Nazmi bey polis müfettişliğine nakledilmiştir .

Ser komserler:

Adana Ser Komserliğine Samsun Serkomseri İbrahim Hakkı , İstanbul Ser komserliğine Adana Ser komseri Raşit efendiler nakl edilmişlerdir .

İkinci komserler:

Kirklareli ikinci Koınseri Hüsnü efendi Afyonkara- hisar ikinci komserliğine nakl edilmiştir.

Komser muavinleri:

İstanbul sabık komser muavini Raşit efendi Niğde komser muavinliğine tayin edilmiştir .

Kanunlar

Kazanç vergisi Kanununun 21 Mayıs 1927 tarih ve 1038 numaralı Kanun ile muaddel 71 inci muvakkat maddesinin tadili hakkında Kanun

Kanun No : 1388
Kabul tarihi: 2/2/1929

Madde 1 — 27 Şubat 1926 tarih ve 755 numaralı Kazanç vergisi Kanununun 21 Mayıs 1927 tarih ve 1038 numaralı Kanun ile tadil olunan 71 inci muvakkat maddesi aşağıdaki veçhile tadil edilmiştir :

“ İşbu Kanunun ahkâmı üçüncü maddenin birinci ve ikinci fıkralarında muharrer şirketler [Kollektif şirketler hariç] ve beyanname esasına tabi tutulan meni erin ve mustahdimin ile beyannameye tabi olmayan ikinci kısma dalı i I bilcümle mükellefin hakkında 1926 senei mâliyesinden itibaren aynen tatbik olunur . Bunların haricinde kalan ve beyanname usulüne tabı tutulan mükellifin 1926, 1927 ve 1928 senei mâliyeleri zarfında beyanname vermek istemedikleri ve bu müddet zarfında vaz’iyeti ticariyelerinde bir güna tebeddül vuku bulmadığı takdirde 1341 senesi temettü vergilerinin üç mislini tediyeye mecburdurlar

Madde 2 — Bu Kanun 21 Mayıs 1927 tarih ve 1038 numaralı kanunun mevkii meriyete girdiği tarihten itibaren, tatbik edilmek üzere neşri tarihinden muteberdir .

Madde 3 — Bu Kanunun ahkâmını icraya Adliye , Dahiliye , Maliye ve İktisat vekilleri memurdur.

4 - 2 – 1929

———————

Devlet davalarını intac eden avukat ve saireye verilecek ücreti vekâlet hakkında kanun

kanun No : 1389
kabul tarihi 2/2/1929

Madde 1 — Devlet lehine intaç edilen davalarda dolayı Hükme rapt ve tahsil olunan vekâlet ueretler muvazenei umnmiyeye dahil vekâletler ve umumî müdiriyetlerce hizmeti mesbuk olanlara aşağıdaki cetvel mucibince tevzi ve bütçelerdeki mahkeme harçları tertibinden tesviye olunur :

Yüzde yetmiş : Maaş veya ücretli avukat ve dava vekillerine ve hazine avukat veya dava vekili olmayan yerlerde dava deruhte eden kaza mal müdürlerine.

Yüzde otuz : muhakemat müdürleri ve hukuk müşavirlerde takibi icra memurlarına .

Madde 2 — Birinci madde mucibince yapılacak tevziatın şerait ve miktarları İcra Vekilleri Heyetince tanzim kılınacak bir talimatname ile tayin olunur .

Madde 3 — Devlet davalarını intaç eden avukat veya dava vekillerine verilecek ücreti vekâlet baklandaki 28 Mayıs 1928 tarih ve 1333 numaralı kanun mülgadır .

Madde 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir .

Madde 5 — Bu kanunun ahkâmını icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur .

4 / 2 / 1929

Teşviki Sanayi Kanununa Müzeyyel Kanunu Muaddil Kanun

Kanun No : 1390
Kabul tarihi : 2 / 2 / 1929

Madde 1 — 28 Mayıs 1927 tarih ve 1055 numaralı teşviki sanayi kanununa müzeyyel 28 Mayıs 1928 tarih

ve 1319 numaralı kanun aşağıdaki veçhile tadil edilmiştir.

(Ayrı ayrı maden ruhsatnamelerine ve ya imtiyaz- namelerine merbut olmakla beraber İktisat Vekâletince tespit edilen muayyen bir hudut dahilinde bulunup müşterek tesisata malik ve yekdiğerile mürtebit olan ve ayıı şahıs ve ya şirket tarafından tevhiden işletilen maden ocaklar, teşviki sanayi kanunundan istifade itibarile bir ocak addolunur ve cümlesi için bir muafiyet ruhsatnamesi verilir. Ancak muafiyet ruhsatnamesinin itası bu kabil ocakların inandın kanununa göre vaziyetlerini değiştirmez ve imale ait ruhsatnamelerin tevhidini icap ettirmez.]

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir .

Madde 3 — Bu kanunun ahkâmını icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur . 4 / 2 / 1929

Memurin Kanununun dördüncü Maddesinin (Z) fıkrasının tadiline dair kanun

Kanun No : 1393

Madde 1 — Memurin kanununun dördüncü maddesinin (Z) fıkrası aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir .

Ecnebilerle evli olmamak ; memur iken ecnebilerle evlenenler müstafi addedilirler. (bu kanunun neşrinden evel ecnebi kadinlarla teehhül etmiş bulunan memurin Hariciye , Müdafaai Miliye ve Bahriye vekâletlerinde istihdam edilmezler) .

Madde 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir .

Madde 3 — Bu kanunun icrasına İcra Vekilleri Hey’eti memurdur .

20 / 2 / 1929

Giresun belediyesince celbolunan elektrik tesisati levazımına ait gümrük resminin teşviki sanayi kanununa tevfikan affına dair kanun

Kanun No: 1395

Madde — 1 Giresun belediyesince elektrik tesisatı için 1928 senesi eylülünde Avrupa'dan getirilen makine, alât ve edevat ile malzemenin mütehakkak 23402 liralık gümrük resmi mezkûr belediyenin bilâhare istihsal eylemiş olduğu teşviki sanayi muafiyet ruhsatnamesine tevfikan af olunmuştur .

Madde — 2 Bu kanun neşri tarihinden muteberdir .

Madde — 3 Bu kanun ahkâmını icraya Maliye Vekili memurdur .

20/ 2 / 1929

Türkiye ile sosyalist şuralar Cumhuriyetleri ittihadı hududunda zuhur eden ihtilafâtın usulü tetkik ve halli hakkındaki mukavelenamenin tasdikimi dair kanun

Kanun No : 1398
Kabul Ta. 23 /2 / 1929

Madde — 1 Türkiye Cumhuriyeti hükümeti ile Sosyalist Şuralar Cumhuriyetleri ittihadı arasında 6 Ağustos 1928 tarihinde Ankara'da imzalanan hudut ihtilâfatı mukavelenamesi ile tarihi ınezkûrde Ankara'da imza olunan buna ait protokol ve işbu mukavelename ile protokolün ve mer'alar ve huduttan mürur ve ubur mukavelenamelerile yine 6 Ağustos 1928 tamirinde Türkiye cumhuriyeti hariciye vekili Beyefendi ile Sosyalist Şuralar cumhu –

riyeti ittihadı fevkalâde murahhas ve Büyük elçisi beyninde taatı olunan 45363 / 44 ve 200 ve 45364/45 ve 201 numaralı notaların sureti taatisini mübeyyin tanzim edilen imza protokolü tasdik edilmiştir .

Madde 2 — İşbu kanun tarihi neşrinden itibaren mer'i olacaktır .

Madde 3 — İşhu kanun ahkâmının icrasına Hariciye, Dahiliye, Maliye, İktisat ve İM illi Müdafaa vekilleri memurdur . 27/2/ 1929

Hudut mıntakası ahalisinin Türkiye - sovyet hududundan mürurlarına dair Türkiye cumhuriyetile sosyalist şuralar cumhuriyetleri ittihadı arasında akt olunan mukavelenamenin tasdiki hakkında kanun

---

Kanun No: 1397
Kabul Ta. 23/2/1929

Madde 1 — Türkiye Cumhuriyeti hükümeti ile Sosyalist şuralar Cumhuriyetleri ittihadı beyninde 6 Ağustos 1928 tarihinde Ankara'da. akt ve imza olunan huduttan mürur ve ubur mukavelenamesiyle mezkûr mukavelenamenin bazı noktalarını tasrihen tarihi mezkûrde Türkiye Cumhuriyeti Hariciye Vekili Beyefendiyle Sosyalist Şuralar İttihadı Fevkalade Murahhas ve Büyük Elçisi arasında taati olunan 45364/45 ve 201 numaralı notalar tasdik edilmiştir .

Madde 2 — İşbu kanun tarihi neşrinden muteberdir .

Madde 3 — İşbu kanun ahkâmının icrasına Hariciye ve Dahiliye Vekilleri memurdur . 27/2/ 1929

Uu Resminin muvakkaten tenzili hakkında kanun

Kanun No : 1400
Kabul tarihi 23-2-1929

Madde 1 — 10 Mart 1332 tarihli tarife kanununun (53) tarife numarasının evvelâ fıkrasın de muharrer buğday unu resmi aslisi, emsal muhafaza olunarak, Ağustos 1929 nihayetine kadar kırk altı kuruşa tenzil edilmiştir. Mezkûr tarihten sonra İcra Vekilleri hey'eti işbu resim miktarını lüzumuna göre altmış kuruşa kadar tezyide mezundur .

Malide 2 — Türkiye ile ticaret muahedesi veya muvakkat ticari itilâfname aktetmemiş olan memleketlerden gelecek buğday unu ile (46) tarife numarasında muharrer buğday kızılca buğday melez ve kara duğday hakkında 10 nisan 1927 tarih ve 1005 numaralı kanunun emsale ait hükmünün tatbiki İcra Vekilleri hey'eti kararile muvakkaten tehir olunabilir .

Madde 3—Bu kanunun hükmü neşri tarihinden muteber ve 15 teşrinisani 1929 tarihine kadar mer 'idir .

Madde 4 — Bu kanun ahkâmını icraya İcra Vekilleri hey'eti memurdur. 27-2- 1929

Kararlar

Askerlik mükellefiyeti Kanununun 109 uncu maddesinde bedelleri alınmayacağı zikredilen ihtiyat zabitlerinden mezkûr Kanunun 86,89 ve 108 inci maddeleri hükmünden istifadeye teşebbüs edenlerin bedellerinin alınıp alınmayacağının tefsirine mahal olmadığı hakkında

Karar No : 477

21 Haziran 1927 tarih ve 1111 Nolı askerlik mükellefiyeti kanununun 109 uncu maddesindeki (kanunu mahsusu mucibince İhtiyat zabiti olacaklardan bedel alınmayacağı) hükmünün kat'iyet ve serahatı karşısında , mezkûr kanununun 80, 89 ve 108 inçi maddelerindeki yoklama kaçağı bakaya ve saklıların kısa hizmet iddiaları nazarı dikkate alınmak ve cezalarını görmedikçe bedel vermek haklarının refedileceği hükümlerinden , kanunu mahsus mucibince ihtiyat zabiti olacaklardan yoklama kaçağı , bakaya ve saklı vaziyetinde bulunanların da kisa hizmet haklarının refi ve cezalarını gördükten sonra bedel alınması cevazına dair istidlalde bulunmak, sarahat yerinde delâlete itibar demek olmakla gayrivarittir .

Bundan mada , 16 Haziran 1927 tarih ve 1076 Nolı ihtiyat zabitleri ve ihtiyat askeri memurları kanununun muhtelif maddelerde askerlik mükellefiyeti kanununun kısa hizmet şeraitine tabi olanlar meyalımda ihtiyat za-

biti olacaklardan mada daha bir çoklarını tadat eden 34lincü maddesi de bu noktai nazarı müeyyittir .

Binaenaleyh tefsire mahal olmadığı heyeti umumiyenin 7/2/1929 tarihli 33 üncü in'ikadının 1 inci celsesinde takarrür etmiştir .

7/2/1929

Çekirge kanununun ikinci ve üçüncü maddelerini muaddil 1235 numarolu kanunun ikinci maddesinin tefsirine mahal olmadığı hakkında

Karar No : 478

Çekirge kanunu ile ihdas olunan mükellefiyetin memurlara dahi şamil olduğu sarih bulunduğundan tefsire mahal olmadığı . Hey'eti umumiyenin 7 / 2 / 1929 tarihli 33 üncü in'ikadinin 1 inci celsinde takarrür etmiştir .

7/2 / 1929

İstanbul Poliser komiserlerinden İbrahim Fevzi Beyin İstiklâl madalyasile taltif edilmeyeceği hakkında

Karar No : 479

Mücadelei milliyedeki hizmetlerine binaen istiklâl madalyasile taltifini istirham eden İstanbul Polis ser komiserlerinden İbrahim Fevzi Beyin yapmış olduğu işler umumî vezaiften ibaret olmakla kendisinin istiklâl madalyasile taltif edilmiyeceği Hey'eti umumiyenin 7 / 2 / 1929 tarihli 33 üncü in'ikadının 1 inci celsesinde takarrür etmiştir .

7 / 2 / 1929

Zabıtai sıhhiyei hayvaniye kanununun bazı maddelerinin tadiline dair olan kanunun ikinci maddesinin tefsirine mahal olmadığı hakkında

Karar No: 480

2 Kânuıievvel 1341 tarih ve 683 numaralı muaddel zabitai sıhhiyei hayvaniye kanununun ikinci maddesi mucibince her ne kadar keçi zatürreesine tutulupta itlaf olunan hayvanat sahiplerine verilecek olan tazminatın esası kabul edilmiş ise de diğer hastalıklar hakkında gösterildiği veçhile nispeti tazminat dercedilmemiştir. Halbuki 2 Mayıs 1928 tarih ve 1234 Numaralı hayvanların sağlık zabıtası kanununun Ö8 inci maddesinde keçi zatüreesi derpiş edilerek bu hastalıktan öldürülenlere kıymetlerinin nısfı derecesinde bir tazminat ita edileceği beyan kılındığına nazaran kanunu mezkûrun neşrinden evvel meskût, binaenaleyh mucibi iştibah olan zamanın nispeti haklımdaki vazn kanunun nokta i nazarı artık teayyün etmiş ve sübut bulmuş ve onun tatbiki lâzım eden bulunmuş olduğundan ay rica tefsire muhtaç bir nokta görülmediğine, hey'eti umumiyenin 11/2/ 1928 tarihli 34 üncü in'ıkadının 1 inci celsesinde karar verilmiştir .

11/2/1929

Esbak Bahriye Nazırı Mahmut Muhtar paşa ile Maliye Nazırı Nail bey Hakkında tahkikat icarasına dair

Karar No : 481

İngilterede kâin "Thames Iron Works,, Fabrikalarına sipariş olunan üç tane uskurlu vapur esmanına mahsuben

esbak Bahriye nazırı Mahmut Muhtar paşa ile Maliye nazırı Nail bey tarafından kefaletsiz olarak tediye ettirilen yirmi bin İngiliz lirası meselesinde hakikaten malî mes'uliyeti müstelzim bir hal olup olmadığının bu içtima nihayetine kadar tahkiki ile neticesinin hey'eti celileye arzı, hey'eti umumiyenin l6 / 2 / 1929 tarihli 35 inci inikadının 1 inci celbesinde takarrür etmiştir .

16 / 2/1929

Vekiller aleyhinde Devletin şahsî hakları noktasından tahrik edilecek davaların görüleceği merciin Divanı âli olduğu sarih bulunduğundan tefsire mahal görülmediğine dair

Karar No : 482

İngiltere'de kâin (Thamis ayren \vorks) Fabrikalarına sipariş olunan Uç adet uskurlu vapur esmanına mahsuben esbak Bahriye nazırı Mahmut Muhtar paşa ile Maliye nazırı Nail bey tarafından kefaletsiz olarak tediye ettirilen yirmi bin İngiliz lirası mes'elesi , Seyri Sefain idaresinin 1330 senesi bütçesinin mülga Meclisi Mebusumla hini müzakerecinde tetkik olunmuş ve mes'uliyeti tazminiyenin evvela Mahmut Muhtar paşaya ve müteakiben kefil sıfatile hâzineye bil izafe bonoya vaz'ı imza eden Maliye nazırı merhum Nail beyin terekesine vaziülyet bulunan veresesine teveccüh etmekte olduğu anlaşılma - sına binaen Seyri Sefain idaresince İstanbul üçüncü hukuk dairesi huzurunda Mahmut Muhtar paşa aleyhinde ikamei dava edilmiş ise de gerek zamanı hadisede mer'i kanunu esası ve gerek teşkilâtı esasiye kanunu mucibince hey'eti Vükelânın memuriyetlerinden hariç ve sırf zatlerine

ait daavinin mercii rüyeti mahakimi Adliye olup vazaifi memurelerinden mütevellit daavinin rüyeti mahkemenin vazaifinden hariç görülmesine binaen işbu dava olunan hususta dolayı makamı aidine müracaatta muhtar olmak üzere davayı mukamenin vazife noktasından reddine karar verilmiş ve mahkemei temyizce de kararı vakiin tasdik edildiğine ve Seyri Sefain idaresince tashihi karar hakkındaki vaki itirazat da reddedilerek mahkemei temyizin evvelki noktai nazarında İsrar eylemekte bulunmasına nazaran hukuku şahsiyei Devlet noktasından tahrik edilecek bu kabil davaların mercii rüyeti mülga kanunu esasinin 30 ve 31 inci ve Teşkilâtı esasiye kanununun 46 ve Dahilî nizamnamenin 169 uncu Haddelerinde Divanı Ali olduğu tasrih ve tespit idilmiş bulunmasına binaen tefsire mahal görülmediği hey'eti umumiyenin 16/2/929 tarihli inikadının İnci celsesinde takarrür etmiştir .

16/2/1929

Adapazarı sabık kaymakamı Hüsnü beyin istiklâl madalyasile taltifine dair

Karar No: 483

Adapazarı sabık kaymakamı Hüsnü Beyin kırmızı şeritli İstiklâl madalyasiyle taltifi, hey'eti umumiyenin 16 / 2 / 1929 tarihli otuz beşinci in'ikadının birinci celsesinde takarrür etmiştir.

16 / 2 / 1929

Dört zatın beyaz şeritli istiklal madalyasiyle
taltifleri hakkında

Karar No : 484

İsimleri aşağıda yazılı dört zatın beyaz şeritli İstiklâl madalyasiyle taltifleri, hey'eti umumiyenin 18 / 2 / 1929 tarihli 36 inci in'ikadının 1 inci celsesinde takkarrür etmiştir :

Sabık umuru siyasiye müdürü Belgrat mümessili hikmet B.
„ Müsteşar Suat Bey.
„ Hukuk müşaviri münir Bey .
„ Umuru şehbenderiye ve ticariye müdürü Tefvik Kâmil Bey.

Erzurum müddei umumisi İbrahim Ethem beyin
istiklâl madalyasile taltifine imkân olmadığı hakkında

Karar No : 485

Millî mücadeledeki güzel işlerinden dolayı İstiklâl madalyasile taltifini isteyen Erzurum müddei umumisi İbrahim Ethem Beyin inha tarihi İstiklâl madalyası kanununa müzeyyel 977 numaralı kanunun birinci maddesindeki 1 teşrini evvel 1926 tarihinden sonra olduğundan istidasının reddi, hey'eti umumiyenin 18 / 2 / 1929 tarihli 36 ıncı in'ikadının 1 inci celsesinde takarrür etmiştir .

Tefsirler

Tekrar intihap olunmayan memur mebuslara tahsis olunacak maaş hakkında

Tefsir No : 141

Memurin Kanununun 89 uncu Maddesinin tefsiri

18 Mart 1926 tarih ve 788 numaralı memerin kanununun 85 inci maddesi mucibine mesleki memuriyet olan fakat intihapları zamanında hali mazuliyette bulunan mebuslardan müddetleri bittikten sonra tekrar intihap edilmemiş olanlara verilmesi muktazi maaş , mazuliyetlerine takaddüm eden memuriyetlerine ait açık maaşından ibarettir . 23/2/1929

Kararnameler

Madde 1 — Çankırı vilâyetinin Çerkeş kazasına merbut bulunan Bayındırlar, Dodurğa Köyleri mezkûr Kazadan fek edilerek Çankırı Kazasına tabi orta nailiyesine rapt ve ilhak olunmuştur

Madde 2 — Bu Kararname hükmünü icraya Dahiliye vekili memurdur . 2/2/1929

Dahiliye vekili	Baş vekil	Reisicumhur
Ş. Kaya	İsmet	Gazi M. Kemal

Sivas vilâyeti dahilinde olup muamelatının bir kısmı mezkûr vilâyetin Zara Kazasına ve bir kısmı da Divriki kazasının Çan nahiyesine merbut bulunan Tepehan karyesinin Zara kazasına olan bir kışını muamelatının fekkile bilumum muamelâtı Divriki kazasına verilmiştir .

2 — Bu kararname hükmünü icraya Dahiliye vekili memurdur . 23-2-1929

Reisicumhur
Gazi M . Kemal

Dahiliye Vekili	Başvekil
Ş. Kaya	İsmet

Tamimler
İdari umumiye
Talimat

Sayı
1337

İşlerin çabuk görülmesi için

İşlerin çabuk görülmesi için asadaki maddelerin tatbiki icap eder :

1—Vekâlete gelecek , vekâletten çıkacak her nevi kâğıtlar eklemle olsa behmehal vekâlet evrak kalemince kayt edilmelidir .

2—Devaire havale edilen bir işin başka tarafa ait olduğu anlaşılırsa derhal o daireye gönderilmelidir .

3—Resmî , gayri resmî hiç bir müracaat müspet ve ya menfi olsun cevapsız bırakılmamalıdır . Cevaplar aşağıdaki müddet içinde verilmelidir . Gelen kâğıtlar (4) şekilde olabilir :

1- Şahsî muamelata ait mektup ve istidalar .

2- Telgraflar , ve müstacel tahrirat ve ya teskereler.

3-Tahriratlar .

4- Alelumum layiha ve raporlar .

Şahsî muamelata ait mektup ve istidalara, telgraflarla acele işaretli tahrirat ve teskerelere daireye vurudu| tarihinden itibaren 34 saat zarfında telgraf , tahrirat veya teskere ile cevap verilmelidir. Alelade tahriratların cevabı Uç günden fazla teehhür edemez .

Tetkikatı müstelzım tahrirat veya telgraflarla alehimum layiha ve raporların muamelatını ait olduğu masalara tevdi ederken muamele müddetini daire müdürleri tayin ederler.Bu kabil evrakın muayyen müddet zarfındaik malinden masa amir veya mümeyizi mes'uldur . Cevab

tetkikat icrasına ve muhaberata mütevakkıf olan evrak şahsî hukuka da taaluk ediyorsa keza yirmi dört saat zarfında geldiği makama veya şahsa eğer derhal cevap verilecek mahiyette ise cevabi, değilse evrakın alındığı ve ya tetkik olunacağı telgraf veya tahriratla bildirilecektir .

4 — Üçüncü madde de tayin olunan müddetlerden fazla masasında veya zimmetinde evrak bırakan memurlar hakkında memurin kanunu ahkâmı tatbik olunur.

5 — Merkezde her dairede müdiriumumi muavinleri ve olmayan dairelerde şube müdürleri veya birinci mümeyizler her gün daireye gelen evraktan takıp ve cevabı müstelzim olanlarla olmayanların tarih ve numaralarını kayt ve cevap verilmesi lâzım gelenleri üçüncü madde de muayyen müddetler dahilinde takıp ve intaç ettirmekle mükellefdirler.

6 — Her ay nihayetinde müdiri umumiler dairelerine ne kadar evrak geldiğini ve bunlardan ne kadarının cevabı müstelzim ve ne kadarının gayrı müstelzim bulunduğunu ve ay içinde ne kadar evrak muamelesinin ikmal ve ne kadarının ikinci aya devr edildiğini bir raporla makamı vekâlete bildireceklerdir . Hu raporda ikinci aya devr olunan evrakın nelerden ibaret bulunduğu ve esbabı teahhur veya devri izah olunacaktır .

7 — Kayt, dosya masalarında ve daktilolarda 12 saatten fazla hiç bir kâğıt kalamaz, mümeyizler bu noktayı ehemiyetle takıp edeceklerdir ,

8 — Müdür, muavinleri her akşam tatilini müteakip masaları muayyene ve üçüncü madde ile muayyen müddetlerden fazla kalan evrakı toplayarak müsebbipleri hakkında takibat ifasına tevessül edeceklerdir.

9 — Müdür umumi ve muavinlerine ait olan masalardan mada hiçbir masa veya evrak dolabı kilitli bulunmaya-

caktır . Zatî siciller şifre muhaberatı , mahrem tahriratlar tahsis olunan kasa ve dolaplarda hıfz olunur. Mahremiyetten devair müdürleri mesuldür :

10 — Muhaberatta sürati temin için sureti aşağıya çıkarılan imza talimatının harfiyen tatbikine itina olunacaktır.

İmza Talimatı

Madde : 1 — Aşaride zikr edilen evrak makamı vekâletçe bizzat imza edilecektir :

A . Talimatlar ve tamimler

B: Başvekâlet ve vekâletlere

B.Erkâni H. E. riyasetine yazılacak muharrerat ile yeni bir hak ve bir vazife tevlit ve tahmil eden muharrerat ve makamı vekâletin bizzat imzasını tensip edeceği evrak .

C : mühim şifreler

Madde : 2 — Asadaki evrakı vekâlet namına müsteşar bey imza edecektir :

A : Birinci madde haricinde vilâyetlerle müstakil müdüriyetlerle vuku bulan muhaberat .

B : Derkenarlar :

Madde : 3 müdiriumumilerle şube müdürleri aşağıdaki fıkralarda beyan edilen evrakı imzalamağa mezundurlar:

A : Vilâyetlere yazılacak tekitler , istilâm ve istizahlar , istatistik malumatı , havalenameler .

B : İcra emrini mutazammin olmamak üzere vilâyetlere yazılacak muharrerat ve telgrafnameler.

C : Bir muhabere evrakının noksanını ikmâl ettirmek gibi şekle ait bulunan ve binnetice makamı vekâletçe görülecek olan muhaberat .

Madde 4 : Birinci maddenin (B) ve (C) fıkralarındaki mühim hususatı takdir müsteşarlığa aittir . Binaenaleyh imza edilecek bütün muhaberat evrakı devair aidesince-

müsteşar beye irae edilecek ve müsteşar beyde makamı vekâletten imza edilecek evrakı daire reisinin imzası yanma bir (İNİ) işareti vaz etmek suretile tefrik eyleyecektir .

Madde 5 — Valiler , Vekâletlere yazılacak muharrerat ve telgrafları bizzat imza edeceklerdir makamat saire ile olan muhaberat içün muavin ve mektupculara imza salâhiyeti verebilirler .

11 — Her kâtip tebyiz veya teksir için kendisine verilen evrakı ayni günde ikmale ve mümeyize iadeye mecburdur . İkmâl edemediği yazılar için mümeyize veya muavine izahat verir .

12 — Tebyizde fazla yanlışlıklar yapan ve sürat temin edemeyen ve tehir ve teahhum itiyat edinen daktilolar memurin kanununun ahkâmı dairesinde cezalandırılırlar .

13 — Telgraflar her şeye takdimen tebyiz ve mukayitler tarafından heman kayt ve imza ettirilecek ve bila teahhur evraka tevdi olunacaktır .

14 — Tahrirat veya telgrafın vekâlet veya vilâyette tabi olacağı muamele için icap eden zaman ve mesafe farkları daima göz önünde bulundurularak lüzumsuz tekitlere meydan verilmemelidir. Bu kayt ve şarta riayeten yapılan tekitler vekâletçe ehemmiyetle nazarı itibare alınacaktır . Aynı mesele hakkında ikinci bir tekit (ait olduğu daire veya vilâyette müsebbibi hakkında telgraf ücretinin tazmini mucib ahvaldendir .

15 — Müdiriumumi muavinleri ve şube müdürleri muavin ve şube müdürü olmayan daireler de birinci mümeyizler mühim ve müstacel tahrirat ve telgrafların tarih ve numarasını zapt ederek daha evvelden tayin olunan müddetler zarfında tekit etmeğe ve her ay nihayetinde hangi vilâyetlerden ne gibi iş'arların cevapsız kaldığını bir raporla tespit ile mükelleftirler .

16 — Vilâyetlerde de balâdaki maddeler ahkami Vali ve kaymakam beyler tarafından takip olunacak ve mektubcu ve tahrirat kâtipleri işlerin sur'atla çıkarılmasından mes'ul olacaktr .

17 — Valiler her ay nihayetinde vekâlete yazılıp tekitlere rağmen cevabı alınamayan tahrirat ve telgrafların bir listesini tanzim ederek vekâlete göndereceklerdir .

18 — Müracaat sahipleri gerek iş , gerek görüşmek için kalem odalarına giremezler . İşlerinin derecesi ve neticesi hakkında malumat almak için merkezde müracaat memuruna müracaat ederler . Müracaat memuru bulunmayan dairelerde kâtip efendilerden biri bu vazife ile tavzif olunur. Vilâyetlerde bu vazifeyi evrak kalemi memurlarından biri ifa eder .

19 — Tahrirat ve telgraflar Türkçe cümlelerle açık olarak yazılacak ve tahriratlara behemehal vazıh bir hulâsa konacaktır .

20 — Mahrem olduğu halde müstacel bulunmayan ve şifrelenmesi icap eden maddeleri telgrafla yazmaktansa şifreli tahrirat yazılması ve şifrelerin mühim ve müstacel maddelere hasrı ve uzun mütalâattan sarfınazar edilerek bilhassa kısa yazılması işlerin sur'atle görülmesi itibarile çok lazımdır . Beklenilen mahremiyeti teminedecek bir tedbirdir.

21 — Posta ile yetiştirilmesi mümkün olan ve hususile şümendüfer güzerkâhında ve sahilde bulunan merkezlerin postayı tercih etmeleri lâzımdır .

22 — Her daire amirinin bu emrin ihtiva ettiği ahkâmının takıp ve tatbıkile mükelleftir .

Mülkiye müfettişleri bir daireyi teftişlerinde en evel muamelenin sur'atle yapılıp yapılmadığının ve halkın işlerini miadında görülüp görülmediği ve bu emir ahkâmının tatbik edildiğini teftiş ve tahkik edeceklerdir :

Mühim ihtar

Bir memur kanunen yapmamakla mükellef olduğu bir işi yaptığı zaman ne dereceye kadar me'sul olursa yapmakla mükellef olduğu bir işi yapmamakla da o derece me'sul olacağı daima hatırda tutulmalıdır . İstizan ancak kanun ve nizamlarda ve emirnamelerde sarahat olmayan ve bunlarda yeri bulunmayan yep yeni işlerde ve hadiselerde birde kanun ve nizamnamelerin sarahaten istizana talik ettiği mevadda münhasır olmak lâzımdır.

Aksi ahvalde istizan bidayeten zuhule hami olunabilirse de tekerrürü ya mesuliyeti demlide etmek istememek gibi bir acze ve tereddüde veyahut kanunları bilmemek gibi bilgisizliğe delalet eder. Her ikisinin de memurun sicilline tesiri vardır ve bunun, tekerrür ve temadisi manii istihdam olur .

Kanun , nizam sarahati ve amirin kanuna muvafık olan emri hilâfına olarak bir işi yapmamak istizana talik ve tehirle işi bitirmemek millet efradının veyahut doğrudan doğruya devletin zararını ve hukukunun ziyamı mucip olabilir . Böyle bir vaziyet hadis olduğu zaman mes'ul hakkında tatbik olunacak en hafif hüküm Türk ceza kanununun 230 . 240 ıncı maddeleri hükmüdür .

Kanun cezanın maddeleri şunlardır :

Madde 230 — Her ne vesile ile olursa olsun memuriyet vazifesini yapmakta ihmâl ve terahi eden ve ya amirinin kanuna göre verdiği emirleri makbul bir sebep olmaksızın yapmayan memur, otuz liradan yüz liraya j kadar ağır cezayı nakti ile cezalandırılır .

Bu ihmal ve terahiden ve ya amirin kanuni emirlerini

yapmamış olmaktan Devletçe bir mazarrat husule gelmiş ise derecesine göre bir aydan üç seneye kadar hapis cezası ile birlikte müebbeden veya muvakkaten memuriyetten mahrumiyet cezası dahi hükm olunur .

Her iki surette memurun terahisinden ve ya verilen emri yapmamasından efratça bir türlü zarar hasıl olmuş ise oda başkaca ödettirilir .

Madde 240 — Kanunda yazılı hallerden başka ıie su - retle olursa olsun vazifesini su'i istimal eden memur derecesine göre tiç aydan üç seneye kadar haps olunur . Cezayı tahfif edecek sebeplerin vücudu halinde bir aydan az olmamak üzere haps ve otuz liradan yüz liraya kadar ağır cezayi nakti ile cezalandırılır. Ve her hâlda müebbeden veya muvakkaten memuriyetten mahrum edilir .

21— 2 — 29

———————

Hulâsa
İstifa eden
memurlar hakkında .
No

Bir vekâlette istifa eden memurların altı ay zarfında diğer bir vekâlete tavzif ve tayin edilmemesi hakkında İcra vekilleri heyetince ittihaz olunup Başvekâleti celil eden tebliğ buyrulan 23-1-929 tarih ve 1609 No lı kararname suretinin musattak bir ayın leffen ve tamamen gönderildi efendim . 2-3-929

Kararname Sureti

Maliye vekâletinden yazılan 20-1 929 tarih ve 2569 numaralı teskerede , vekâletin malumat ve muvafakati olmaksızın memurların diğer dairelere geçmesi muamelâtın karışmasını ve mümarese ve tecrübeleri artmış muktedir mal memuru yetiştirmek gayesinin heder olmasını intaç etmekte ve bu maksatla nakillerine muvafakat edilmeyenlerden bazılarının istifa suretile vazifelerinden ayrılmakta olmalarına binaen Maliye memurlarından velev ki istifa suretile olsun başka daireye geçmek isteyenlerin istifalarından itibaren bir müddetle mukayyet olmayarak veya altı ay zarfında bir memuriyete alınmamak suretile bu mahzurun izalesi için bir karar ittihazı teklif olunmuştur.

Keyfiyet İcra vekilleri heyetinin 23-1-929 tarihli içtimaında görüşülerek bir vekâletten istifa eden bir muvazzaf memurun altı ay müddetle diğer bir vekâletçe tavzifi ve tayin edilmemesi takarrür etmiştir .

Hulâsa:
Reisicumhur hazretlerinin tarihî nutuklarına ait vesaik hakkında
No 748

Reisicumhur Hazretlerinin tarihî nutuklarının muhteviyatına ait vesikaların tab'ı hitam bularak ciltsiz olanlarının (2,50) ve ciltli olanlarının 50 ve 100 lira kıymetinde olduğu Tayyare cemiyeti merkezi umumisi riyasetinden bildirilmiştir. İdarei aliyelerince talep miktarının inbası temenni olunur efendim . 4-2-929

Hulâsa :
Telgraf Kış hakkında
No : 728

Vilâyetiniz mıntıkasında kışın tesiratının derecesi nedir malumat itasını ve bilhassa şehirleri birbirlerine rapt eden yolların kapanmama! için tertibat alınması ve kapanmışların açtırılmasını rica . 3-2-929

Hulâsa:
469 No lı kararın tebliğini havi
No 755

Mart — Mayıs ve Haziran —Ağustos 928 aylarına ait Divanı muhasebat raporları hakkında T.B.M.M. Heyeti umumiyesince 29-12-928 tarihinde kabul edildiği T . B M. M. Riyasetinin iş'arına atfen Başvekâleti celileden tebliğ buyrulan 469 Nolı karar Resmî gazetenin 1094,1095 No lı nüshalarında aynen münderiçtir .

[Karar " İdare „ nin 10 uncu sayısında münderiçtir]

Hulasa
Yabana bat ve Garbî kara ağaç kazaları isimlerinin teptil edildiğine dair
No 778

Eskiden beri Halk arasında söylendiği veçhile Ankara vilâyetinin [Yaban Abat] kazasının ismi [Kızılcahamam] a ve Denizli vilâyetinin [Garbî Kara ağaç] kazası ismininde [Acı payam] a teptil olunmuştur tamimin tebliğ olunur efendim . 6-2-929

Hulâsa :
İdare yıllığı hakkında
No 808

Vekâletçe (İdare Yıllığı) neşr edilecektir. Buna konulmak üzere aşağıdaki maddelerde istenilen malumatın bir ân evvel itasını reca ederim .

1— Vilâyet ve kaza merkezlerinin birer manzarası (Bunun mümkün mertebe ey i çıkarılmış olması lâzımdır)

2 — Vâli beyefendilerle Kaymakam beylerin birer fotoğrafı

3 — Bu fotoğraflara isim , şöhret, tarih ve mahalli tevellüdü , bulunulan memuriyetleri tarih itibarile gösterir bir tercümei hal hulâsası rapt edilecektir. Hulâsanın tercümesi, hal sahibi tarafından imzalanması lazımdır .

4 — Vilâyet hududu dahilinde [mevcut demir yolları şosaları, Köy yolları kilometre hisabile birer kalem olarak gösterilecektir .

5 — Vilâyetin umumî varidat ve masarifi (birer kalemde..

6 — Vilâyetin mesaimi sathiyesi .

7 —128ü den beri vilâyete gelen mutasarrif ve valiler (Hizalarına hüviyet ve şahsiyetleri hakkında izahat verilmesi muvafık olur)

8 — Vilâyet hangi tarihte liva ve yahut vilâyet olmuştur ?

9 — Vilâyetin yetiştirdiği meşahir varsa isimleri.

7-2-929

Hulâsa :

474 No lı karar suretinin leffile

No 809

Kazanç vergisi kanununun 28 inci maddesinin tefsirine mahal olmadığına dair T. B. M. M. Heyeti Umumiyesince 24-1-929 tarihinde kabul edildiği beyanile T. B. M. M. Riyasetinin iş'arına atfen Başvekâleti celileden tebliğ buyrulan 494 No lı karar suretinin musaddak bir aynı leffen ve tamamen gönderildi efendim.

7-2-929

[Karar, idarenin 10 sayılı nushasındadır.]

Hulâsa:

476 No lı karar suretinin leffile

No 810

Memurin kanununa müzeyyel maddenin tefsirine mahal olmadığına dair T. B. M. M. Heyeti Umumiyesince 26-1-929 tarihinde kabul edildiği T. B. M. M. Riyasetinin iş'arın a atfen Başvekâleti celileden tebliğ buyrulan 476 No lı karar suretinin musaddak bir aynı leffen gönderildi efendim. 7-2-929

[Karar, idarenin 10 uncu sayısındadır.]

Hulâsa :
475 No lı karar suretinin leffile
No 812

Ciheti askeriyede kadroya tabi ve maaşlı hizmetlerde ücretle istihdam olunan mütekaitlerin tekaüt maaşlarının kat'ı icap edip etmediğinin tefsirine mahal olmadığına dair T. B. M. M. Heyeti umumiyesince 26-1-929 tarihinde kabul edildiği T. B. M. M. Riyasetinin iş'arına atfen Başvekâleti celileden tebliğ buyrulan 475 No lı karar suretinin musaddak bir aynı leffen gönderildi efendim. 7-2-929

[Karar, İdarenin 10 uncu sayısındadır.]

Hulâsa:
Ihsaî malûmat hakkında
No 816

Umumî işlerle meşgul dairelerin kısmı azaminin iştirâk ve. yardımları sayesinde İstatistik umum müdürlüğü "1928,, senesinde memleketimizde toplanılan bilumum İstatistiklerin hulâsasını ihtiva eden (İhsaî yıllık) namında bir eser neşrine muvaffak olmuştur.

İhsaî Yıllığın isminden de anlaşılacağı üzere her sene neşredilmesi icap ed en bir eser olduğu malûmu sarilileridir. Bunun için de cetvellerin ihtiva ettiği ihsaî malûmatın teakup seneler için devam olunması ve cetvellerin tetkikile yapılacak tadilâtın da ilâvesi lâzımdır. Bu hususta devair için ideal, son sene olan 928 ihsaî malumatının 1928 senesi ilk altı ayı zarfında neşredilmesidir. Bunun için de ilk Yıllıkta neşrolunan tablolar, Yıllığın neşrinden sonraki en yeni, en son malumatı, yahut Yıllıkta

mevcut olmayan eski İstatistikleri ilave etmek lâzımdır.

İstatistik umum müdürlüğü yakında makamı samilerine bir tahrirat takdim edecek ve bunda Vekâleti celileleri devairinin bu malumatı ihzara davet eyleyecek ve bu hususta icabeden izahatı da verecektir.

İşbu davetimizin ehemmiyetle nazarı dikkate alınmasını ve suallerimize mümkün olduğu kadar sür'ati e cevap verilmesi için devaire lâzım gelen emirlerin verilmesini rica ederim.

Cevap vermeden evel her dairenin ne gibi İstatistikleri olduğu ve (1928) senesi için ne gibi ihsaî malumat cemi edileceğini tetkik etmesi lâzımdır.

Burada mevcut olmayan yeni istatistiklerin cem'i değil her dairenin vesaiki meyanında mevcut olan ihsaî malumattan istifade edilmesi mevzu bahistir. Her dairenin tahriratımızı aldıktan üç ay sonra ihsaî Yıllığa iştirak için ne yaptığına dair zati samilerine bir rapor vermesini emir buyurmalarının muvafık olacağını zannediyorum. Ancak bu raporlarla hangi dairelerin ihsaî malumata malik olduğu ve hangilerinin malik olmadığı anlaşılacaktır.

İhsaî Yıllığa gönderilecek tablolardaki' malumatın mukayesesini ve mütecanis olmasını temin için bunların da İstatistik Umum müdürlüğü tarafından verilecek kadro ve şekil dahilinde ihzar edilmeleri lâzımdır. Fevkalâde ehemmiyet verdiğim ihsaî yıllığın faydalı olmasını temin için bundan başka çare yoktur.

Bilvesile takdimi ihtiramat eylerim efendim.

Başvekil
İSMET

Başvekâleti celileden varit olan 6 No lı teskerenin sureti aynen
4?9
yukarıya yazılmıştır. Bermucibi emrü iş'ar muamele olunması ehemmiyetle tebliğ ve temenni olunur efendim. 5-2-929

Telgraf

Hulâsa :
İstanbul valisine yazılan telgrafın tebliğine dair
No 824

İstanbul vilâyetine yazılan telgrafname sureti aşağıya nakl edilmiştir .

Suret

Son hafta zarfında İstanbul ve civarında şiddetle ve devamlı kar tipisinin şehir ve civarında tevlit ettiği müşkül vaziyete karşı ittiaz buyurduğunuz müsmir tedbirlerinize şayani imtisal ve takdir faaliyetinize teşekkür ederim.

Eyi idareciliğin mutebariz vasfı fevkalade ahval karşısında, mevcut teşkilât ve vesaitten azami istifade ederek tedabirler almak ve fevkalade ahvalin tesiratını azaltmak ve derhal izale etmek .

Diğer bir vasfı da bu gibi mut atın fevkinde hadis olan gayrı muntazar ahvalden mutenebbih olarak esgi teşekkülat ve tertibat noksanının normal zamanlarda ihzar ve itmam ederek her hangi bir ihtimale karşı hazır bulunmaktır. Böyle istisnai halattan istifade etmemek idare havzasını daima bu gibi tehlikelere maruz bırakır. Binaen aleyh bu şiddetli ve istisnaî kışın şehrin hayati umumiye-

sinde hangi faaliyet sahelerini tevkif ettiği ne şehrin alelade baytında ne gibi tesirler ika ettiği ıie ve gibi vesait ve tedabirin evvelinden ihzar ve ittihaz edilmediği için bu neticeler tevellüt ettiği tespit edilmek, istikbalde böyle hadiselerle bu hadiselerin haddi asgariye indirecek surette mücehhez bulunmak icap eder . Bu tedbirler meyalımda hıdematı umumiyeyi ifa eden hususî ve resmî müesselerin de unutulmayacağı tabii ve zeruridir.

Şehrin ve civarının bu hususstaki ihtiyaçları vilâyet ve emanetin kudret, kabiliyet ve vasıtaları nazarı itibare alınarak ne yapılması lâzım geldiği ve ne yapıla bileceği ve ne yapıldığı hakkında rapurınıze intizar eylerim efendim

9 - 2 1929

Hulâsa:
memurin hakkında vuku bulan şikâyete dair.
No 825

Memurin hakkında şikâyet ve isnadatı havi efrat tarafından vekâlete verilip berayı tahkikat vilâyetlere gönderilen arzuhallerin ekseriya mahallerinden istilânı ile iktifa edilerek mündericatının tahkikine girişilmediği ve bazan vilâyetlere bir mütalaa bile dermeyan edilmeksizin alman cevabın aynını vekâlete gönderildiği görülmektedir. Binaenaleyh: 1- Memurin Hakkındaki ihbarnamelerin mündericatı alel'ekser memurinin vazifei memuriyetinden münbais ve ya memuriyetlerinin ifası sırasında hadis olan cürümlerinden bâhis olduğundan memurin hakematı hakkındaki kanuna tevfikan derhal tahkikatı

iptidaiye icrasile neticeesi hakkında vekâlete malumat verilmekle beraber bir taraftan da evrakı tahkıkıyenin ait ol doğu hey'etlere tevdi ve derecattan geçirilmesi lâzımdır.

Bu ihbarnameler munderecatı memurin kanununun 28, 29, 30, 31, 32, 33, 35, inci maddelerimde münderiç ahval ve ef'alden bahis ise icra ettirilecek tahkikat neticesi vekâlete bildirilmekle beraber evrakı tahkikiyenin ait olduğu inzibat komisyonlarına sevk ve tevdii icap eder .

3 — Mündericatında mucibi tahkik ve müstelzemi mücazat olmayan ahval ve ef'alden bahis şikâyetnameler hakkında izahat verilmekle iktifa ve şikâyetname müuderecatı hakikatin hilâfı ise müşteki hakkında kanunî takibat yapılması lâzım gelir.

Bu suretle muamele ifası tamim ve tebliğ olunur efendim.

Hulâsa :
7619 No lı kararname ve merbutu suretlerinin leffile
No 836

Zeyl 4-7-1928 tarihli 3114 No lı umumî tebligata .

Yunan emvalinin sureti tevziini mübeyyin talimatnamenin tadili ve ,,9,, uncu maddesine bir fıkra ilâvesi hakkında İcra vekilleri heyetince ittihaz ve Başvekâleti celileden tebliğ buyrulan 7619 No lı kararname ve merbutunun musaddak birer sureti leffen ve tamimen gönderildi efendim.

10.2.929

Suret

No 7619

6-6—928 tarih ve 6712 Nolı kararnameye zeyldir .

4. Nisan .928 tarih ve 1217 Nolı kanun mucibince istihkak sahiplerine verilmesi lâzım gelen emvalin sureti tevziini mubeyyin talimatnamenin 6 inci maddesinin merbut şekilde tadili ve 9 uncu maddesinde merbut fıkranın ilâvesi Maliye vekâletinin 27-1-929 tarih ve 7 No lı teskeresile yapılan teklif üzerine İcra vekilleri Heyetinin. 30-1-929 tarihli içtimainde tasvip ve kabul olunmuştur .

30-1-929

Hulâsa:

1880 Noli kanunun tastikli suretinin tebliğine dair

No 921

4 - Mayıs 1925 tarihinde Cinevre'de içtima eden beynelmilel konferansta kaimi olunan (Muhnık müsemmin veya buna mümasil gazların ve bakteriyolojik vesaitin harpte istimalinin ineni halikındaki protokolün tastikina dair olup T. B. M. M. Heyeti umumiyesince 7/1/1929 tarihinde kabul ve tasdik buyurulduğu Cumhuriyet Riya seti celilesinin iş'arına atfen Başvekâleti celil eden tebliğ buyurulan 1380 Nolı kanunun tasdikli sureti leffen ve tamimen gönderildi efendim .

[Kanunu İdarenin 10 ucu sayısındadır.]

Hulâsa:
1349 Nolı kanunun tebliğına dair
No 922

Ankara'dan gayrı şehir ve kasabalardaki telefonlar hakkında olup T. B. M. M. Heyeti umumiyesince 7/1/1929 tarihinde kabul ve tastik edildiği Cumhuriyet riyaseti celbesinin iş'arına atfen Başvekâleti celileden tebliğ buyurulan 1376 Nolı kanunun tastıkli sureti leffen ve tamimen gönderildi efendim.

[Kanun İdarenin 10 uncu sayısındadır]

Hulâsa :
Kanun ve nizamnamelerin tanziminde alâkadar vekâletin mütalaasının alınmasına dair
No 1049

Kanun ve ya nizamame tanzim edilirken anınla alâkadar Vekâlet veya dairelere birer suret gönderilerek mütalaalarının alınmasına dair Başvekâleti celbeden varit olan 12/2/929 tarih ve 6 Nolı teskerei samiyenin bir sureti leffen gönderilmekle mucibince 592 muamele olunması tebliğ ve temenni olunur efendim . 14/2/929

Suret

Vekâletlerce ekseriyetle işin tealluk ettiği diğer ve- hâlet ve dairelerin mütalaaları alınmaksızın ve nizam-

Hulâsa:
477 Nolı karar suretinin leffile
No 1075

Çekirge kanununun ikinci ve üçüncü maddelerini muaddil 12 35 Nolı kanunun ikinci maddesinin tefsirine mahal olmadığına dair T. B. M. M. heyeti umumiyesince 1 /2/ 1929 tarihinde kabul edildiği T. B. M. M. Riyaseti celilesinin iş'arına atfen Başvekâleti celileden tebliğ buyurulan 478 Nolı karar suretinin musaddak bir aynı leffen gönderildi efendim .

16 / 2 / 1929

[Karar kısmı mahsusundadır]

Hulâsa:
Harice gönderilecek resmî heyet ve memurlar hakkında
No 1292

Harice gönderilecek resmî heyet ve memurların gittikleri mahaller Elçilik ve konsolosluklarımıza vurutlarını ve sebebi ziyaretlerini bildirmelerine dair Hariciye vekâletinden varit olan 16/2/1929 tarih ve 59003 Nolı teskerenin bir sureti leffen gönderildi.

16

Bermucibi iş'ar muamele ifası tamimen tebliğ olunur efendim .

Hariciye ve.3 üncü Daire ifadesile yazılan 16- 2-929 tarih ve 59003 Nolı teskeresi suretidir. 16

Stokholum Maslahatgüzarlığımızdan alınan bir tahriratta bazı tetkıkat için binbaşı Zeki Doğan bey riyase

tinde “ Malmo „ ya gönderilen bir heyetimizin ve keza Türkiye demir \ olları için lokomotif ve vagon inşa eden ‘ Nidpvrstetholm’ fabrikası nezdine gönderilen yüksek rütbeli bir memurumuzun vurutlarını Elçiliye ihbar etmemelerinden kendilerde temasa girmek ve fabrikalarını ziyarete davet etmek isteyen iş erbabının Elçiliye vaki müracaatlarını isafa imkân bulunmadığı gibi vazifelerinin hüsmü ifasına medar olacak Elçiliğin malumat ve tec'arübünden istifade ettirilmeleri de kabul olmadığı bildirilmektedir haklarında icap eden teşkilât ve muavenet ifa edilebilmek üzere badema harice gönderilecek bu gibi resmî heyet ve memurların havzai memuriyetlerinde bulundukları Elçilik ve konsolosluklarımıza vurutlarını ve sebebi ziyaretlerini bildirmelerinin usul ittihazı rica olunur efendim

---

Hulâsa :
İstatistik yıllığı hakkında
No : 1350

İstatistik yıllığının muntazam neşrinin bütün şuabatı idariye için azamî faydalar arzetttiği malumu Samileridir. Dairemizin yıllık tablolarına en son malumatı derçedebilmek ve bunlara konulacak malumatı senesi senesine yetiştirmesi ve bu netice yıllığın muntazam bir surette neşrini temin eylemesi ancak bütün devairin yardımile, onlar tarafından toplanılan ihsaî malumatın İstatistik umum müdürlüğüne gönderilmesile mümkündür devairin bu babtaki kıymetli iştirâk ve muavenetinin mevkii fiile vaz’ ını temin için atideki noktanın nazarı dikkate alınması ve vekâleti celilelerine merbut devairinde enzarı dikkatine vazına müsaade buyrulmasını rica ederim.

1 — Bütün devairin, bilhassa 1927 ve 1928 senelerine ait toplaya bildikleri ihsaî malumat ve tabloları en geç 30 haziran 1929 tarihine kadar istatistik umum müdürlüğüne tevdi edilmiş olmaları lâzımdır.

2 — Yalınız istatistik yıllığının birinci cildindeki tablolarla taakup eden seneler için de malumat gönderilmesi mevzuu bahs olmaypp aynı zamanda cem edilen fakat geçen sene gönderilmeyen ihsaî malumat ile geçen sene başlanılıp ikmal edilen yeni istatistiklerinde irsali mevzuu bahistir .

3 — Yıllıkta neşrolunan tablolara gelince: Bu cetvellerin birer sureti ait oldukları dairelere gönderilecek ve bu bapta icabeden izahat da verilecektir,

4 — Yeni tablolar içinde : Yıllık formasına girebilmesi ve vüsuk noktai nazarından gayet muzır olan tadilata meydan verilmemesi için tablo kadrolarını dairemize ve yahut bu tablolara verilecek şekil hakkında dairemizle mutabık kalınması lâzımdır.

5 —- İstatistik yıllığının ikinci cildinde bulunması şayan arzu görülen yeni tabloların başlıcaları atidekiler ola bilir:

A-Her idarede 31-12-928 tarihinde merkezde, mülhakatta, mevcut muvazzaf memurin ile müstahdimin mıkdarını gösterir toblolar.

B-1928 senesi zarfında her idare tarafından maaşat, ücürat, icar, mefruşat levazımı kırtasiye ve diğer masraflar için yapılan hakiki sarfiyatı gösterir tablolardır.

Fazla olarak zatı samilerinin vekâleti celilelerine muhtelif sahasına ait faaliyet neticelerinin ve bu faaliyeti temin için masruf vesaiti mesainin vasi mikyasta neşri ve efkârı umumiyeye arzının lüzum ve faydasına kani bulunduğunuzu bildiğimden bu gayeyi müemmin bütün istatistikleri tanzim ettireceğinize eminim.

Bilvesile takdimi ihtiramat eylerim efendim.

İstatistik U müdürlüğünden varit olan 5.2.29 tarih ve 11 No lı teskeresinin bir sureti yukarıya çıkarıldı. A

Muktezasının ifası temenni olunur, efendim.

23. 2. 929

Hulâsa:

‘Muhtelit mübadele komisyonu Türk heyeti reisi Cemal Hüsnü bey tarafından yapılan istila- mlara verilecek cevapların teşriin ne dair

No 1361

Yunanlılık ve gayrı mübadillik iddiasında bulunan Rumların vazıyetlerinin tayin ve tespiti hakkında vilâyetlere gönderilen muharreratın cevapları vaktile gelmemekte olduğu Muhtelit mübadele komisyonu Türk heyeti reisi Cemal Hüsnü beyin bir telgrafına atfen Hariciye vekâletinden izbar buyrulmuştur . Meselenin ehemmiyeti ve müstaceliyetine binaen cevap itasında süratla hareket edilmesi tamimen tebliğ olunur efendim .

24 - 2 929

Hulâsa:

1389 No lı Kanun suretinin leffile

No : 1377

Devlet davalarını intaç eden avukat ve saireye verilecek ücreti vekâlet hakkında olu]) T. B. M. M. Hey’eti umumiyesince 2/2/ 929 tarihinde kabul ve tasdik edildiği Cumhuriyet Riyaseti celilesinin iş’arına atfen Başvekâleti celileden tebliğ buyrulan 1389 No lı kanunun musaddak sureti leffen gönderildi efendim .

[Kanun kısmı mahsusundadır]

Hulâsa:
1390 No lı Kanun suretinin leffile
No : 1378

Teşviki Sanayi kanununa müzeyyel kanunu muaddil olararak T. B. M. M. Heyeti umumiyesince 2 / 2 / 929 tarihinde kabul ve tastik edildiği Cumhuriyet Riyaseti celilesinin iş'arma atfen Başvekâleti celileden tebliğ bu yrulan 1390 No lı kanunun musaddak sureta leffen gönderildi efendim .

24 - 2 - 929
[Kanun kısmı mahsusunaadır]

_____

Hulâsa :
1388 No li kanun suretinin leffile
No : 1379

Kazanç vergisi kanunun 21 Mayıs 1927 tarih ve 1038 No lı kanun ile muaddel 71 inci muvakkat maddesinin tadili hakkında olup T. B. M. M. Hey'eti umumiyesince 2 -2 - 929 tarihinde kabul ve tasdik edildiği Cumhuriyet Riyaseti celbesinin iş'arma atfen Başvekâleti celbeden tebliğ buyrulan 1388 No lı kanunun musaddak sureti leffen gönderildi efendim .

25 - 2 - 929
[Kanun kısmı mahsusundadır]

_____

Hulâsa :
1384 No lı kanun suretinin leffile
No 1380

Devletler arasında harbin millî siyaset âleti olarak istimalinden feragati mütazammın muahedeye Türkiye

cumhuriyetinin iştiraki hakkında olup T. B. M. M. Heyeti umumiyesince 19-1-929 tarihinde kabul ve tasdik edildiği Cumhuriyet Riyaseti celilesinin iş'arma atfen Başvekâleti celileden tebliğ buyrulan 1384 No lı kanunun musaddak sureti leffen gönderildi efendim.

24-2-929

[Kanunu İdarenin 10 uncu sayısındadır.]

Hulâsa:
Köy korucularına ve orman muhafaza memurlarına verilecek silahlar hakkında
No 1399

Köy korucularına ve orman muhafaza memurlarına verilecek esliha hakkında Millî müdafaa vekâletinden varit olan 16-2-929 tarih ve 905 No lı teskerenin bir sureti leffen gönderildi. 1254
Bu hususta istenilen cetvelin tanzimi ve malumatın itası ve cebhane sarfiyatında da mezkûr teskerenin son fıkrasının nazarı dikkate alınması tamimen temenni olunur efendim.

Suret

1 — Köy kanunu mucibince köy korucularına Ve hayvanatı muzırra ve vahşiyenin itlafı için de orman muhafaza memurlarına mütemadiyen silah ve cebhane talep edilmektedir. Gerek bu maksada hadim esliha mevcudunun matluba kifayet edip etmeyeceğini tetkik ve ona göre çareler taharrisi ve gerek ihtiyacatın topluca itasıle işlerin birden hitama erdirilmesi muvafık görülmektedir.

2 — Şimdiye kadar gerek depolardan ve gerekse kıtaata ve sair mahallerden bu maksatla verilen esliha ve cephanenin tevzi edilen teşkilatlarla cins ve miktarları gösterilmek üzere bir cetvelinin tanzimi.

3 — Bundan böyle muhtelif maksatlarla yapılması icap eden teşkilat da dahil edilmek üzere hangi vilâyetler için ne miktar silah ve cephaneye ihtiyaç olduğunun acilen iş'arını.

4 — Bu gibi ikinci sınıf eslihaya ait cephane imal ettirilmemekte olduğundan cephane sarfiyatında da bu hususun nazarı dikkate alınmasının temin buyurulmasını arz ve rica ederim efendim.

5 — Dahiliye ve İktisat vekâletlerinden rica edilmiştir.

Hulâsa :
Fek ve ilhak muameleleri hakkında
No 1455

Vilâyat Meclisi umumileri hali içtimada bulunduklarından vilâyetiniz dahilinde yapılması icap eden fekki irtibat ve ilhak muameleleri varsa idarei umumiyei vilâyet kanununun 3 üncü maddesine tevfikan vilâyet Meclisi umumisince karar verilerek keyfiyetin 2 Temmuz 1328 tarih ve 3001 No lı tebligatı umumiye dairesinde vekâlete bildirilmesi tamimen temenni olunur efendim.

26-2-929

Umuru mahalliye

Hulâsa :
Belediye bütçelerinin nasıl tanzim olunacağına ve belediyeler beş senelik mesâi porgramlarının şekli tertibine dâir.
No : 284

929 Mâlî sene iptidası yaklaşmaktadır, Belediye bütçelerinin bu Aylar içinde tanzim ve ihzari Yilâyat belediye Kanunu ve belediye usulu muhasebe talimatnamesi iktizasındandır . Belediye Reis ve heyetlerinin hedef ve hudutlu mesaisini tâyin eden bütçelerin tanziminde Vali ve Kaymakamlarımıza bir taraftan devlet memuru ve diğer cihetten cem' iyeti belediye Reisi veya azası sıfatile bu hususta mühim vazifeler teveccüh etmektedir:

Bütçelerin Kanuna, usul ve tâlimatname ve alelhusus şehrin ihtiyacına uygun olarak tanziminden birinci derecede vekâlete karşı vali ve kaymakamlar mes' uldurlar münhasırdı bu işle meşgul olmak üzere bu sene mahalli işler umum müdürlüğünde bir Masa ihdas edilmiş ve belediye umur ve muamelatının en küçük teferruatına kadar mürakabesi ve bilhassa bütçelerin kanunî târifler dairesinde ve ihtiyarlar nisbetinde tanzim ve tertip edilip edilmediğinin tetkiki ve icap ederse tashihi vekâletçe tekarrür etmiştir.

Şehirlerimizin asrî ve medenî bütün ihtiyacatını temin vazifesi belediyelerimize râci ve bu vazifelerin icabı veçhile ifa edilip edilmediğini takdir ve tâkip hak

ve selâhiyeti de vali ve kaymakamlara aittir, binaenaleyh bu işleri temamen benimsemek ve aslî vazifeler arasında tutmak lâzımdır.

BEŞ SENELİK PORGRAM:

Şehirlerimizin ihtiyaçları sayılmakla bitmeyecek derecede çok ve büyüktür: Bütün bu ihtiyaçların bir sene bütçesile teminine imkân yoktur. Bir çok şehirlerimizde her şeyin yeniden ve esaslı bir şekilde yapılması zarureti vardır. Bu itibarla yalnız bir işin bile bir senede ikmaline bazı belediyelerimizin bütçeleri müsâit değildir.Bunun için mesâi programını bütçenin bir senelik dar hududuna sıkıştırmak muvafık olmaz. Her belediye meclisi ve cemiyeti kendisi için beş senelik imar ve mesâi programını tertibi ve her sene bütçesini bu programın tâyin ettiği ana hatlar üzerinde tanzimile mükellef almalıdır.

Mezkûr programlar şehrin hususî ihtiyaç ve vaziyeti de nazarı itibare alınmak şartile başlıca zirdeki on maddeyi ihtiva etmelidir.

1 — PİLAN VE HARİTA:

Bu , iki kısım üzerine yapılacaktır birisi şehir ve Kasabalarımızın bu günkü vaz' iyetini gösterecek Haritalar diğeri Şehir ve Kasabalarımızın müstakbel şeklini gösterecek pilanlar.

2— TANZİFAT TEŞKİLATI VE UMURU SIHHİYE:

Vezaifi Belediyenin en mühimleri arasında bulunan
bu işin medenî ve asrî bir şekilde tanzim ve teminini ihzar edecek esasat dahilinde yapılacaktır. Fennî tathirat ve tephirhaneler buraya dahildir.

3 — SU TESİSATI:

Temizliğin ve sıhhatin esasını tenkil edecek olan bu tesisat şehir ve kasabalarımızın müstakbel vaz' iyeti de nazarı dikkatte bulundurularak yapılacaktır. Belediyelerimize aynı zamanda varidatı temin edecek olan bu işin ehimmiyetle tetkiki ve bilhassa yangın havuzları ihzarı bu kısma ithal edilecektir.

4 — İTFAİYE TEŞKİLATI:

Bu bapta müteaddit tamimler yazılmış ve mes' ele tamamen tavazzuh etmiştir.

Belediye bütçelerinden âzami tahsisat tefriki ve idarei hususiye bütçelerinden muavenet temini suretile bu işin birinci sene programına konması muvafık olur, bu programın tatbiki başladığı gömlen itibaren büyük yangınların temamile önüne geçecek şekilde vesâit ihzar olunmalıdır.

5 — ELEKTİK İK VE ALELUMUM TENVİKAT :

Asri ihtiyacat arasında bulunan elektrik tesisatı vezaifi belediye meyanında mühim bir mevki işgal ettiği gibi müessesatı umumiye ve senaiyeye verilecek ve hanelere alınacak ceryanlarla da Belediyeye varidat getirecek olan bu işin tanzimi ve tesisat yapılıncaya kadar tenviratın diğer vesaitle behemehal temini icap eder.

6 — MEZBEHA:

Buda hem vezaifi belediyeden hem de belediyeye irat getirecek Menabiden olmak itibarile mühim ve Halkımızın sıhhatile alakadar bir işimizdir şehir ve kasabalarımızın ihtiyaçları nispetinde tesisat yapılmalıdır.

7 — LAGAMLAR:

Vaz iyet itibarile Fennî kanalizasyon yapılmasına imkân bulunan şehir ve kasabalarımızda o şekilde program ihzar olunmalı ve kabil olmayanlarında ise müzahrefatı sıhhi bir şekilde ortadan kaldırılacak esaslar temin olunmalıdır.

8 — YOL VE KALDIRIM:

Belediye hududları dahilinde ikamet eden halkımızın her türlü istirahatini temin etmek vazifesi yol ve kaldırımların asrı bir şekilde tanzimini icap ettirmektedir. Program ikmal edilince yollar medenî bir şehir ve kasaba yolu olmalıdır.

9 — IIASTAILAKE VE DİSPANSERLER:

Bütçeleri müsait olanlar Hastahane tesisatı programını yapacaklar müsait olmayanlar dispanser tesisini nazarı dikkate alacaklar büyük şehirlerimizde hem hastahane hem de dispanser açılması keyfiyeti Programa ithal edilecektir, Bütçelerimizin Umuru sıhhiye ve hayriyeye müteallik akşamının sureti tanzimi hakkındaki talimatnamede bu bapta izahatı kâfiye vardır.

10 — MEZARLIKLAR :

Şimdiye kadar hiç bir belediyemizin meşgul olmadığı bu işe ehemmiyetle bakılması şehir ve kasabalarımızda mezarlıkların sıhhi ve bedeni bir surette tanzim ve muhafazası nazarı dikkate alınacaktır.

On madde ile telhis olunan bu esaslı işler beş senelik programın ana hatlarıdır. Bunlara ilavesi lâzım gelen diğer işleri şehrin hususiyet ve icabatı tayın eder. Bu işlerden bazılarının aynı sene zarfında temamen ifası

mümkün olduğu gibi bir kısmının büsbütün ikinci ve üçüncü ve ya beşinci senelere bırakılması veyahut müteaddit senelerde ikmali: el ektilik ve mezbeha ve su tesisatı gibi aynı zamanda şehre varidat getiren işlerin uzun vadeli ve müsait şeraitli istikrazlarla veya uzun müddetli mukavelelerle temini mümkündür. Bütün bu ihtimallere rağmen on maddeden beş senelik Programa mücerret bütçe mülâhazasile sıkıştırılamıyanlar için erkanı ve espabı mucibeye müstenit izahat verilmelidir.

Mesai programları öbir taraftan yapılacak işlere ait maddeleri diğer cihetten bu işlerin hangi senelerde ve ne kadar para sarfile vücuda getirileceğini ihtiva edecektir.

Vilâyet dahilindeki belediyelerin beşer senelik programlarının vilâyetlerce celp ve çemi ve her belediye programı ile esbabı mucibesi ayrı sayfe ve kısımlarda olmak üzere bir cilt halinde tertip ve üç nüshası vekâlete ve diğer nüshaları vilâyet dahilindeki belediyelere berayı malûmat gönderilecektir.

BÜTÇELER:

A) Bütçelerde vâridatı hakikata en yakın ifade eden rakkamlarla tespiti ve bunun içinde her nevi varidatın muhammen miktarlarının geçmiş üç senelik tahsilat vasatilerine muadil olması lâzımdır. Vâridat bütçesinde bu cihet gâyet sarih olarak gösterilmeli ve bütçelere bunun için ayrıca bir cedvel ilave olunarak muhtelif vâridatın üçer senelik tahsilatı ve bu üç senenin tahsilat vasatisi terkin olunmalıdır.

B) TAHSİSATIN TEFRİKİ:

Bu maddede nazarı dikkate vaz'ı lâzım olan nokta (beşte bir) meselesidir. Belediye kanunun İG inci maddesinde (belediye memurları maaşile hane kirası ve

mühimmatı kırtasiye ve mahrukatı beha ile masarifi müteferrikai şâire her halde vâridatı belediyenin öşrünü ve nihayet muvakkaten humsunıı tecavüz etmeyecektir) denilmesine göre memurin ve müstahdemin maaş ve ücretlerde mahrukat, kırtasiye ve müteferrika tahsisatları yekûnunun bütçe varidatının onda birini tecavüz ettirilmemesi lâzımdır.

Onda ve ya beşte bire dahil muhassesat kâinden masraf bütçesinin birinci kısmında irae edilmelidir.

Bütçelerin tanzimi sırasında belediye hey' etlerinin birinci derecede nazarı dikkatte bulundurmaları icab eden en mühim nokta tasarrufa riayettir. Zemandan memurdan ve paradan tasarruf esası daima nazarı dikkatte bulundurmalıdır.

293 Tarihli belediye kanunu bundan yarım asır evvel memur ve müstahdem maaşlarının varidatı belediyenin onda birini ve nihayet muvakkaten beşte birini tecavüz edemeyeceğini kayt ve izah etmiştir. Belediyelerimiz varidatında seneden seneye görülen inkişaf ve tezayüt yarım asır evvelki menabii vâridata nazaran vaz edilen bu kaydı kanuninin haddi azamîsini değil haddi asgarîsini tatbik lüzumunu tevlit etmektedir, esasen Belediyeler mutlaka vâridatlarının onda birini dahi memur ve müstahdemlere tahsise mecbur değildir.

Binaenaleyh varidatları bu yanın asır zarfında yüzde bin ve daha fazla nispetlerde tezayüt eden bir çok belediyelerimiz beşte bir değil onda bir ve onda birden daha az bir miktar ile masarifi müsmireden madut olmayan memur maaşlarını ve masraflarını temin etmek mecburiyetindedirler. Bu mülâhazata binaen varidatı üç yüz bin liraya kadar olan belediyelerde varidatın beşte birini ve bunun fevkinde vâridata mâlik belediyelerde belediye kanununun mezkur on altıncı maddesinde münderiç talisi-

sat yekûnunun varidatın onda birini tecavüz ettirilmemesi vekâletçe münasip görülmektedir.

Beşte veya onda bire memur maaşları ve ücretleri ve memur maaşlarının tahsisatı fevkaladeleri ve varsa pahalılık zamları dahi dahildir, Belediyeler memurlarını maaşla istihdama mecbur olmadıklarından beşte bir nispeti kâfi gelmeyen Belediyelerde kısmen ve ya temamen memurların ücretle istihdamı ve bu suretle tahsisatı fevkal'ade den tasarruf edilmesi de mümkündür.

Bir kısım belediyeleriniz, memur kadrolarını ihtiyacın çok fevkinde geniş tanzim etmekte bulundukları gibi bir kısım belediyelerinizde mümasili olan müessesatın ye devlet devâirindeki maaşata nispeten çok fazla maaşlarla memur istihdam etmektedirler. Memur maaşlarının tâyininde memurun der'uhte ve ifa edeceği vazifenin mâhiyeti ve ehemmiyeti nazarı itibare alınmakla beraber mümasil müesseselerdeki maaş nispetleri de göz önünde bulundurularak israf derecesini bulan bukabil yüksek maaşlar tahsisinden içtinap edilmesi tavsiye olunur.

BAKÂYÂ VE MEVCUT NAKİT:

Bakaya esasen geçen Bütçesi varidatı meyanında gösterilmiş mevcut nakit de muhammen varidat ile karıştırılmamalı ve Bütçeye varidat olarak yazılmamalıdır. Şu kadar ki elyöm hükmü cari olmayan bir kanuna müsteniden tahakkuk etmiş ve bakayada bulunan kabili tahsiln ebalığın bir faslı mahsus halinde vâridat bütçesine kaydı tabiî ve zarurîdir. Bu taktirde keyfiyet bütçe nizamnamesinde izah olunur.

D) Bütçelerin şekli, fasıl ve madde unvanları ve takip ettikleri sıra 340 tarihli usulu muhasebei belediye tâlimatnamesi ve defatiri hesabiye târifnamesile muayyen bulunduğundan bu hususta burada fazla izahat

itasına lüzum görülmemiştir. Bütçelerin şeklen mezkûr talimat nameye tamamen muvafık olması icabeder.

E) İSTİKRAZLAR, MUAVENETLER:

Bazı belediyeler mutasavver istikraz muamelesi neticelenmeden yahut mevut bir muavenet kesbi katiyet etmeden mezkûr istikraz ve ya muavenet hasılatını bütçelerine koymak suretile varidat sütununu kabartmakta ve bilahere bu varidatın tahsili imkânı bulunmamasından tahsisat cihetindeki mukabili masrafın karşılıksız kalması yüzünden bir çok mühim belediye işlerinin tehirine sebebiyet vermektedir, binaen aleyh istikraz muamelesi kesbi katiyet etmedikçe veyahut devlet veya vilâyet bütçesinden vaki olacak muavenetin şekli ve miktarı resmen teahhut edilmedikçe bu kabil vâridatın bütçe mıhammenatı arasına kaydı muvafık değildir,

F — Bütçenin gerek varidat, gerek tahsisat kısımlarında varidat ve tahsisatın münasebet ve alâkaları nazarı itibara alı nara numunede muharrer kısımlar ve fasıllar sırasına riayet kaydı icabetler. Mesela: Belediye resimlerinin devlet vergilerine munzam kesirlerle, istikraz hasılatının muavenetlerle, muavenetlerin belediye resimleri ile ve ya harclarile bir kısım ve ya fasılda cemi caiz olmadığı gibi muhassesatın da alâkadar olduğu kısım ve fasıllarda ayrı ayrı iraesi ve mesela sıhhıyeye ait masrafların umuru idariye ve hesabiye kısınma ve imâr ve tazeme müteallik muhasasatın sıhhiye kısmına karıştırılmaması lâzımdır.

G — Numunede gösterildiği veçhile her kısım ve fasıl yekûnlarının ayrı ayrı ve büyük puntolu rakamlarla iraesi lâzımdır.

3 __ MUHASEBEİ UMUMİYE KANUNU VE BÜTÇELER:

A) Muhasebei Umumiye kanununun 118 inci madde

sinde (mülhak ve hususî bütçelerin hesabat ve muamelatı hususî kanunlarda muharrer kuyut mahfuz kalmak üzere bu kanun ahkâmına tabidir) denilmekte olmasına göre bütçelerin tertip ve tanziminde Muhasebei Umumiye kanunu ahkâmı umumiyesinin nazarı tetkikatta tutulması ve mezkûr kanunun 31 inci maddesine tevfikan yek diğerinini alâkadar ve istilzam eden bir kısım ve o kısma dahil fasıllarda gösterilmesi gene mezkûr kanunun 32 inci maddesine tevfikan maaş ve ucurat ile masrafın hidematı daime hidematı muvakkatenin bir fasılda cem ve tevhit edilmesi lâzımdır.

B) NAKLİ MUHASSESAT:

Kavanini hususiyede münakalâtın hangi tertipler dahilinde icra kılmacağına dair sarahat olmadığı ve keyfiyet Muhasebei Umumiye kanununun 118 inci maddesinin dairei şumulıne dahil bulunduğu cihetle kanunu mezkûrun 57 inci maddesi mucibince muamele ile maaş ve ücret tertiplerinden masraf tertiplerine ve münakale icra edilen tertiplerden diğer tahsisat nakledilmemesi ve bina- berin bütçelerin şimdiden bu tahdidatı kanuniye nazarı itibara alınarak hakiki ihtiyaçlara göre tanzim olunması icap eder.

Adi ve fevkalâde masraf bütçeleri arasında münakale yapılamaz. Münakale icrasında talimatnamenin 14 ve 15 inci maddeleri ahkâmına tevfiki hareket olunması ve fasıllar beyninde münakale icrası hususunun her halde ahvali müstaceleye hasrı ve lüzumsuz münakalelerle bütçelerin şekli iptidaisinin sene ortasında tağyirine mümkün mertebe meydan verilmemesi iktiza eder.

C) TAHSİSATIN DEVRİ VEYA İMHASI :

Devri tahsisatta da yanlışlıklara sebebiyet verildiği teftişlerden, muhaberelerden anlaşıl maktadır.

Devri tahsisat: bir sene bütçesinin hükümleri cari olduğu esnada lüzumu tesviyesi belediye zimmetinde tahakkuk ettiği halde tesviye edilmeyen ve bunun temini tediyesi için senesi içinde mevkuf tutulan tahsisatın yeni sene bütçesinde ait olduğu fasıl ve maddeye ilaveten kayt ve sarfı demektir. Şu veçhile tahakkuk eden düyün bu tahsisat ile itfa edilir, binaenaleyh tahsisatın devrinde mukabili olan borcun senesi zarfında tahakkuk etmiş olmasına dikkat edilmesi ve talimatnamenin beşinci maddesinin göz önünde bulundurulması lâzımdır, borç senesi zarfında tahakkuk etmiş ise bakiyei tahsisatın imzası tabiidir.

D) İHTİYAT TAHSİSATI :

Nakli tahsisatta müşkülata düçar olmak ve icabında istimal olunmak üzere Muhasebei Umumiye kanununa tevfikan bütçenin sonuna bir ihtiyat tahsisatı faslı küşadı ve bu fasla miktarı kâfi tahsisat vaz'i münasiptir.Bu fasıl muhteviyatı, tahsisat kifayet etmeyen fasıllara sene ortasında tahsisat nakline hadım bulunduğundan mezkûr fasıldan doğrudan doğruya sarfiyat icra edilemez.

E) MASARİFİ GAYRI MELHUZE :

Bütçe masarifi gayrı melhuze namile açılan fasıl bütçede tertibi mahsusu olmayan ve bütçenin tanzimi sırasında hatırlanamayan ve sene içinde ifasına lüzum ve zaruret hasıl olan hususata munhasırdır. Bu fasıldan sarfiyat icrası diğer masraflarda olduğu gibi belediye meclisi kararile olur.

F) İKRAMİYELER :

Bazı belediye ve şehremanetlerince bütçelere lüzumundan fazla ikramiye tahsisatı vaz olunduğu ve bunun da yerinde ve zamanında sarf edilmediği görülmektedir.

Vekâlet, belediyelerimizin ikramiye itasında son derece hassas bulunmalarını ve esasen maaş ve ücret mukabilinde bir hizmet deruhte etmiş bulunan reis ve memur ikramiye itasını katiyen muvafık olmadığını tasrihe lüzum görmüştür.

K) İÇTİMAİ MUAVENET :

Fakirlere, yoksullara ve alillere muavenet belediyelerimizin vazifeleri cümlesindendir. Esasen varidatı müsait olan her belediyenin birer Darülaceze tesis etmesi lâzım ise de buna halen bir çok yerlerde imkân olamamasına nazaran bütçelerimize bir kısım tahsisat konorak bu vazifenin ifası lâzımdır.

G) TAHSİSİ VARİDAT :

Kanunu mahsus ile ahiren belediyelere terk ve devredil tip belediyelerimizin varidatından bulunan vakf sulara ait emlâk ve akar satış hasılatı ve icar bedelleri su işlerine hasrı tahsis edilmiş bulunduğundan bu kabil varidatın başka cihetlere tahsis ve sarf edilmemesi ve su tesisatının ifa ve ikmaline kadar tebligatı umumiyemiz veçhile bir bankada muhafaza ve tenmiyesi lâzım gelir.

4 __ MÜTEFERRİK MADDELER :

A) Belediye 929 bütçelerinin nihayet mayıs iptidasında. cemiyeti belediyece tasdik edilmiş bulunması lâzımdır .

B) Bu bütçelerin birer sureti musaddakasını vilâyetler toplayarak Haziran ihtidasına kadar berayı malûmat vekâlete gönderelecekdir .

C) Bu tamimin aynen belediyelere tebliğine ve izah olunan hususatın bizzat takibine ve neticeden peyderpey malumat itasına himmet buyrulmasını reca ederim efendim.

D) Bütün vilayetler, şehremenetlerine, Mülkiye müfettilişliklerine yazılmıştır .

Hulâsa :
928 senesi tasarrufatından kuraklık mıntakasine tohumluk tedarik olunmasına dair

No : 2306
1

Telgraf

928 senesi bütçeleri tasarrufatından kuraklıktan müteessir olan mıntakalara tavizen tohumluk mübayaa ve tevzii muvafık olacağından keyfiyetin yakımla içtima edecek olan meclisi umumiyeye teklifi ve bütçenizde tasarruf mevcut ise idarei hususiye hizmetlerinden madut bulunan bu emri mühiminin istikmali iktisat vekâletinin iş'arı üzerine tamimen tavsiye olunur efendim.

13 - 2 – 929

Hulâsa :
Nufus Cüzdanları
hakkında
Sayı 557

Nufus

1 — Eshabı yedine ita kılınacak Nufus cüzdanlarının sahife faslı müşterekleri mühürü resmî ile temhir kılınacaktır .

2 — Cüzdanların sahife balâlarına sabit mürekkep ile müteselsil numara yaz edilecektir .

3 — Nufus cüzdanlarına her ne hususa dair olursa olsun verilecek meşruhatın resmî mühür ile tastikına itina kılınacaktır .

4 — Ber veçhi balâ hususatın tamamii tatbiki tamimen tebliğ olunur efendim .

3 / 2 929

Hulâsa :
Tescil edilmemiş muhaciri
ve mülteciler hakkında
Sayı 665

Memaliki ecnebiye ahalisinden olupta memleketi asliyelerinden alakasını kat ederek tavattun kastile Türkiye'ye gelen ve 1 / 1 / 1929 tarihine kadar tescil edilmemiş olan muhacir ve mülteciler hakkında Türk vatandaşlık kanununun 5 , 6 ncı maddeleri ahkâmına ve talimatnamenin 15 inci M. tefikan muamele icra olunarak tutulacak tahkikat evrakının noksansız olarak vekâlete irsali tamimen tebliğ olunur efendim .

18-2 929

Emniyet Umumiye

Hulâsa:
Türk tabalıgından iskat hakkında
No : 470/20

11. 11. 928 Tarihli ve 302. 2827 No lu tamime zeyildir:

Türk tebalığından ıskat edildikleri evelki tamimle bildirilmiş olan (Mişar oğlu Isak Mitranın) fotoğrafları leffen gönderildi efendim.

21. 2. 929

Hulâsa :
Türk vatandaşlığından iskat hakkında.
No : 461/21

28. 10. 928 Tarihli ve 288. 3584 No lu tamime zeyildir.

Türk vatandaşlığından ıskat edildiği evelce bildirilmiş olan (Lusaper İspiryanın) fotoğrafından bir tane gönderildi efendim.

21. 2. 929

Hulâsa :
Türk vatandaşlığından ıskat hakkında.
No : 467/18

15. 10. 928 Tarihli ve 3581. 383 No lu tamime zeyildir.

Türk vatandaşlığından ıskat edildiği evelce bildirilmiş olan «Telemak Nikola Parafesta» nın fotoğrafından bir tanesi leffen gönderildi efendim.

21. 2. 929

Hulâsa :
Türk vatandaşlığından iskat hakkında .
No : 469/19

28. 10. 928 Tarihli ve 290. 2014 No tamime zeyildir. Türk vatandaşlığından iskat edildiği evelce bildirilmiş olan Çerkez «Yusuf Nihat Negeç» namındaki şalısın fotoğrafından bir tanesi leffen gönderildi efendim.

21. 2. 929

Hulâsa:
Tabiyetimizden iskat hakkında .
No : 468/22

İsmi ve hüviyeti aşağıda yazılı olan şahs tabiiyetimizden ıskat olunmuştur. Bir daha memleketimize girmesine müs'ade olunun yaraktır, efendim.

İsini ve babasının ismi : Vehip (paşa) Mehmet Emin oğlu (sabık ferik) ve 3 üncü ordu kumandanı. Memleketi: Yanya.

Müseccel olduğu yer: Bakırköy nüfusuna naklen Iskatı Millî mücadelede hariçte kaldığı için 1041 Nolı kanun mucihince

Hey. Vek. kararı tarihi. 20. 12. 928.
20. 2. 929

Hulâsa :
Türk tabalgınan isnat hakkında
No : 466/17

1. Temmuz. 929 tarihli ve 194. 2414 No tamime zeyildir.

Türk tebalığından iskat edildiği evelce bildirilmiş olan (İsrael oğlu Ayranı Molha) nın fotoğrafından bir tanesi leffen gönderildi efendim.

21. 2. 929

Hulâsa :
Avusturya tabiyetindeki kimselere mecanen vize itası hakkında .
No : 995

Pasaport kanununun 18 inci maddesine tezyil edilen 840 numaralı kanuna tevfikan mütekabiliyet şartile Avusturya tabiiyetini haiz askerî . mülkî memurlarla talebe ve muhtacine mecanen vize itasi hususunun Avusturya hükûmetile tekamır ettirildiği ve konsolosluklarımıza bu bapta talimat verildiği Hariciye vekâletinden bildirilmiştir. Ona göre ifayi muktezası tamimen tebliğ olunur efendim. 27/2/1929

Hulâsa :
Evkafı zurriye hakkıda
No : 73922

İskan

Meşrutun lehleri sakıt olan Evkafı zürriye hakkında Şurayı Devlet Heyeti umumuyesince ittihaz olunan 16 -1 - 929 tarihli kararın bir sureti musaddakası leffen irsal kılınmış olmakla şimdiye kadar cari teffiz muamelesinin işbu karar ahkâmına tevfik ettirilmek suretiyle ve bademada bu yolda muamele ifası rica olunur efendim,

9 - 2 – 929

---

68 Numara 6 - 11 – 928

7 / 9 / 928 2124 No Başvekâltin havalesi
29/ 8 / 92858331 No Dahiliye vekâletinin teskeresi

Evkaf zürriyeden olan Yunanistan'daki miras ve akarata mukabil mübadele suretile kıymet ve şerefçe mumaseleti tamme gözetilmek şartile Türkiye Cumhuriyeti dahilinde emlak ve akarat tahsis ve itası ve keyfiyet devairi vakfiyece kayt ve tescil edilmek üzere »Evkaf idaresinden malumat verilerek tahsis olunacak emlak ve akaratın mütevellii meşrutun lehine teslimi muktazı bulunduğu Evkaf müdüriyeti umumiyesinden cevaben iş'ar kılınmış olduğundan ve 28 / 5 / 928 tarihli ve 331 numaralı kanun mucibince tefviz edilen emvalin tapu senedatinin eshabına itası muktazı olduğuna göre gailesi evlada meşrut ve Evkafı zürriye tabir olunan emvalin burada meşrutun lehi yoksa Evkaf müdüriyetinin keyfiyetle alakadar olması mucibi mevzuat meyanında bir şey olmadığından vakıfnameyi vesaiki tasarrufiyeden adederek evladı vakıfa teffiz olunan malin da temliken verilmesini men edecek

bir hal bulunduğunu ve binaanaley meşrutiunehleri sukut eden bu kabil evkafta artık Evkaf-idaresinin bir hak ve talebi kalmiyacağına nazaran teffiz muamelesinin doğrudan doğruya olan vakıfname ve tapusunun da kendilerine itası tabii olup keyfiyetin evkaf idaresince tesciline mahal olmadığı mülahaza edilmiş ve Tapu ve kadostro müdüriyeti umumiyesinden alınan teskerede' eski tertip düsturun dördüncü cildinin 19 uncu sayfesiıide münderic 15 Şeval 1280 ta. Karara göre bu kabil emvalin Darüşşafaka mektebi talebesinin elbas ve etamına karşılık olarak Dairei mezkûra terk ve tahsisli edileceği bildirilmiş bulunduğundan bahsile bu bapta ne muamele yapılacağı sorulmaktadır .

Tetkikat neticesi ve karar

Kanunu medeninin sekseninci maddesi ve 18 Şevval 1280 tarihli kararile Diyanet işleri müşavere hey'etinin 1/9/1340 tarihli merbut kararı görüldü.

Gailesi evlada meşrut olan ve Evkafızürriye tabir olunan vakıflardan meşrutun lehleri sukut eden ve bahusus Türkiye cumhuriyeti dahilinde de meşrutun lehleri bulunmayanlar üzerinde Evkaf idaresinin bir hak ve talebi kalmayup teffiz muamelesinin doğrudan doğruya evladı vakıf namına icra olunarak tapu senedinin de kendilerine itası lazım geleceğine ve Darüşşafaka'da bulunacak eytamın mesarifi taamiyesi için tahsis olunacağı 15 Şevval 1286 farildi kararda gösterilen evkafın ahalisi mübadeleye tabi arazide bulunan ve meşrutun lehi bulunmayan evkafı zürriye ile münasebeti olmadığına ittifakle karar verildi .

Aza	Aza	Aza	Reis
ÖMER LUTFÎ	ALİ RIZA	A. SABRI	REŞAT

No:209/3

Tanzimat dairesinin 6/12/628 tarih ve 68 No lı işbu mazbatası hey'eti uımumiyede mütalaa ve tetkik olundu: Cereyan eden müzakere neticesinde reis Nusret B. ile Mülkiye dairesi reisi İsmail Hakkı azadan Halil İbrahim İhsan, Şefik ve Edip Kemal beylerin vakıfta tespit şart olup zürri evkafında bazı kereler bidayeten ve mutlak surette de intihaen bir cihetin hayra mutahesses olması zaruri ve bu itibarla menfaati ictimaiyeye tealluku derkâr bulunmasına binaen gerek evladın istifadelerinin gerek menfaati ictimaiyeye teali ilkeden millî bir servetin ne dereceye kadar hüsnü muhafaza edildiği bilinmek üzere murakabe icrası devletin cümleî vezaifinden bulunacağı gibi mübadeleten Türkiye erazisine intikal eden bu kabil evkafa ait akarat için evlada verilecek tapu senedatile hakkı mülkiyet itası vakfiyetin tebdili mahiyetini iktisap eylemek ve vakıf sebebile esbabı alâkaya temin olunan hakkı intifanı mülkiyete inkilabını istilzam ederek kanunu medeni esasatına muhalefet teşkil etmekle beraber bu gün ki neslin bu emlâkin elden çıkarmaları karşısında ensali atiyenin mahrumiyeti bir emri zaruri hükmünü alacağı bediili bulunacağından bu gibi mehaziremahal kalmamak için mülkiyete esas kabul olunan vakfnamenin diğer ahkâm ve şeraitide muteber talakki olunarak aynı şerait meri olmak üzere verilecek emlâke ait tapu sene datının ğene o vakfın şahsiyeti manevîyesine izafeten mütevellisine itası ciheti vakıfa da malumat verilerek tescil ettirilmesi minasip olacağı reyinde bulunmuşlar ise de kanun medeninin seksenci maddesi sarahatine ve Diyanet işleri riyasetinin bu gibi evkaf umuru hakkındaki mütalaasına ve halis olunan zürriyei vakfın muhtasun lehi de kalmamış bulunmasına binaen Türkiye cumhuriyeti

dahilinde yeniden bunu tahsisine de imkan kanuni bulunmamasına istinat eden ekseriyetle dairei müşarülleyha mazbatasının tatbiki 19 / 1 / 929 tarihinde takarrür etmiştir.

Mülkiye.Rei.	Ma.Na.Rei.	Tan. Rei.	Reis.
İsmail Hakkı	Ali Rıza	Raşat M.	Nusrat

Da. Reis.	Aza	Aza	Aza
Asaf Talat	M. Şefik	Ali Rıza	Sabri

Teftiş Hey'eti

Dahiliye Hey'eti teftişiyesince haziran 928 ihtidasından 1 - 1 - 929 nihayetine kadar Vilâyatta yapılan tahkikat ve teftişat netayicini mubeyvin cedveldir.

	Adet	Mülâhazat
Lüzum muhakemeleri talep olunan memurin	478	
Meni muhakemeleri talep olunan memurin	175	
Ademi mesuliyetleri talep olunan memurin	29	
Muhtelif mesail hakkında tanzim kılman rapor	89	
Teftiş gören devair	188	
İşten el çektirilen memurin	33	
	922	Yekûn

Şubat 1929

Mülkiye Müfettişleri tarafından Şubat ayı zarfında vurut eden fezleke Rapor ve teftiş layihaları üzerine tanzim kılman cedveldir .	adet
Tanzim kılman fezleke	12
Lüzumu muhakemeleri talep olunan Memurin	18
Meni muhakemeleri talep olunan Memurin	7
Ademi mesuliyetleri talep olunan Memurin	3
Tahkikat dolayısile işten men edilen Memurin	0
Teftiş gören devaire ait layiha	33
Mesaili muhtelife hakkında tanzim kılınan Rapor	7
Yekûn	85

Ankara
23/8/929

Şubat 929 zarfında açılan vilâyetler umumî meclisleri

Vilâyetlerin isimleri	Meclislerin açılma tarihi
Balıkesir	25/2/929
Bilecik	28/2/929
Çanakkale	21/2/929
Kırklereli	27/2/929
Tekirdağ	25/2/929
Tırabzon	25/2/929
Yozgat	23/2/ 929

Ahvali umumiye rapurları

Sivas vilâyetinin 928 senesine ait hülasai icraat rapuru

29 / 1 / 929

İdare

TAHKİKAT VE TEFTİŞ AT :

Tahkikat ve nahiyeler sık sık teftiş edilerek halk işlerde yakından alâkadar olunmuş ve bu meyanda şikâyet edilen memurlar hakkında tahkikatı lâzıme icra edilerek evrakı tahkikiyeleri merciiaidine verilmiştir .

MUAMELÂT VF MUHABERAT :

Muamelât ve muhaberâtın geç kalmamasını ve imtiza mı halini temin edecek esbap ve vesaite tevessül edilmiş ve bu arada merkez ve bütün mülhakat için yeni harflerle tabettirilen defterler mehallerine gönderilmiştir,

Ashabı mesalihin işlerinin sürüncemede kalmaması bizzat takip edilen hususattan bulunmuş ve işleri, bilhassa kimin ne gibi şikâyeti varsa makamı Vilâyete müracaat edebilecek Ajans ve Suveri saire ile halkın semi ittilâma isal edilmiştir .

Telgrafların mühim ve müstacel işlere hasrı temin edilmiştir.

HÜSNÜ MUAMELE :

Memurinin halk ile münasebatının dairei nezaket ve mülâyemette cereyan ederek bir güna dürüştiye maruz

kalmamaları , çok ehemmiyetle takip edilen ve müteaddit tamimlerle tahattur ettirilen esaslı vezaifimizden olmuştur.

TASFİYE :

Mensup oldukları daire amiri tarafından vukubulan teklif üzerine tetkikat icra edilerek aciz ve kabiliyetsizlikleri tahakkuk edenlerle*, bütün memurini taliyenin tanzim ettirilen sicilleri tasfiye komisyonunca birer birer tetkik edilerek istihdamları caiz olmayan memurinin tasfiyelerine devanı edilmekte bulunmuştur .

HEYETİ İDARE :

Muayyen günlerinde muntazaman toplanmış idare işlerine ait olarak gelen (951) ve muhakeme kısmına gelen (180) evrak muameleleri ikmal ve kararı kanuniye iktiran ettirilmiştir . Yeni seneye yalnız memurin muhakematına ait olan evraktan (10) takını devredilmiştir .

İNZİBAT KOMİSYONU :

Lüzum görüldükçe toplanan bu komisyona 928 senesi içinde (15) takını evrak gelmiş ve cümlesi rüiyet edilmiştir .

KÖY KANUNU :

İhtiyar heyetleri arasında okur yazar olmaması dolayısile tatbiki geç kalan bu kanunu, bütün ahkâmı münderecesinin hüsnü suretle tatbiki için , bir kaç köy birleştirilerek teşkil edilen mıntakalara , aylıkları köy sandıklarından verilmek üzere kâtipler tayin edilmiş ve iyi neticeler alınmıştır.

Bu kanuna göre yapılacak işler için tutulması lâzım gelen defterler vilâyet matbaasında yeni harflerle tabettirilmekte bulunmuştur .

NÜFUS:

Harekâtı nüfusu bildirilmeyen ihtiyar heyetleri hakkında takibatı kanuniye icra edilerek ciheti adliyeye verilmek, ve vazifei kanuniyeleri sık sık ihtar edilmek suretile bu kanunun ihtiyar heyhetlerine verdiği vazifeler gördürülmekte ve nahiye ve kazalardan her ay vukuat cetveli istenerek yapılan tetkikat ile keyfiyet yakından takip edilmektedir.

İSKAN :

Vilâyette mevcut teffiz işleri sık sık toplanan komisyonu mahsusile bitirilmiş ve bekayaye muamele bırakılmamıştır . Vilâyeti Şarkiye muhacirlerinin iskân işleri de kamilen bitmiştir .

DEVAM:

Memurinin saati mesaiye riayetleri , sık sık tetkik edilen devanı cetvellerile temin edilmiştir .

İSLAHI CİNSİ HAYVANAT :

Encümeni alisinin vilâyetimizde icrasını tensip buyrulduğu iki koşu ve bir sergi kemali muvaffakiyetle yapılmış ve idarei hususiye namına yaptırılan bir koşu ile de bu hususun teminine çalışılmıştır.İdarei hususiyeden Karacabey hârasında mensup nısfıddem dört aygır mü bayiasi suretile de bu bapta iyi bir adım atmıştır .

Vilâyetin, bakımsızlık yüzünden çok bozulan karasıdır hayvanatının ıslah için idarei hususiye bütçesine konulan (35000) lira ile karstan (372) boğa celbedil- iniş ve muhtelif köylere tevzi edilmek suretile muhim bir ihtiyaç teinin edilmiştir .

SAN'ATLER EVİ :

Marangozluk, demircilik şubeleri ile memlekete bu güne kadar çok faideli işler gören bu ıııüessede bir de

halıcılık şubesi bulunması , sönen bir san'atın ve bu yüzden aç kalan bir kısım halkın hayata yeniden kavuşması için lüzumlu görülmüş ve idarei hususiye ye mevzu tahsisatla bu sene küşadına tevessül edilmiştir .

Tezgâhları kurulmuştur. Sipariş edilen iplikler geldiğinde işe başlayacaktır.

Harbi umumiden sonra giren sakim bir ihtiyat ile sabit boya kullanılmaması yüzünden az çok çıkan halı ve kilimlere rağbet gösterilmemesi nazari teemmüle alınarak bu şubei saik atta, mahalli ihtiyacatını tatmin edecek bir boyacılık atelyesi de bulunacaktır.

VALİ VE KAYMAKAM KONAKLARI :

Emrine tevfikan Vilâyette her türlü konfürü cami, asri ve ninnime olmak üzere bir konak yapılmış ve Güründe de emvali metrukeden bir bina idarei hususiyece istimlâk edilerek kaymakam konağı ittihaz olunmuştur.

VİLÂYET MATBAASI :

Yeni harfler sipariş edilmiş ve bu günlerde gelerek neşriyata başlayacaktır.

MAARİF :

Merkez ve mülhakatta ilk mektepler yekûnu (101) düve köy kamına tevfikan yeniden dört mektep küşat edilmiştir.

YENİ HARFLER VE MİLLET MEKTEPLERİ:

Kanunun neşrinden mukaddem açılan kurslara bütün memurlar devanı ettirilmiş ve yeni harflerimizi bellemeyen kalmamıştır.

Vilâyette elyövm (7230) millet mektebi acilmiş ve bu mektepler mevcudu (2421) i kadın (7730)u erkek olmak üzere (10151) dir.

ÜMRAN

Yol işine çok çalışılmış, hemen her tarafta tesviyei turabiye ye taş ihzaratı yapılmışse de silindirsizlik yüzünden olduğu yerde sayan bu işi kısa bir zaman içinde başarmak için mevcut üç silindire ilâveten daha altı silindirin pazarlıkla mubayaasına karar verilmiş ve muamelesi bitmek üzere bulunmuştur.

Samsun yolu üzerinde Menteşe köprüsü müceddeten yapılmış ve diğer yolların bazı akşamında mühim miktarda tamirat yapılarak silindiraji ikmal edilmiştir.

SIHHİYE

Frengi mücadele teşkilâtı faaliyeti müstemirren takip edilmekte ve muayeneye gelmeyenler hakkında takibat kanuniye icra edilmektedir. Doktor olmayan kazaların müracaatımız üzerine bir kısmına doktor gönderilmiş noksan olanlarında gönderilmesi takip edilmekte bulunmuştur. Divriği, Kangal, Gürün, Darende, Zara Yenihan kazalarında su ihtiyaçları idarei hususiyeden ve sıhhiye vekâletinden verilen tahsisat ile temin edilmiştir.

DİSPANSERLER :

Muvazenei unıumiyeye merbut Şarkışla, Kangal, Zarada mevcut dispanserlerden maada idarei hususiyeden verilen tahsisatla Divriği Hafik ve Güründe de tedavi evleri açılmıştır.

SIHHAT EVİ :

İdarei hususiyeden merkezi vilâyette yirmi beş yataklı bir hastahanenin lüzum ve fevaidi takdir edilerek bütün nevakısı ikmal edilmiş ve kadrosu tamamlanarak ahiren küşadına muvaffakiyet elvermiştir.

SULAR KANUNU:

Evkaftan belediyeye devri icabeden sular hakkımla bir komisyon teşkil edilerek haftada üç dafa vukubulan ictimalarda memleketin bu mühim işi iyice tetkik ettirilmiş ve kanunun ahkâmı tamamen icra edilmekte bulunmuştur.

BELEDİYE

Belediye işleri muntazaman takip edilmektedir. Bilhassa tanzifat ve tathirat işlerine çok ehemmiyet verilmiş ve kasabanın ortasından geçen cadde genişletilerek asrı bir hale ifrağ edilmiştir.

İTFAİYE :
Eski tulumbalarla görülmekte olan bu işin iki arazoz mubayaası suretiyle tekemmülü temin edilmiştir.

UN:
Harice sevk edilen unların karışık gönderildiği anlaşılması üzerine belediye ve ticaret odasınca damgalanması usul ittihaz edilerek ticarete karşı - itibarın sarsılmaması temin edilmiştir.

EKMEK:
Fırıncılar çok sıkı kontrole tabi tutularak halka iyi ve noksansız ekmek yedirilmektedir.

ORMANLIK

Pek çıplak olan Sivas'ta bir ormanlık ihdası düşünülmüş ve bir mesire de olabilecek olan orman tepe nam mevkide binlerce ağaç gars edilerek bir ormanlık vücude getirilmiş ve ittihaz olunan tedabiri fenniye ile mevcut ağaçların yüzde doksan beşinin tutmasına ve yeşillenmesine muvaffakiyet elvermiştir.

ÇERMİKLER VE KONAK :

Yazın Sivas halkının çok rağbet gösterdiği bu sıcak suların çatıları ıslah ve tamir edildiği gibi, göçebe gibi çadır kurulmayarak bir mahalle teşkiline ilk adım olmak üzere idarei hususiyeden, banyosu ve sair müştemelâtiyle bir bina yapılmış ve çoğaltılması mukarrer bulunmuştur.

İÇTİMAİ HAYAT VE TESETTÜR

Eski an'aneye çok sadık olan bu muhitte tesettüre bir nihayet vermek için vilâyet Sivas'ın birinci balosunu vermiş ve günden güne ilerleyen bu sahadaki teşebbüsler, bu yoldaki hatvelerini teshile hadim olmuştur.

AŞARİ A TTK A

Sivas muhitinin: bu sahade de canlanmasına yaramak üzere Selçuk asarından Gök medrese müze ittihaz edilmiş ve kıymetli eserlerin mubayaası suretiyle zenginleştirilmesine çalışılmakta bulunmuştur. Bu meyan da birde (Sivas ve havalisi aşari atika) cemiyeti teşkil edilmiş ve faaliyete sevk edilmiştir.

DERLEME İŞLERİ

Halk dilindeki öz Türkçeyi, ve diğer bütün bilgileri toplamak üzere komisyonu mahsusu elyövm faaliyetine devam etmektedir.

SİVAS VALİSİ
SÜLEYMAN

İdare Taksimatı

Vilâyetler

Kazalar

Nahiyeler

Türkiye Cumhuriyeti 63 Vilâyet 338 Kaza
750 Nahiyedir.

Vilayetler

A .
Adana
Afyonkarahisar
Aksaray
Amasya
Ankara
Antalya
Artvin
Aydın
B .
Balıkesir
Beyazıt
Bilecik
Bitlis
Bolu
Burdur
Bursa
C .
Cebelibereket
Ç .
Çanakkale
Çankırı
Çorum
D .
Denizli
Diyarbekir
E .
Edirne
Elaziz
Erzincan
Erzurum
Eskişehir
G .
Gaziantep
Giresun
Gümüşhane
H .
Hakari
İ .
İçel
İsparta
İstanbul
İzmir
K .
Kars
Kastamonu
Kayseri
Kırklareli
Kırşehir
Kocaeli
Konya
Kütahya

M .
Malatya
Manisa
Maraş
Mardin
Mersin
Muğla
N .
Niğde
O .
Ordu
R .
Rize
Samsun
Siirt
Sinop
Sivas
Ş .
Şebin Karahisar
T .
Tekirdağ
Tokat
Trabzon
U .
Urfa
V .
Van
Y .
Yozgat

Kazalar

Kazası	Vilayeti
A .	
Adalar	İstanbul
Adapazarı	Kocaeli
Adıyaman	Malatya
Ahlat	Bitlis
Akçaabat	Trabzon
Akçadağ	Antalya
Akhisar	Manisa
Akseki	Antalya
Akşehir	Konya
Akdağ Madeni	Yozgat
Alaiye	Antalya
Alaşehir	Manisa
Alucra	Şebin Karahisar
Anamur	İçel
Andırın	Maraş
Araç	Kastamonu
Arapkir	Malatya
Arapsun	Aksaray
Ardahan	Kars
Arpaçay	Kars
Artova	Tokat
Avanoz	Kırşehir
Ayaş	Ankara
Ayancık	Sinop
Ayvacık	Çanakkale
Ayvalık	Balıkesir
Aziziye	Afyon Karahisar

Kazası	Vilayeti
B .	
Babaeski	Kırklareli
Bafra	Samsun
Bahçe	Cebeli bereket
Bakırköy	İstanbul
Balâ	Ankara
Balya	Balıkesir
Bandırma	Balıkesir
Bartın	Zonguldak
Bask il	Elaziz
Başkale	Van
Bayburt	Gümüşhane
Bayramiç	Çanakale
Bayındır	İzmir
Bergama	İzmir
Besni (Behisni)	Gazi Antep
Beşiri	Siirt
Beykoz	İstanbul
Beyoğlu	İstanbul
Beypazarı	Ankara
Beyşehir	Konya
Beytişebap	Hakari
Biga	Çanakkale
Birecik	Urfa
Bodrum	Muğla
Boğazlıyan	Yozgat
Boldan	Denizli
Bolvadin	Afyon Karahisar
Bor	Niğde
Borçka	Artvin
Boyabat	Sinop
Bozcaada	Çanakkale
Bozkır	Konya
Bozdoğan	Aydın
Bozüyük	Bilecik
Bucak	Burdur
Bulanık	Bitlis
Burhaniye	Balıkesir
Bunyan	Kayseri

Kazası	Vilayeti
C.	
Ceyhan	Cebelibereket
Cide	Kastamonu
Cizre	Mardin
Cihanbeyli	Konya
Ç.	
Çal	Denizli
Çapakçur	Elâziz
Çarşamba	Samsun
Çatalca	İstanbul
Çemişkezek	Elâziz
Çerkeş	Çankırı
Çermik	Diyarbekir
Çeşme	İzmir
Çine	Aydın
Çivril	Denizli
Çıldır	Kars
Çorlu	Tekirdağ
Çubukabat	Ankara
Çumra	Konya
D.	
Daday	Kastamonu
Dadya	Muğla
Darende	Sivas
Demirci	Manisa
Demirköy	Kırklareli
Derik	Mardin
Develi	Kayseri
Devrek	Zonguldak
Dikili	İzmir
Dinar	Afyon Karahisar
Divrik	Sivas
Diyadin	Bay azıt
Dörtyol	Cebelibereket
Dursunbey	Balıkesir
Düzce	Bolu

Kazası	Vilayeti
Eceabat	Çanakkale
Edremit	Balıkesir
Egrigöz	Kütahya
Elbistan	Maraş
Eleşkirt	Bayazıt
Elmalı	Antalya
Erbaa	Tokat
Erdek	Balıkesir
Erciş	Van
Ereğli	Zonguldak
Ereğli	Konya
Ergani Madeni	Elâziz
Ermenek (Ermenak)	Konya
Eruh	Siirt
Eşme	Manisa
Ezine	Çanakkale
Fatsa	Ordu
Feke	Adana
Fethiye	Muğla
Finike	Antalya
Foça	İzmir
Garbı Karaağaç	Denizli
Garzan	Siirt
Gebze	Kocaeli
Gediz	Kütahya
Gelibolu	Çanakkale
Gemlik	Bursa
Genç	Elâziz
Gercüş	Mardin
Gerede	Bolu
Gereze (Gerze)	Sinop
Gevar	Hakâri
Gevaş	Van
Geyve	Kocaeli
Göksn	Maraş

Kazası	Vilayeti
Göle (Merdenik)	Kars
Gölpazarı	Bilecik
Gönan	Balıkesir
Gördes	Bursa
Görele	Giresun
Göynük	Bolu
Gülnar	İçel
Gümüşhacıköy	Amasya
Görün	Sivas
H .	
Hadim	Konya
Hafik	Sivas
Haran	Urfa
Havza	Samsun
Haymana	Ankara
Hayrabolu	Tekirdağ
Hekimhan	Malatya
Hendek	Kocaeli
Hilvan	Urfa
Hizan	Bitlis
Hınıs	Erzurum
Hopa	Rize
Hozat	Elaziz
Hüseynabat	Çorum
İ.	
İğridir	Isparta
İmroz	Çanakkale
İncesu	Kayseri
İnebolu	Kastamonu
İnegöl	Bursa
İpsala	Edirne
İskilip	Çorum
İslahiye	Cebeli bereket
İspir I .	Erzurum
I.	
Iğdır	Bayazıt
Ilgaz	Çankırı
Ilgın	Konya

Kazası	Vilayeti
K .	
Kadirli	Adana
Kağızman	Kars
Kahta	Malatya
Kalecik	Ankara
Kandıra	Kocaeli
Kangal	Sivas
Karaburun	İzmir
Karacabey	Bursa
Karacasu	Aydın
Karaisalı	Adana
Karaköse	Bayazıt
Karaman	Konya
Karamürsel	Kocaeli
Kartal	İstanbul
Kaş	Antalya
Kavaklı	Edirne
Keban	Elaziz
Kelkit	Gümüşhane
Kemah	Erzincan
Kemaliye	Malatya
Kemalpaşa	İzmir
Keskin	Ankara
Keşan	Edirne
Kiğı	Erzincan
Kilis	Gazi Antep
Kırkağaç	Manisa
Koçhisar (Şerefli)	Aksaray
Koyulhisar	Şebin Karahisar
Kozan	Adana
Köyceğiz	Muğla
Kula	Manisa
Kulp	Diyarbekir
Korkuteli	Antalya
Kuruçay	Erzincan
Kuşadası	İzmir
Küre	Kastamonu

Kazası	Vilâyeti
L.	
Ladik	Samsun
Lapseki	Çanakkale
Lice	Diyarbakır
Lüleburgaz	Kırklareli
M.	
Maçka	Trabzon
Malazgirt	Bitlis
Malkara	Tekirdağ
Manavgat	Antalya
Marmaris	Muğla
Mazkirt	Elaziz
Mecidiye	Kırşehir
Mecidözü	Çorum
Menemen	İzmir
Merzifon	Amasya
Mesudiye	Şebin Karahisar
Midyad	Mardin
Mihalıççık	Eskişehir
Milas	Muğla
Mucur	Kırşehir
Mudanya	Bursa
Mudurnu	Bolu
Muradiye	Van
Mustafa Kemalpaşa	Bursa
Muş	Bitlis
Mut	İçel
Mutki	Bitlis
N.	
Nallıhan	Ankara
Nazilli	Aydın
Nazimiye	Erzincan
Nevşehir	Niğde
Niksar	Tokat
Nizip	Gazi Antep
Nusaybin	Mardin

Kazası	Vilayeti
O.	
Of	Trabzon
Oltu	Erzurum
Orhaneli	Bursa
Orhangazi	Bursa
Osmancık	Çorum
Osmaneli	Bilecik
Osmaniye	Diyarbekir
Ovacık	Elâziz
Ö.	
Ödemiş	İzmir
P.	
Palu	Elâziz
Pasinler	Erzurum
Pazar	Rize
Pazarcık	Maraş
Pertek	Elâziz
Pervan	Siirt
Pınarbaşı	Kayseri
Plümür	Erzincan
Polatlı	Ankara
Posof	Kars
Pütürge	Malatya
R.	
Refahiye	Erzincan
Resti 1 ay n	Mardin
Reşadiye	Tokat
S .	
Safranbolu	Zonguldak
Saimbeyli	Adana
Saideli	Konya
Salihli	Manisa
Sandıklı	Afyon Karahisar
Saray	Tekirdağ
Saray (Malımudi)	Van
Sarayköy	Denizli

Kazası	Vilayeti
Sarıkamış	Kars
Sasım	Siirt
Savur	Mardin
Seferihisar	İzmir
Serik	Antalya
Seydişehir	Konya
Seyitgazi	Eskişehir
Silivri	İstanbul
Silvan	Diyarbekir
Simav	Kütahya
Siverek	Urfa
Sivrihisar	Eskişehir
Sındırgı	Balıkesir
Soma	Manisa
Sorgun	Yozgat
Söğüt	Bilecik
Söke	Aydın
Sürmene	Trabzon
Sürüç	Urfa
Sultaniye	Konya
Sungurlu	Çorum
Susığırlık	Balıkesir
Suşehri.	Şebin Karahisar
.	
Şarkî Karaağaç	Isparta
Şarkışla	Sivas
Şarköy	Tekirdağ
Şavşat	Artvin
Şemdinan	Hakkari
Şile	İstanbul
Şiran	Gümüşhane
Şitak	Van
Şırnak	Siirt
Şirvan	Siirt
T.	
Tarsus	Mersin
Taşköprü	Kastamonu
Tavas	Denizli
Tavşanlı	Kütahya

Kazası	Vilayeti
Tefenni	Burdur
Tercan	Erzurum
Terme	Samsun
Tire	İzmir
Tirebolu	Giresun
Torbalı	İzmir
Tortum	Erzurum
Torul	Gümüşhane
Tosya.	Kastamonu
Turgutlu	Manisa
Tutak	Bayazıt
Tuzluca	Bayazıt
Ü.	
Ünye	Ordu
Ürgüp	Niğde
Üsküdar	İstanbul
U.	
Uluburlu	Isparta
Ulukışla	Niğde
Urla	İzmir
Uşak	Kütahya
Uzunköpru	Edirne
V.	
Vakfıkebir	Trabzon
Varto	Bitlis
Vezir köprü	Samsun
Viranşehir	Urfa
Vize	Kırklareli
Y.	
Yabanabat	Ankara
Yalvar	Isparta
Yaylak	Urfa
Yenişehir	Bursa
Yıldızeli	Sivas
Y usufeli	Artvin
Z.	
Zara	Sivas
Zile	Tokat

Nahiyeler	Kazası	Vilayeti
A.		
Abana	İnebolu	Kastamonu
Acıgöl (Dobada)	Nevşehir	Niğde
Adala	Salihli	Manisa
Adalı	Merkez	Balıkesir
Adagide	()demiş	İzmir
Adilcevaz	Ahlat	Bitlis
Afşar	Şarkî Karaağaç	Isparta
Agçakoyunlu	Merkez	Gazi Antep
Ağın	Kemaliye	Malatya
Ağunya (Hamdibey)	Edremit	Balıkesir
Agvanis	Suşehri	Şebin Karahisar
Agva	Şile	İstanbul
Ahi Mes'ut	Merkez	Ankara
Ahmetli	Kasaba	Manisa
Akça kışla	Şarkışla	Sivas
Akran	Muş	1 Bitlis
Akçaşehir	Düzce	Bolu
Akçaova	K andıra	Kocaeli
Akçaova	Gine	Aydın
Akdağ	Boğazlıyan	Yozgat
Akdağ	Merkez	Amasya
Akhisar	Geyve	Kocaeli
Akıncılar (Selçuk)	Kuşadası	İzmir
Akkışla	Bünyan	Kayseri
Akköy	Söke	Aydın
Akmeşe	Merkez	Kocaeli

Nahiyeler	Kazası	Vilâyeti
Aktaki	Safranbolu	Zonguldak
Akviran	Çumra	Konya
Akyazı	Adapazarı	Kocaeli
Akziyaret (Çitlik)	Siverek	Urfa
Alacahan	Kangal	Sivas
Alacalı	Şile	İstanbul
Alaçam	Bafra	Samsun
Ala çatı	Çeşme	İzmir
Al ad ağ	Hadim	Konya
Alakilisa	Refahiye	Erzincan
Alegöz (Bayat)	İskilip	Çorum
Alevi	Merkez	Amasya
Aliağa Çifliği	Menemen	İzmir
Ali Bey	Ayvalık	Bal ı kesir
Alin ek	Erbaa	Tokat
Almus	Merkez	Tokat
Altunova (Ayazmant)	Ayvalık	Balıkesir
Altunoluk (Papazlık)	Edremit	Balıkesir
Altuntaş	Merkez	Kütahya
Alot	Kâhta	Malatya
Alyan	Nusaybin	Mardin
Amasra	Bartın	Zonguldak
Amutka	Hozat	El aziz
Aralık	Iğdır	Bay azıt
Aras (N. Merkezi Velibaba)	Pasinler	Erzurum
Ardanuç	Merkez	Artvin
Ardeşen	Pazar	Rize
Arğıthanı	Ilgın	Konya
Arhayi	Hopa	Rize
Anımdan	Kuru çay	Erzincan
Armutlu	Gemlik	Bursa

Nahiyeler	Kazası	Vilâyeti
Armutlu	Tefenni	Burdur
Armuteli	Merkez	Kütahya
Aşkale	Merkez	Erzurum
Ata Bey	Merkez	Isparta
Atça (kulağuzlar)	Nazilli	Aydın
Avlağı	Osmancık	Çorum
Ayaş (Mağara)	Merkez	İçel
Ay bastı	Merkez	Ordu
Ayrancı (Osmaniye)	Ereğli	Konya
Ayvalı	Darende	Sivas
Azakpor	Muş	Bitlis
Azdavay (Çarşamba)	Daday	Kastamonu
Azort	Tortum	Erzurum
B.		
Bacirka	Gevar	Hakâri
B ağarası	Söke	Aydın
Bahçecik	Merkez	Kocaeli
Bağlum	Merkez	Ankara
Bakacak	Merkez	Balıkesir
Bakırdağı	Develi	Kayseri
Baklan	Çal	Denizli
Bal i Bey	Merkez	Elâziz
Balıkuşağu (Balikan)	Hozat	Elâziz
Ban az	Uşak	Kütahya
Barbaros	Çeşme	İzmir
Barbaros	Merkez	Tekirdağ
Bardiz	Sarıkamış	Kars
Barla	İğridir	Isparta
Basabirin	Midyat	Mardin
Başköy	Merkez	Erzincan

Nahiyeler	Kazası	Vilayeti
Başkışla	Karaman	Konya
Başgedikler	Arpaçay	Kars
Başvartenik	Gemişgezek	Elaziz
Bayat	Aziziye	Afyon Karahisar
Baziki (Höyük)	Sürüç	Urfa
Behramki	Merkez	Diyarbakır
Belcik	Yıldızeli	Sivas
Belönü	Merkez	Burdur
Belveren	Besni	Gazi Antep
Belviran (Sarıoğlan)	Bozkır	Konya
Bereketli	Reşadiye	Tokat
Berta	Merkez	Artvin
Beşkonak	Manavgat	Antalya
Beydağ	Ödemiş	İzmir
BeydiIi	Nallıhan	Ankara
Beypınarı	Zara	Sivas
Bideyi	Erbaa	Tokat
Bigadiç	Merkez	Balıkesir
Birgi	Ödemiş	İzmir
Bizeri	Merkez	Tokat
Bolaman	Merkez	Ordu
Bohcan	Zara	Sivas
Borlu	Gördes	Manisa
Boyalı	Araç	Kastamonu
Bozburun	Marmaris	Muğla
Bozova	Korkudeli	Antalya
Bozüyük	Merkez	Muğla
Bucak	Yaylak	Urfa
Bulancak	Merkez	Giresun
Burnuva	Merkez	İzmir
Büyükçekmece	Çatalca	İstanbul

Nahiyeler	Kazası	Vilâyeti
C .		
Carablus	Nizip	Gazi Antep
Cebel (Bavlo)	İğridir	Isparta
Cemilbey	Mecitözü	Çorum
Cenciğe	Merkez	Erzincan
Cennetabat	iğdir	Bay a zıt
Cengerli	Refahiye	Erzincan
Cil vana	Posof	Kars
Cimin	Merkez	Erzincan
Cumaçay	Merkez	Bayazıt
Ç .		
Çağış	Merkez	Balıkesir
Çakır (Taban)	Gönan	Balıkesir
Çal (Balat)	Merkez	Hakari
Çala	Çıldır	Kars
Çaldıran	Muradiye	Van
Çalgan	Adıyaman	Malatya
Çamiçi	Niksar	Tokat
Çan	Biga	Çanakkale
Çan	Kiği	Erzincan
Çandarlı	Dikili	İzmir
Çandır	Kalecik	Ankara
Çarsancak	Pertek	Elâziz
Çarşamba	Merkez	Bolu
Çatalçam	Dursunbey	Balıkesir
Çatalzeytin	İnebolu	Kastamonu
Çatalanı	Karaisah	Adana
Çaydır	Tefenni	Burdur
Çay	Bolvadin	Afyon Karahisar
Çaycuma	Devrek	Zonguldak
Çayhan	Ereğli	Konya

Nahiyeler	Kazası	Vilâyeti
Çayırhan	Nallıhan	Ankara
Çelebi	Keskiu	Ankara
Çeltikçi	Yaban ab at	Ankara
Çerkesköy	Saray	Tekirdağ
Çifteler (Mahmudiye)	Merkez	Eskişehir
Çiftlik	Artova	Tokat
Çırçır	Yıl dizeli	Sivas
Çobandede	Pasinler	Erzurum
Çükak	Andirin	Maraş
Çünküs	Merkez	Elâziz
Çorum	Sındırğı	Balıkesir
D.		
Dağardı	Simav	Kütahya
Dağkızılca	Torbalı	İzmir
Dağmarmara	Kasaba	Manisa
Dalaman	Köyceğiz	Muğla
Damal	Ardahan	Kars
Dambaslar	Hayrabolu	Tekirdağ
Danişment	Divrik	Sivas
Danzik	Plümür	Erzincan
Danca	Gebze	Kocaeli
Darıca	Bandırma	Balıkesir
Davutlar	Kuşadası	İzmir
Dazkiri (Polatlı)	Dinar	Afyon Karahisar
Değirmençayırı	Şile	İstanbul
Değirmen dere	Torbalı	İzmir
Deliilyas	Şarkışla	Sivas
Delice	Keskin	Ankara
Deliktaş	Kangal	Sivas
Demirtaş	Alaiye	Antalya

Nahiyeler	Kazası	Vilayeti
Denizâbat	Merkez	Muğla
Dere	Pertek	Elaziz
Dereli	Merkez	Giresun
Dereviran	Edremit	Balıkesir
Derinkuyu(Melegöbi)	Nevşehir	Niğde
Destek	Erbaa	Tokat
Devegeçidi	Merkez	Diyarbakır
Devrekani	Merkez	Kastamonu
Dicle	Merkez	Diyarbakır
Digor	Kağızman	Kars
Dinek	Çumra	Konya
Direkli	Yıldızeli	Sivas
Doğanbey(İpsili)	Seferihisar	İzmir
Doğanbey	Söker	Aydın
Doğanbey	Kemah	Erzincan
Doğanbey	Beyşehir	Konya
Doğanhisar	Akşehir	Konya
Domaniç	İnegöl	Bursa
Doski	Gevar	Hakari
Dumlu	Merkez	Erzurum
Durağan	Boyabat	Sinop
Durak	Merkez	Balıkesir
E.		
Edincik	Bandırma	Balıkesir
Eflani	Safranbolu	Zonguldak
Efsus	Elbistan	Maraş
Eğil	Merkez	Diyarbekir
Elbeyli	Kilis	Gazi Antep
Elvanlı	Merkez	Mersin
Emiralem	Menemen	İzmir
Ençıtı	Kemaliye	Malatya

Nahiyeler	Kazası	Vilâyeti
Enez	Keşan	Edirne
Erenköy	Merkez	Çanakkale
Erki1et	Merkez	Kayseri
Erkinis	Yusufeli	Artvin
Erle	Garbi Karaağaç	Denizli
Erzin	Dörtyol	Cebelibereket
Esbiye	Tirebolu	Giresun
Esesi	Merkez	Erzincan
Eskipazar (Meçi	diye) Çerkeş	Çankırı
Eşen	Fethiye	Muğla
Evciler	Bayremiç	Çanakkale
Evreşe	Gelibolu	Çanakkale
Ezbider	Suşehri	Şebin Karahisar
Ezinepazar	Merkez	Amasya
F.		
Fariske	Ermenek	Konya
Firnis	Merkez	M araş
Findik	Eruh	Siirt
Gr.		
Gazipaşa	Alaiye	Antalya
Gebeme	Mesudiye	Şebin Karahisar
Gebiz	Serik	Antalya
Gelekara	Beypazarı	Ankara
Gelenbe	Kırkağaç	Manisa
Gelengeç	Hekimhan	Malatya
Geligüzan	Muş	Bitlis
Gemerek	Şarkışla	Sivas
Gerburan	Midyat	Mardin
Germencik	Merkez	Aydın
Gerinil	Hozat	Elâziz

Nahiyeler	Kazası	Vilâyeti
Germili	Çemişkezek	Elâziz
Gerin iter	Darende	Sivas
Gesi (Efkere)	Merkez	Kayseri
Geyikli	Ezine	Çanakkale
Gilindire	Gülnar	İçel
Gireli	Merkez	Kütahya
Giresun	Merkez	Balıkesir
Göbekviran	Cürüm	Sivas
Göbel	Bandırma	Balıkesir
Gökahat	Merkez	Muğla
Gökceağaç	Taşküprü	Kastomonu
Gökcedağ	Orhaneli	Bursa
Gökçen (Fata)	Tire	İzmir
Gökdere	Palu	Elâziz
Gökoğlan (N.M.Şokir)	Hınıs	Erzurum
Göksu	Hm ıs	Erzurum
Gölbaşı	Merkez	Ankara
Gölcük	Sındırgı	Balıkesir
Gölcük	Bayramiç	Çanakkale
Gölköy	Merkez	Ordu
Gölviren	Tercan	Erzurum
Gömeç	Burhaniye	Balıkesir
Gövem	Yabanabat	Ankara
Göyan	Beytişebap	Hakâri
Gözene (Balyan)	Merkez	Malatya
Gülbahçe	Urla	İzmir
Gülbınar (Külahlı)	Ayvacık	Çanakkale
Güdül	Ayaş	Ankara
Gümüş	Gümüşhacıköy	Amasya
Gümüş	Tavşanlı	Kütahya
Günyüzü	Sivrihisar	Eskişehir
Güre	Eşme	Manisa
Gunay	Buldan	Denizli

Nahiyeler	Kazası	Vilâyeti
H .		
Habap	Nusaybin	Mardin
Habezbeni	Ger çüş	Mardin
Hacıbektaş (Karahöyük)	Mucur	Kırşehir
Hacıpagun (Şevketiye)	Bandırma	Balıkesir
Hadımköy	Çatalca	İstanbul
Halfeti	Birecik	Urfa
Hakif	Hizan	Bitlis
Hakisi	Nazimiye	Erzincan
Halilçavıış	Hınıs	Erzurum
Halimiye (Davdas)	Ermenek	Konya
Hanak	Ardahan	Kars
Hanakpınar	Merkez	Diyarbekir
Hani	Lice	Diyarbekir
Hankendi	Merkez	El aziz
Hamamözü	Gümüşhacıköy	Amasya
Hamo	Divrik	Sivas
Hamur	Merkez	Bayazıt
Haruniye	Bahçe	Cebelibereket
Harmancık	Orhaneli	Bursa
Harput	Merkez	El aziz
Harşit	Torul	Gümüşane
Hart	Bayburt	Gümüşane
Hasençelebi	Hekimhan	Malatya
Hasankeyf	Gercüş	Mardin
Hasra s	Şirvan	Siirt
Hassa	İslahiye	Cebelibereket
Hasayaz	Kalecik	Ankara
Havran	Edremit	Balıkesir
Havza	Merkez	Edirne
Hayti	Erbaa	Tokat

Nahiyeler	Kazası	Vilayetler
Haydaran	Nazimiye	Erzincan
Hazak	Cizre	Mardin
Hazo	Sasun	Siirt
Hazru	Silvan	Diyarbekir
Hemsin	Pazar	Rize
Herki	Şemdinan	Hakâri
Hevaser	Merkez	Van
Hıdırnalı	Merkez	Sivas
Hoçuvan	Göle	Kars
Hoh	Merkez	Elâziz
Homaro	Şemdinan	Hakâri
Honaz	Merkez	Denizi ı
Hoşalay (Meset)	Cide	Kastamonu
Hoşap	Merkez	Van
Hotamış	Sultaniye	Konya
Hoyran	Yalvaç	Isparta
Hösnek	Kiği	Erzincan
Hüseyni	Merkez	Siirt
Hunut	İspir	Erzurum
Huyot	Mutki	Bitlis
İ.		
İbradı	Akseki	Antalya
İbrala	Karaman	Konya
İbriktepe	İpsala	Edirne
İbsile	Hafik	Sivas
İçine	Merkez	Elâziz
İğdir	Zile	Tokat
İhtik	Kemâlı	Erzincan
İkizce	Haymana	Ankara
İliç (Poşadı)	Kemaliye	Malatya
İmerhav	Şavşat '	Artvin

Nahiyeler	Kazası	Vilâyeti
İğneada	Demirköy	Kıklareli
İnecik	Merkez	Tekirdağ
İnegöl	Alaşehir	Manisa
İn esil	Görele	Giresun
inhisar	Söğüt	Bilecik
İnece (Yenice)	Merkez	Kırklareli
İnönü	Söğüt	Bilecik
İresi	Nazimiye	Erzincan
İringil	Merkez	El aziz
İshaklı	Bolvadin	Afyon Karahisar
İskanbo	Şirvan	Siirt
İspendere (Cubas)	Merkez	Malatya
İstilil	Nusaybin	Mardin
İstranca	Çatalca	İstanbul
İvrindi	Merkez	Balıkesir
İznik	Yenişehir	Bursa
İzoli	Baskı 1	El aziz
I.		
iğdir	Araç	Kastamonu
Ilıca	Merkez	Erzurum
Ilıca	Balya	Balıkesir
Ilısu	Merkez	Amasya
K.		
Kabahavdar(Koymak)	Merkez	Urfa
Kabalı	Hafik	Sivas
Kadahor	Of	Trabzon>
Kadıköy	Sarayköy	Denizli
Kadışehn	Sorgun	Yozgat
Kale (İzolu)	Merkez	Malatya.
Kale	Kaş	Antalya

Nahiyeler	Kazası	Vilâyeti
Kale	Tavas	Denizli
Kalkan	Kaş	Antalya
Kaman	Merkez	Kırşehir
Kamışlı	Karaisalı	Adana
Karaabat	Bodrum	Muğla
Karaaptal	Havza	Samsun
Karaali	Balâ	Ankara
Karabegân	Palu	Elâziz
Karabiga	Biga	Çanakkale
Karacadağ (Koymak)	Viranşehir	Urfa
Karacaoğlan (Taşağıl)	Babaeski	Kırklareli
Karacaviran	İlgaz	Çankırı
Karacaviran	Zara	Sivas
Karaçoban(K araköprü)	Hınıs	Erzurum
Karaçor	Palu	Elâziz
Karadere	Merkez	Rize
Karadere	Sürmene,	Trabzon
Karahallı	Uşak	Kütahya
Karahalil	Havza	Samsun
Karahayıt	Merkez	Aydın
Karalı i sar	İncesu	Kayseri
Karakeçi (Mizar)	Siverek	Urfa
Karakeçili	Balâ	Ankara
Karaköy	Varto	Bitlis
Karakulak	Tercan	Erzurum
Karakurt	Sarıkamış	Kars
Karakuş	Ünye	Ordu
Karalar	Merkez	Ankara
Karaman	Köyceğiz	Muğla
Karamanlı	Tefenni	Burdur
Karamağara	Akdağmadeni	Yozgat

Nahiyeler	Kazası	Vilâyeti
Karapınar	Merkez	Aydın
Karasu	Merkez	Sinop
Karasu	Adapazarı	Kocaeli
Karaşar	Beypazarı	Ankara
Karataş	Merkez	Adana
Karataş (Engücek)	İspir	Erzurum
Karatoruk	Gürün	Sivas
Karaurgan	Sarıkamış	Kara
Karayazı (Çullu)	Pasinler	Erzurum
Kargı	Tosya	Kastamonu
Karıcık	Adıyaman	Malatya
Karpuzlu	Çine	Aydın
Karsantı	Karaisali	Adana
Kavak	Gön an	Balıkesir
Kavak	Merkez	Samsun
Kavak	Kangal	Sivas
Kavaklıdere	Merkez	Muğla
Kaya	Fethiye	Muğla
Kay adilli	Merkez	Sivas
Kaymas	Kandıra	Kocaeli
Kaynar	Pınarbaşı	K ay seri
Kaypak	Merkez	Cebelibereket
Kıbrısçık	Merkez	Bolu
Keçiborlu	Merkez	İsparta
Keferdiz (Şiro)	Pütürge	Malatya
Kefendiz (Sakcagölu)	İslahiye	Cedeli bereket
Kemalpaşa	Hopa	Bize
Kemarik	kemali	Erzincan
Kemer	Fethiye	Muğla
Kemer (Ağva)	Merkez	Antalya
Kemer (Sertaç)	Merkez	Burdur

Nahiyeler	Kazası	Vilâyeti
Kemerburgaz	Beyoğlu	İstanbul
Kepsut	Merkez	Balıkesir
Keskinbeyobası	Keskin	Ankara
Keşte]	Merkez	Bursa
Keşap	Merkez	Giresun
Keyson	Besni	Gazı Antep
Kiraz	Ödemiş	I zmir
Kisha	Tortum	Erzurum
Kınık	Bergama	İzmir
Kareli	Beyşehir	Konya
Kırık (N.M. lloğa)	İspir	Erzurum
Kızılağaç	Alaiye	Antalya
Kızılca	Artova	Tokat
Kızılcadağ	Korkudeli	Antalya-
Kızılca	Besni	Gazi Antep
Kızılırmak (inallıballı)	Merkez	Çankırı
Kızılkaya	Bucak	Burdur
Kızılkoca	Merkez	Yozgât
Kızılviran	Merkez	Konya
Koçarlı	M erk ez	Aydın
Koçhisar	Merkez	Mardin
Kofcagaz (Keşirlik	) Merkez	Kırklareli
Konak pınar	Merkez	Balıkesir
Konur	Kalecik	Ankara
Korucu	Merkez	Balıkesir
Kovan	Merkez	Gümüşane
Kozak	Bergama	İzmir
Kozkışla	Kuruçay	Erzincan
Kozyaka	Merkez	Kastamonu
Kozlu	Erbaa	Tokat
Kömürlü (Dölgâh)	Oltu	Erzurum
Köprülü	Alaiye	Antalya

Nahiyeler	Kazası	Vilâyeti
Köse	Kelkit	Gümüşane
Köşk	Merkez	Aydın
Kötek	Kağızman	Kars
Küçük bahçe	Karaburun	İzmir
Kücükkuyu	Ayvacık	Çanakkale
Küçükyozgat	Merkez	Ankara
Külek	Tarsus	Mersin
Küllük	Milas	Muğla
Küpeler	Merkez	Balıkesir
Küplü	Merkez	Bilecik
Kürecik	Akçadağ (Arğa)	Malatya
Kürtün	Torul	Gümüşane
Kumluca	Finike	Antalya
Kumru	Fatsa	Ordu
Kupuzi	Silvan	Diyarbekir
Kurayiseba	Merkez	Rize
Kurtkale	Çıldır	Kars
Kurucaşile	Bartın	Zonguldak
Kuyucak (Horsunlu)	Nazilli	Aydın
Kuyuçak	Adıyaman	Malatya
Kuzca	Finike	Antalya
Kuzucubelen	Merkez	Mersin
L.		
Lalapaşa	Merkez	Edirne
Lâdik	Niksar	Tokat
Levent	Akçedağ(Arğa)	Malatya
Levin	Merkez	Hakâri
Liz	Bulanık	Bitlis
Lodi	Eruh	Siirt

Nahiyeler	Kâzâsı	Vilâyeti
M .		
Maçahel	Borçka	Artvin
Maden	Merkez	Niğde
Maden	Bayburt	Gümüşane
Mağara	Saimbeyli	Adana
Mahalmetinan	Dirik	Mardin
Mahmutbey	Bakırköy	İstanbul
Mahmutşevket Paşa	Beykoz	İstanbul
Maksutlu	Uzunköprü	Edirne
Manyas	Bandırma	Balıkesir
Mamuğa	Hafik	Sivas
Mamure - Eski	Sorgun	Yozgat
Mans	Tercan	Erzurum
Mamuretilreşat	Merkez	Van
Mapavrı	Merkez	Rize
Maradit	Borçka	Artvin
Marmara	Erdek	Balıkesir
Marmara	Akhisar	Manisa
Maserti	Savur	Mardin
Mecidiye	Keşan	Edirne
Mecrihan	Hilvan	Urfa
Meks	Grev aş	Van
Melefan	Garzan	Siirt
Melli	Bucak	Burdur
Mengen	Gerede	Bolu
Merdisi	Kâhta	Malatya
Merdisi	Pütürge	Malatya
Mergüze	Araç	Kastamonu
Mermer	Merkez	Diyarbekir
Midye	Vize	Kırklareli
Mihalgazi	Söğüt	Bilecik

Nahiyeler	Kazası	Vilayeti
Mindeval	Alucra	Şebin Kasahisar
Minar	Şirvan	Siirt
Misis	Merkez	Adana
Miriya	Şavşat	Artvin
Misk	Ahlat	Bitlis
Misli	Merkez	Niğde
Mollafeneri	Gebze	Kocaeli
Mollakendi	Merkez	Elâziz
Moson	Karaköse	Bayazı t
Mürselefendi	Merkez	Konya
Mürefte	Şarköy	Tekirdağ
Müstecip	Malkara	Teki dağ
Muhundu	Mazkrit	El aziz
Mu re usun	Merkez	Kayseri
Muratlı	Çorlu	Tekirdağ
Murduğan	Karaburun	İzmir
Murgul	Borçka	Artvin
Musabeyli	Kilis	Gazi Antep
Muşar	Bask il	El aziz
Musih	Oltu	Erzurum
Mutmur	Arapkir	Malatya
N .		
Naipli	Koyulhisar	Şebin Karahisar
Namrun	Tarsus	Mersin
Narman	Tortum	Erzurum
Norkâlı	İspir	Erzurum
Norşin	Merkez	Bitlis
Nurettin	Malaskirt	Bitlis
Nusretye	Siverek	Urfa

Nahiyeler	Kazası	Vilâyeti
O.		
Ohu	Palu	El aziz
Ohtap	Merkez	Tokat
Okam	Göle	Kars
Olur	Oltu	Erzurum
Oramar	O e var	Hakâri
Orhanlar	Balya	Balıkesir
Orta	M erk ez	Çankırı
Ortaköy	Mecitözün	Çorum
Osmanlı	Ayancık	Sinop
Osmanlı	Saray	Tekirdağ
Osmanköy	Merkez	Balıkesir
Ovacık (Üçköse)	Merkez	Erzurum
Ovacık	Çerkeş	Çankırı
Ovacık	Gülnar	İçel
Ö.		
Ömerbey	Uzunköprü	Edirne
Ömor köy	Susurluk	Balıkesir
Ören	Milas	Muğla
Örtülü	Oltu	Erzurum
P .		
Pah	Mazkirt	Elâziz
Pal amut	Merkez	Manisa
Pamukçu	Merkez	Balıkesir
Panlı	Şereflikoçhisar	Aksaray
Pasın Süfla	Pasinler	Erzurum
Paşikli	Kemaliye	Malatya
Patnos	Malaskirt	Bitlis
Pavli	Babaeski	Kırklareli
Payamlı	Haran	Urfa

Nahiyeler	Kazası	Vilâyeti
Payas	Dörtyol	Cebelibereket
Pazar	Yaban abat	Ankara
Pazar	Merkez	Tokat
Pazarcık	Bozüyük	Bilecik
Pazarköy	Balya	Balıkesir
Pazar viran	Pınarbaşı	Kayseri
Perhangük	Çapakçur	El aziz
Pernavut	Tuzluca	Bayazıt
Perşembe	Merkez	Ordu
Perveri	Besni	Gazi Antep
Piraziz	Merkez	Giresun
Pirinçlik	Merkez	Diyarbekir
Pitgir	Oltu	Erzurum
Pınarhisar	Merkez	Kırklareli
Pınarlı	Merkez	Tekirdağ
Polateli	Kilis	Gazi Antep
Polatlıbeyobası	Polatl ı	Ankara
Polos(Bedre)	Merkez	Kırklareli
Porga	Merkez	Malatya
Puzanti	Karaisali	Adana
Pulur	Bayburt	Gümüşane
R .		
Rarenç	Beşiri	Siirt
Ravlı	Çubuk	Ankara
Reşadiye	Bergama	İzmir
Reşadiye	Gevaş	Van
Reşadiye	Marmaris	Muğla
Rıdvan	Garzan	Siirt

N ah iyeler S.	Kazası	Vilayeti
Salmanlı (Kayadibi)	Merkez	Yozgat
Samsat	Adıyaman	Malatya
Sapanca	Adapazarı	Kocaeli
Saray cık	Gümüşhacıköy	Amasya
Sarı kavak	Mut	İçel
Sarı köy	Gönan	Balıkesir
Sarım	Merkez	El aziz
Sarnıç	Dursun hey	Balıkesir
Sanoğl an	Bünyan	Kayseri
Sarısu	Ahlat	Bitlis
Sarısu	Erciş	Yan
Sarız	Pınarbaşı	Kayseri
Selendi	Kula	Manisa
Selepur	Merkez	Erzincan
Selim	Sarıkamış	Kars
Selimiye	Milas	Muğla
Selini	Dirik	Mardin
Senirkent	Uluborlu	Isparta
Sırkıntıbalâ	Kozan	Adana
Sırkıntıızir	Ceyhan	Cebelibereket
Seydiköy	Merkez	İzmir
Seyithasan	Merkez	Diyarbekir
Sığacık	Seferihisar	İzmir
Sığırcı	Bandırma	Balıkesir
Silopi	Cizre	Mardin
Sille	Merkez	Konya
Simek	Merkez	Bitlis
Sin	Hozat	El aziz
Sinan (Tepehan)	Pütürge	Malatya

Nahiyeler	Kazası	Vilâyeti
Sincan	Divrik	Sivas
Sincanlı	Merkez	Afyon Karahisar
Sincik	Kalıta	Malatya
Sin ekçi	Biga	Çanakkale
Sirkeli	Çubuk	Ankara
Sırpsındığı	Merkez	Edirne
Sirya	Merkez	Artvin
Sisort	Koyulhisar	Şebin Karahisar
Sivan	Palu	Elâziz
Sıvarlı	Besni	Gazi An tep
Sıvaslı	Uşak	Kütahya
Sonusa	Erbaa	Tokat
Soukpınar	Merkez	Bursa
Söylemez (Hacı ömer)	Hınıs	Erzurum
Süğütlü	Adapazarı	Kocaeli
Sülles	Akseki	Antalya
Süleymanlı	Göksun	M araş
Sürgü	Akçadağ (Arğa)	Malatya
Sultanhisar	Nazilli	Aydın
Sultanmut	Malazkirt	Bitlis
Sumata r	Sürüç	Urfa
Susuz	Merkez	Kars
Sususmüsellim	Hayrabolu	Tekirdağ
Ş .		
Şabanözü	Merkez	Çankırı
Şahin	Malkara	Tekirdağ
Şairi bay adı	Besni	Gazi Antep
Şamlı	Merkez	Balıkesir
Şaphane	Ged i s	Kütahya
Şavak	Pertek	Elâziz

Nahiyeler	Kazası	Vilâyeti
Şekefti	Başkale	Van
Şerefiye	Zara	Sivas
Şeteri	Plümür	Erzincan
Şetek	Merkez	Bitlis
Şeyhler	Kandıra	Kocaeli
Şivelan	Başkale	Van
Şorba	Yabanabat	Ankara
Şotik	Arapkir	Malatya
Süregel	Arpaçay	Kars
Şühüt	Merkez	Afyon Karahisar
T .		
Tabir (Arguvan)	Merkez	Malatya
Tahtaköprü	İnegöl	Bursa
Talaş	Merkez	Kayseri
Tapan	Feke	Adana
Taraklı	Geyve	Kocaeli
Tarakso (Temsiyaz)	Pütürge	Malatya
Taşağıl	Manavgat	Antalya
Taşkesen (Tatos)	Hınıs	. Erzurum
Taşköprü	Gebze	Kocaeli
Taşlıçay	Diyadin	Bay azı t
Taşrumi	Saray	Van
Taşucu	Merkez	İ çel
Tatarlar	Merkez	Edirne
Tatvan	M erk ez	Bitlis
Tecirli	Merkez	Cebelibereket
Teke	Erbaa	Tokat
Tımar	Merkez	Van
Tiril ye	Mudanya	Bursa
Toklar	Pınarbaşı	Kayseri

Nahiyeler	Kazası	Vilâyeti
Tokaris	Kalıta	Malatya
Tomarza (Göstere)	Develi	Kayseri
Tonya	Vakfıkebir	Trabzon
Türkeli	Ayancık	Sinop
Türnük	Merzifon	Amasya
Türüşmek	Mazkirt	El azil
Turanlı	Bergama	İzmir
Turgut	Merkez	Muğla
Turhal	Merkez	Tokat
Tuht	Merkez	Çan kırı
Tut	Adıyaman	Malatya
Tuzla	M erke s	Adana
Ü .		
Üsküp	Merkez	Kırklareli
Üstükran	Varto	Bitlis
Üzümlü	Fethiye	Muğla
U .		
Uçum	Hizan	Bitlis
Ulaş	Merkez	Sivas
Ulubey	Merkez	Ordu
Ulubey	b şak	Kütahya
Ulus	Safranbolu	Zonguldak
Ümraniye	Zara	Sivas
Umurbez (Bergos)	Lapseki	Çanakkale
Uzuntarla (Derbent)	Merkez	Kocaeli
V .		
Valir	Muş	Bitlis
Varay	Merkez	Amasya
Vaskirt	Pertek	El aziz

Nahiyeler	Kazası	Vilâyeti
Vaskovan	Çemişgezek	Elâziz
Yazıklan	Divrik	Sivas
Akçe	Hopa	Rize
Virancık	Eğrigöz	Kütahya
Viranşehir	Pınarbaşı	Kayseri
Y.		
Yağda (Erdemli)	Merkez	İçel
Yağmurdere	Merkez	Gümüşane
Yahşihan	Keskin	Ankara
Yahyalı	Develi	Kayseri
Yarhisar	Merkez	Bilecik
Yalnızçam	Ardahan	Kars
Yaluva	Karamursal	Kocaeli
Yarımca	Nizip	Gazi Antap
Yarpuz	Merkez	Cebelibereket
Yavi	Tercan	Erzurum
Yavuzkemâl	Merkez	• Giresun
Yerlice	Kangal	Sivas
Yeniceoba	Cihanbeyli	Konya
Yenice	Haymana	Ankara
Yenicekale	Merkez	Maraş
Yenicüma (Kırçal)	Gerze	Sinop
Yenifoça	Foça	İzmir
Yeniköy	Merkez	Balıkesir
Yenimehmetli	Polatlı	Ankara
Yenipazar	Bozdoğan	Aydın
Yenipazar	Gölpazarı	Bilecik
Yerlisu	Keşan	Edirne
Yiğlice	Düzce	Bolu
Yomra	Merkez	Trabzon

Nahiyeler	Kazası	Vilâyeti
Yörük	Malkara	Tekirdağ
Yumurtalık	Ceyhan	Cebelibereket
Yunak	Cihanbeyli	Konya
Z.		
Zaluf	Uzunköprü	Edirne
Zamantı	Bünyan	K ayseri
Zara	Merkez	Amasya
Zevker (zuker)	Refahiye	Erzincan
Zilan	Erciş	Van
Zir	Merkez	Ankara
Ziyaret	Muş	Bitlis
Zivarik	Merkez	Konya

İSTANBUL'UN İDARESİ

Geçen makalemizde mahalli idarenin matlup neticeyi istihsal ve temin edebilmesi için hükümet idâresile ittisal temin etmesi zaruretini söylemiştik. Yarım asırlık bir mevcudiyete malik olan Belediye idarelerinin bu güne kadar kendilerinden beklenilen inkişafı gösterememesi bize bu hususta kabul edilen usul ve tutulan teşkilat ve mesai tarzlarında değişiklik yapılmak zaruretini acı neticelerle vazıhan göstermiştir. Memleketimizin yüzünü ağartacak Belediye idaresi görmedik desek mübalağa etmemiş ve kimsenin de izzeti nefsini incitmemiş oluruz. Çünkü iddiamız filan şehir ve kasabada filan Belediye reisinin veya Belediye meclisinin temsil ettiği memleketin imar ve temdinini başardığı keyfiyeti değildir . Davamız bu günkü belediye sisteminin kendisine tevdi edilen vazifeleri yapmağa kadir olmadığıdır.

Türkiye siyasî ve millî tarihinin doğurduğu zaruret ve şerait altında en yüksek ve hayatî mukadderatından en tali ve müteferri hidematına kadar her türlü maslahat ve hizmetlerini hükümet eline bırakmağa ve ondan beklemeğe alışmıştır.

Pis bir su cereyanının sokağı kirlettiği ancak kaymakam ve ya Valinin gözüne iliştikten sonradır ki onun bertaraf edilmesi esbabı teinin edilir. İstisnai hadiseler bittabi bir kaidei umumiye teşkil edemezler. Kâfi ve kuvvetli bir tahsil nuru ile müşahede ve mülâhaza ufku ay-

dınlanıp genişlemeyen, bu günkü medenî şehir ve kasabaların umumî ve müşterek ihtiyacatının nelerden ibaret olduğunu ve ne suretle temin edildiğini görmeyen bir Belediye reisi için vazifesinde muvaffak olmak ihtimali ancak semavî ilhamın inayetine kalmıştır. Eski Türklükte hiç olmazsa bir yurt zevki, san'atı ve güzelliği vardı. Onların millî mensucat ve mesnuat ile bezenmiş geniş saçaklı, yayvan odalı evlerinin içinde başlı başına bir Türk medeniyeti Türk bediiyatı ve zevki selimi ferah ferah yaşardı. O evler o döşemeleri tezyinatı ve tertibatile bugün mevcut olsaydı her hangi ecnebiye karşı göğsümüzü gere gere işte Türk medeniyeti diye gösterebilirdik. Kezalik gene ecdadımızın kendilerine göre bir belde medeniyeti vardı. Bugün memleketimizi ziyarete gelen ecnebilere Türk hayatı, Türk varlığı ve sanatı namına bir şey gösterebilmiş olmak için onların inşa etmiş olduğu camilere, sebillere ve emsaline iltica etmiyor muyuz. Bugün ise evlerimizin içi ve dışı caddelerimiz ve sokaklarımız fakirdir, zavallıdır, kelimenin beynelmilel manasile güzel değildir, temiz değildir, bedii ve san'at- kârane değildir. Medenî insanların nasıl yaşadığını bilmiyoruz, yaşayış tarzlarımızın değiştirilmesi lâzım geldiğine kani değiliz, yerlerimizi ve kendilerimizi şu iki kelime tavsif etmektedir : Harp ve harabati, siyasî ve hukukî müesseselerimizi, kıyafetimizi, yarınımızı değiştiren ve asrileştiren inkılap hamleleri yaşayış tarzlarımızı- evlerimiz ve şehirlerimizi de hiç şüphesiz değiştirecek ve Avrupalılaştıracaktır.

Biz bu makalemizde bu neticeye en kısa yoldan ve en seri suretle nasıl varacağımızı tetkik edeceğiz.

Eskilikle, yeniliğin, kurunu Vusta ile yirminci asrın lâkaydi , ihmal ve teseyyüp, atalet ve pejmürdelik teamül

leri ile temizliğe itina , nefsine hürmet ve zarafet fikirlerinin memleketimizde yan yana yaşadığını hatta bir biriyle kucaklandığını görürsünüz. Viyana, Paris , Berlin gibi şehirlerin caddelerine nakl edildiğini farz ettiğimiz zaman (hıraların güzelliğini ihlâl etmeyecek bir kaç binayı belki memleketimizde arayıp bula bilirsiniz. Fakat bir Alman köyünün umumî temizlik zarafet ve intizamını hatta İstanbul'da bulamazsınız. Birinci sınıftan bir apartmanın dekorunu bacağından çengele asılmış ve başsız boynundan kanlar sızan koyunları teşhir eden kasap dükânile kömürcü ve oduncu kulübeleri teşkil eder.

Nalbant, kebapçı, aktar dükkanlarına en büyük ve mutana caddelerimizde yer vermekte mahzur bulmayız, Her memleketin birinci ikinci, üçüncü ve dördüncü .... sınıflara ayrılmış caddeleri vardır. Bunlardan her hangi bir sınıfta yer tuta bilmek için binaların irtifa!arı kaç katı ve ne gibi evsafı haiz olacakları kanunlar ve nizamlarla taayyün etmiştir. Bizde her hangi bir cadde muhtelif sınıflara ait melalinden mürekkep mozaik manzara arz eder; bu mozaiklik bütün hayatımızda caridir.

Her çeşit esnaf beğendiği caddede marifetini teşhir etmekte kendisine hak verir.

Ordumuz var ki her hangi bir cüzü onun maddî hüviyet ve intizamı Avrupalılarda gıpta ve takdir uyandırır. Öte tarafta öyle memurlar, mümeyizler, hatta müdürler görürsünüz ki tıraşı uzamış, dişleri fırçalanmamış , kisvesi mühmel , beli kamburlaşmış bir haldedir. Hayatımız ve yaşayışımız intizamsız ve disiplinsizdir. Pislik, çirkinlik intizamsızlık gözümüze batmıyor ve bizi rahatsız etmiyor kendimize ve yaşayışımıza ehemiyet vermediğimiz gibi hiç olmazsa şahsımızın, evimizin, caddelerimizin daima bir misafir ve yabancı ağırlayacak bir temizlik ve intizamda bulunması lâzım geldiğini takdir etmiyoruz.

Bizim bütün bu kusurlarımızı ve noksanlarımızı kuvvetli, kudretli vazifesini bilir bir Belediye ikmal ve tashih edecektir. Caddelerimizin üstünden Belediyenin çelikten kudretli silindiri geçerek oraya fennin intizam ve temizliğini ikame ettikten sonradır ki haricî ve maşerî hayatımız gibi derunî ve ailevî yaşayışımızda,yoluna ve intizamına girecektir. Numunelik asrî ve medenî, büyük bir belde vucude getirelim. Bunu yapamazsak zarif, bediî ve sıhhî bir kasaba yaratalım; bun uda yapamazsak medenî memleketlerde ki emsalini' andırır bir köy halk edelim ve onu yapıldığı vaziyetteki umran ve intizamiyle idame edildiğini gösterelim ondan sonra mes' ele kendiliğinden halledilmiştir. Bugün karşımızda duran muazzam muamma ve çetin mes' ele böyle bir cüzütamın yapılabilip yapılmayacağıdır.

Onu küçük mikyasta kaşara bildikten sonra büyütmek yapmak ve memleketin her tarafına tamim' etmek bir ameliye ve tatbikat meselesidir; elverir ki bu içtimai hastalığa verilecek ilacın formülü bulunmuş olsun yeter ki ihmal, teseyyüp, lâkaydî, tertipsizlik intizamsızlık gibi ahlakıyyatımıza musallat olan düşmanları tedmir edecek mücadelenin muharebe planları hazırlanmış olsun. Binaen aleyh evlerile, caddelerde, resmî ve içtimaî müessese! eril e ziraat ve san.' at aletlerde tamamen medenî bir tip arz eden bir köy yaratmak Türkiye'yi yaşayış itibarile asrileştirecek tılsımın anahtarını bulmak demektir.

Gazi hazretlerinin yüksek ve vatanî faaliyetlere ve hatta istirahatlerine mahsus kıymettar vakitlerinden bir kısmını Ankara civarındaki Ahi mesut köyünün ihya ve tesis ameliyatının yakından takip ve mürakabesine has ve tahsis buyurmaları bu iddiamızın doğruluğunu gösteren en ulvî cazip bir misaldir.

Bingazi çöllerinin genç ve kahriman yüz haşişi bir avuç Türkle beraber kızgın, kumlar üstünde harp ederken nasıl anafartalar ve dumlu pınar gibi eşsiz zafer şahikalarının yaratmanın esrarlı formüllerinin buldularsa Ahi mes' ut köyünün taş ve toprakları üstünde çok mahviyet-görünen mesaiye kendini ve kalbini kaptırmış olan büyük Gazi de düşman ordularının elinden kurtardıkları aziz, yatan, harabı ve intizamsızlığın pençesinden de halas etmenin düsturunu keşf etmekle meşguldular.

Anlatıyorlar ki Müşar ileyh hazretleri geçenlerde köyde gördükleri her hangi bir halden müteessir olarak (ben yokken köyümü berbat4 etmişler artık bu yaz İstanbul'a da gitmeyeceğim...) buyurmuşlardır. Bu duygumu bu ülviyeti teessürün bu samimiyeti ve yurt aşkının hu yüksek galeyanı karşısında yüreği sızlamayacak bir Türk hatta bir insan tasavvur edilir mi?

Memleketin idare ve imar işlerinde yakından veya uzaktan alâkadar olan muhterem karilerin, kışın buzlu çamurları ve yazın ateşli tozları üstünden geçerek köyüne giden Gazi bu hareketlerde hepinize gidilecek ve takip edilecek yolu göstermektedir,

İdari ve İçtimaî faaliyetlerde kemiyet ikinci plândadır. Birinci planla gaye ve usul vardır burada gaye fennilin ve ilmi zevkin çizdiği çerçeve Ve hudut dahilinde temizlik intizam ve güzelliktir bu gayenin teinini uğrunda hatta her vatandaşa düşen vazifeler vardır bir Şehirlinin' evinin hududu o şehrin hudutlarına kadar uzanır ve yayılır binaen aleyh böyle düşüne bilen bir şehirli evinin muz ah raf atını ve çirkâbını kapısından dışarı atmağı hatırına getiremez bahçesinin güzel ve taravettar ağaçlarla balkonunu cazip ve şirin çiçek saksılarile bezendirdiği zaman şehrinin güzelliğine hizmet ettiğini düşünerek memnuniyet duyar fakat bizim burada

mevzu ve maksadımız bu vazifelerle doğrudan doğruya ve birinci derecede alâkadar olan belediyelerdir Belediyeleri vazifelerinde muvaffak olmaktan alıkoyan teşkilat eksikliği nedir?

Belediyelerin şehirlerimizin bin bir çeşit ihtiyaçlarına kuvvetli hamlelerle atılmaktan alıkoyan faaliyet noksanlığı neden ileri geliyor?

Bilhassa tabiatın bütün güzelliklerini ve imtiyazlarını kendisine bahs ettiği İstanbul'un normal bir belediye teşkilâtının feyzli inkişaf atından mahrum bırakan amil veya amiller nelerdir?

İşte gelecek makalemizde bunları tetkik edeceğiz.

ATIF

Memurların hürriyeti ve hududu

Yirminci asrın en mühim mes'elelerinden biri de hürriyet teşkilâtıdır.

Asrı hazır Demokrasisi, siyasî hürriyet sahasında azamî ittisalim varmış bulunmaktadır. Bu sahada dikkat edilecek en mühim nokta, bu hürriyeti, İçtimaî terakkiye, ve insanların umumî saadetine müsait bir şekilde tertip etmekte görünüyor.

Bu meyanda tetkike şayan mes'elelerden birisi de memurların hürriyetidir. Zamanımızdaki hükümetler denebilir ki, devlet memuru ilenilen bir kütle tarafından anonim bir şekilde idare edilmektedir. Memurların İçtimaî hayattaki rolleri, bu itibarla hususî bir maliyyet arz ediyor; evvelâ, bunlar bir şalısın eciri, hadimi değillerdir. Çünkü umumî menfaat için çalışıyorlar: fakat bununla beraber öyle tertip dahilinde çalışan bir zümre teşkil ediyorlar ki kendileri filen ecir vaziyetinde bulunmaktadırlar. Bundan maada. Demokrasi prensipleri kendilerinin diğer vatandaşların fevkinde bir otoriteye malik olmalarına müsait olmamakla beraber idare makinesine istinatları ve kendilerinde İdarî ve hukukî kaide ve esasların tatbiki ve çok defa tefsiri sal âh iyy etin mevcudiyeti filen diğer fertlerden farklı bir vaziyette bulunmaları neticesini doğuruyor. Bu itibarla memurların hukuk ve vecaibi mes'elesini diğer ecirlerden farklı bir şekilde mütalea etmek ve memurlara bir takını imtiyazlar tanımakla beraber kendilerini diğer fertlerin bağlı olmadıkları bir takını kuyuda da tabi tutmak icap ediyor.

Gerçi memurları siyasî hürriyet ve hayat sahasında hak sahihi tanımamak yeknazarda gayrı mümükün görünür, filhakika bir memuru, memurdur diye bilhassa vazifesi haricinde siyasî fikir ve kanaatlarını terviç gayretinden nasıl men ederiz ? Hatta bunların vazife, iştigal ve ihtisas itibarile siyasî ve İdarî mesailin veçhesini tayinde daha ziyade selâyiyettar oldukları varit değil midir? Dene bilir ki memur, vazifesi esnasında memur kalmalı, bunun haricinde ayrı bir şahsiyet halinde diğer vatandaşların hakkı harekâtına aynen malik olmalıdır. Fakat bir şahsiyyetin böyle muzaf bir tezahürünü yekdiğerine tedahül ettirmeden temini iddiası ancak nazarı bir iddia olabilir. Er geç siyasî itiraslar bu iki hududu yekdiğerine karıştırır, ve bundan netice memurun esasî vazifesi, ve umumî hizmetler müteessir olur.

Hürriyet mesailinde en müsaadekâr olan İngiltere'de bile memurlar intihap olunmak hakkından mahrumdurlar. Bu mahrumiyet onları siyasî ihtiraslardan uzak tuttuğu gibi hükümeti de kanaatlarından daha serbest olan bir namzet kütlesi karşısında bulundurmuş oluyor. Bununla beraber İngiltere'de memurların bu vaziyeti idare işlerindeki amelî bilgi ve tecrübelerini cemiyete müfit bir şekilde ileri sürmeğe de mani değildir. Fakat dikkatten kaçınılmayan, ve kaçırılmaması lâzım gelen nokta bu hakkın siyasî ve İçtimaî hayatın muvazene sini ihlâl veya tebdil edecek bir istikâmette müessir olmamasıdır,

Memurun alelade bir vatandaş sıfatile kullanılması lâzım geldiği zannolunacak bu nevi haklardan en evel hatıra geleni (Grev) mes'elesidir. Grev, vaziyetini müdafaa için bir kütlenin kullandığı en müessir vasıtadır. Memurlar için böyle bir hakkın, devlet menafü itibarile mahkûm edilmiş bir hak olması zarureti pek aşikârdır. Memurlar yerlerine derhal başkaları bulunması pek müş-

kül olan ve uzun bir tahsil, tecrübe ve ihtisasa ihtiyaç gösteren mühim bir kütle teşkil ederler. Ve şüphesiz idare makinesine karşı âtıl bir vaziyet almaları çok ağır bir tesir yapar.

Memur ile hükümet rabıtasını bir iş mukavelesi şeklinde nazarı dikkate alırsak gerçi memurun da grev hakkını haiz* İması zarurî gibi görünür, Fakat hukuku ammenin asrımızdaki şekli tezahürü bu rabıtayı daha ziyade tek taraflı bir akit şekline koymuştur.

Esasen memuru devlete bir mukavele ile bağlı bir ecir vaziyetinde düşünmek bizzat memurların aleyhine olur. Zira bu takdirde grev hakkına mukabil (Lokavt) hakkını kabul etmek lâzım gelecektir. Bu da memurun ehliyet ve evsafında mani zuhur ettiği müddetçe işinde kalmak hakkını sarsa bilir.

Diğer cihetten denebilir ki grevi bir hak mes'elesi telâkki etmemelidir, çünkü grevciler bile, bunu hak diye değil, başka, hukukî bir vasıta görmedikleri zaman bir mücadele vasıtası olarak kullandıklarını söylüyorlar. Şu halde mes'eleyi şeni bir şekilde düşünelim:

Teşkilâta merbut hayatı içtimaiye sadece fertlerin kanaat ve hareketlerinin birleşmesinin mahsulü değildir. Bunun fevkinde ve hâkim bir şekilde devletin .devlet sultasının tanzimkâr müdahale ve mürakabası vardır. Asrı cemivette İdarî taazuvların fertlerin harekâtınâ olan müdahalesi refahi umuminin zarurî bir şartı haline gelmiştir. Bu müdahaleyi biraz gayrı mevcut farz edersek, bizzat bu müdahalenin aleyhinde bulunanlar bile, kendi fikir ve kanaati arın a hukukî bir şekil vermekte, bir müeyyede bulmaktan mahrum kalırlar. Zaten vecibe ve hak dediğimiz şeyler bir arada lüzumuna kani olduğumuz ve umumî bir mutavaatla müeyyedelerini, şekli tanzim ve tatbikini devlete teffiz ettiğimiz zaruretlerin ifadesi değil midir?

Devletin müdahale ve tahdidatının aleyhinde düşünenler bile, hu düşüncelerini ancak bir müddet için müdafaa edebilirler. Gayeleri husul bulduktan sonra onlar da kurmayı düşündükleri nizamın tekrar yeni bir hareketle sarsılmaması için, aynı prensipleri kabul etmek zaruretinde kalırlar. Şu halde memurlara her hangi siyasî bir kanaatini vermek isteyeceği böyle bir hak iki tarafı keskin bir kılıç demektir.

Binaenaleyh nizam ve terakkiye doğru yürüye bilmek için vatandaşların bu kısmını, diğerlerinin malik oldukları bazı haklardan mahrum tutmak zarureti pek aşikârdır. Ve asrî demokrasisinin mümeyiz vasıflarından birisi de ferdiyeti İçtimaî tesanüde muzır olmayacak şekilde tahdit etmektir. Bu bizzat fertlerin menfaati icabıdır.. En serbest insan şüphesiz en mes'ut insan değildir.

Memurlara grev hakkım tanımayınca mesleği sindikalar teşkili hakkını da kabul etmek icap ediyor. Mesleği sindikalar mahiyet ve gaye itibarile patronlarına karşı ekseriya grev şeklinde mücadele için birleşmiş işçi kütleleri demektir. Gerçi grev sindikasız da olabilir, fakat böyle bir teşekkül her vesile ile grevi ileri süren daima mücadeleye hazır bir silâh gibidir, sindikalar ekseriya gayelerini bizzat ve kendi kuvvetlerde istihsal etmeğe meyyaldirler, ve diğer cemiyetlerden bilhassa bu noktada ayrılırlar.

Esasen memurlar için de bu şekilde bir taazuva müsaade etmek, devleti, kuvvetini memurlar aleyhine artırmak isteyen bir teşekkül mahiyetinde düşünmek olur. Halbuki devletin memura karşı vaziyeti patronun ameleye karşı olan vaziyetinden pek farklıdır. Devlet vaziyetini kuvvetine, ve işçinin zaruret ve ihtiyacına göre idare eden bir patron değil, umumun iradesinden, umumî ihtiyaçlardan doğmuş, ve umumen kabul edilmiş esas ve

müeyyedelere müstenit âli bir şekildir. Ve memur da sadece bir hizmet mukabili para verilen bir ecir değil, umumi faideye hâdim bir vazifenin sahibi ve bu itibarla umumun mutemedi vaziyeti ildedir. Ve bu hususî evsafda kendisine bazı haklardan mahrumiyete mukabil tekâüdiye, eytam ve eramil maşatı, mezuniyet, gayrı kanunî şekilde işten çıkarılmamak gibi imtiyazlar ve bir kısım muafiyetler temin etmektedir ki bunlar sindika teşkili ve grev hakkına malik olan işçi kütlelerinde de yoktur. (1)

13/2/929

İstatistik umum müdürlüğü Muavini
M. CELÂL

(1) Lehistan maarif ıazareti rnüdiri umumilerinde Doktor (Mikslâv Çerer)in beynelmilel hukuku idare mecmuasındaki makaleleri esas ittihaz edilmiştir.

Kanuni medeni

Hukukî bilgiler mecmuasının Şubat 1929 tarihli mishasındaki Avukat Hirisantos efendinin (kâtibi adil senediyle gayrı menkul satışı) serlevhalı makalesini okudum. Bu yazı Haindi Halim Beyin Baro mecmuasının 12/24 sayılı nüshasında münderiç cevabî makalesine cevap olarak yazılmıştır. Üç ay Türkiye haricinde bulunduğum için maatteessüf bu neşri vatı takip edemedim. Okuduğum bu makalede muttali olduğum yanlış noktai nazarları tashih etmek zaruretini his ediyorum.

Kanunu medenî akıt ile tescili ayırmıştır . Artık bunların ayrı ayrı muameleler olduğu üzerinde mütalaa serdetmek ciddî bir hareket olmaz.

Kanunu medenî 634 üncü maddesinde bu akitlerin resmî şekilde yapılacağını emir ediyorsa da milkiyeti nakl eyleyen akitleri tespit eden resmî senetlerin nerede yapılacağına dair yeniden ahkâm vaz etmiyor. Haindi Halim B. mahalle ilmühaberleri akdi ihtiva eden bir senettir demiş. Mahalle ilmühaberlerinin akitle bir alakası yoktur. Bu varakaların ifa ettiği hizmet hüviyeti, tebyin ve tespitten ibarettir, nitekim fotoğraf kanununa tevfikan Tapu senedine ve kayda fotoğraflarını yapıştırmış olanlar mahalle ilmühaberi istihsalinde, ve kendilerinden böyle bir varaka aranmaz. Bu basit ve aşikâr mes'ele hakkında da mütalaa zaittir. Burada ciddî ve İlmî bir surette tetkika şayan bir mevzu varsa oda senedi resmiden maksadın ne olduğunu tayinden ibarettir. Yani gayrı menkulelerin naklini yapan akitleri kâtibi adilmi,

yoksa Tapu memurumu ? akıt ile tescilin ayrı ayrı iş olması bunların bir şalı is tarafından görülmesine acaba mani midir ?

Mevcut müdevvenatı kanuniyeye ve kanunu medeniye nazaran senedi resmiye ne mana verebiliriz.

Tatbikat ve maslahatın icabı noktai nazarından nakli mülkiyet akıtlerini kâtibi adillere vermeğe imkân var mıdır ?

Kanunu medenimizin mehazı olan İsviçre kanunu medenisine ve İsviçre'deki tatbikatına nazaran senedi resmiyi kim yapar? Bu hukukî mes'elelerin tetkikine girişmezden evel istitradı olarak Hirisantos efendinin yanlış bir cebireden tetkik ettikleri tashih etmek lâzımdır.

Haindi Halim Bey demişler ki u bu bapta yeni bir kanun yapılıncaya kadar gayrı menkul satışlarında Tapu idareleri pek yakından alâkadar oldukları cihetle ve tescil olmadan iktisabı tasarruf caiz olmaması sebebiyle kelevvel mahalle ilmühaberi ile Tapuda takrir ciheti tercih edilsin" Hirisantos efendi diyorlar ki : „ bu yolda hareket edilirse kanunu medeninin bir takım maddeleri hükümsüz bırakılmış olur, çünkü, kablettescil yapılacak olan bir senedi resmî ile alım, s atim, rehin, ipotek, vasiyet ve saire yapıla bilirken ukudü mezkûreyi tescil ile takyit etmek mevadi mezkûreye açıktan açığa muhalif düşer, ve Tapuya gidildiğinde tarafeynden birinin rücu ile o ilmühaberin hükmü sakit olur.

Şu halde hiç bir akdi lâzım ifade etmeyen böyle bir ilmühabere nasıl sene.di resmî dine bilir? (Hamdi Halim beyin noktai nazarları Tapu idareleri gayrı menkul emvalin hukukî vaziyetlerde yakından alâkadar olduklarından tescil gibi akit muamelesinde bunların yapması merkezinde ise pek doğrudur . Fotoğraf kanunu

mahalle ilmühaberlerine ne zaman lüzum olduğunu tayin etmiştir, ve bu ilmühaberler bir bir akit ve senet mahiyetini haiz olmamışlardır. Tapu memuru eyer kanun arzu ve tayin etmiş ise hem akdi yapar bunu akit defterine geçirir. bende bunu selûhiyettar zatın talebine binaen sicille tescil eder. Binaenaleyh bu bapta yapılan muamele üçtür. 1 — Akit ve bunu teshil eden senet. 2 — Bu akidin tescilini isteyen talepname, d — Sicilli emlâk defterine akdin tescili.

İvazlı ivazsız satışlarda yani bey ve hibede bayi ve ya vahip tescil talebine selâhivettardır. bu talep üzerine tapu memuru tescili yapmazsa müşteri veya mevkilinin leh tescil emri verilmesini hakimden talep ede bilir (madde 642). çünkü bu gibi ahvalde tescilden evvel ve o tarihten mukaddem mülkiyet intikal etmez., fakat tescilden evvel ve tescil tarihinden mukaddem mülkiyetin intikal etti iktisap verilileri vardır: ihraz ve işgal, intikal, istimlâk cebrî icra ve mahkeme ilâmları gibi bu kabil ahvalde ise iktisat eden kimse tescil talebine sel âhiyettardır; ve tescilden evvel ta iktisap veçhinin tevellüdü zamanında mülkiyet kendisine intikal etmiştir. Binaenaleyh tescil için dilediği zamanda Tapu memuruna müracaat eder. Hirisantos efendinin dediği gibi (kablet- tescil yapılacak olaıı bir senedi resmî ile alını satım’ rehin ve ipotek) temam olmaz ve hukukî bir mevcudiyet ve kıymet ifade etmez. Mahalle ilmühaberlerine akit mahiyeti vermeğe esasen imkân olmadığı için Hirisantos efendinin bu nokta üzerinde müdafaa şeklinde Israrları lüzumsuzdur. Mumaileyh müsterih olsunlar; şu asrı tekemmülde onları ber sabık kimse senedi resmî tanzimi için mahalle hey' eti ihtiyariyelerine sevk etmez, bu hususta ihtiyar edecekleri zahmetler sırf hüviyeti tespit içindir, fotoğraf ilsakı halinde bu külfetten de muaftırlar.

Diyorlar ki: (kanunu medeninin neşrinden evvel Tapu memurlarının sahibi arz sıfatıyle akit tanzim etmeleri ve hu akde muvafakatlarının lâhik olmaları lâzım ve zarurî idi.) Vakıa kanunu medeniden evvel Tapu memurları sahihi arz sıfatını temsil ediyorlarsa da bu sıfat dolayısivle onlar valiniz mahlul araziyi kanun ve usulû dairesinde tefviz ediyorlardı, diğer mülkiyet nakilleri üzerinde sahibi arz sıfatıyla mevcut olan hakları akde mezuniyetlerininn lâhik olmasıdır. Hem Tapu memurlarının arzın sahibi olmaları akdin onlar tarafından yapılmasını mı icap eder? böyle bir icapta ne mantıkî ne de hukukî bir zaruret vardır. Bil akis Tapu memurlarının arzın sahihi olması halinde akdin bitaraf üçüncü bir şahsiyet tarafından yapılması zarurî ve mantıkî olurdu. Esasen kanunu medeniden evvel gayrı menkule tesciller bir muamelede mündemiç idi. Akit ayrı ve tescil ayrı değildi.

5 Nisan 1329 tarihli emvali gayri menkulenin tasarrufuna ait muvakkat kanunun birinci maddesinde (arazii emriye ve mevkutenin tasarrufuna dair bilcümle muamelât münhasıran defteri hakanı idarelerinde icra olunur) denmiştir. Kezalik 15/ teşrinevvel /1329 tarihli kâtibi adil muvakkat kanununun 26 ıncı ve 63 üncü maddelerinde kâtibi adillerin vazifeleri emvali menkıbeye tahsis edilmiş ve emvali gayrı menkule tasarrufatına ait muamelât için kâtibi adillere bu hususta yalınız vekâletnameler tanzimi hakkı verilmiştir. Hirisantos efendi aynen şöyle yazıyorlar: (Tapu ve daha doğrusu gayrı menkul sicilli dairesinde bulunacak olan memuru mahsusu ancak ve ancak dışarda yapılıp götürülecek olan senedi resmiye tescil veya mukavelâtı ınüteehhire dairesinde bunları tebtil ve tadil ile mükellef tutulmuştur, Ve şu suretle inşayi akit selâhiyetinden tecrit edilmişlerdir.) Kanunu

medenimizde senedi resminin kâtibi adil tarafından yapılacağına dair yeni bir hüküm konmamıştır ve'tabi atiyi e mevcut sabık ahkâm muhafaza edilmiştir. Dedikleri gibi Tapu memurlarının tescil vazife ve selâhiyetleri varsa da senetlerin tepdil ve tadile asla hakları yoktur. Bu hata ihtimal mumaileyhin maksatlarını yanlış bir surette ifade etmelerinden münbaistir. (Tesçilâtı mukavelat müteahhire dairesinde tebdil) demek istemişler olacaktır. Gazino ve sairede . Akit mes'elesi şarihler ak dm tahriri ve resmî yapılması esbabını ve faidesini izah için zikrederler, çünki malûmdur ki İsviçre'de kanunu medeninin neşrinden evel Alman kantolarında gayrı resmî akitler ve hatta şifahî alım satımlarda muteber idi. Ve bir adam mesela meyhanede sarhoşluk halile mülkünü elden çıkara bilirdi. Bu misalin akdin Tapuda veya kâtibi adilde yapılmasile hiç bir alâkası yoktur. Bizde 318 tarihine kadar emlâki sırfa hakkında meyanede senetler muteber idi, bu irade o tarihten itibaren bunu menetmiştir.

Hamdi Hilmi Bey (mücerret İsviçre'de böyle imiş deye bizde de hemen bunu tatbikka kıyam etmek caiz olmaz) demiş Hirisantos efendi cevaben diyorlar ki:

(bil'akis kanaat acizname göre hayret bakış ukul olan bunca inkilabatımızın haman ve mükemmelen tatbik edildiği gibi bununda olveçhile tatbiki lâzım gelir.)

Hirisantos efendi İsviçre'de senedi resminin mutlaka ve umumiyetle kâtibi adillerce tanzim edilmediğini ve bir çok kantonlarda münhasıran Tapu memurları tarafından ve diğer bir takımında ayrıca (yani kâtibi adilden ayrı) memur mahsusları tarafından tanzim edildiğini bilmiyorlar mı? mumaileyh İsviçre tatbikat kanununun eğer 56 inci maddesini okumamışlar ise işte burada tekrar ediyorum.

(Les cantons determinent pour leus territoires les ınodalites de la forme authentique...

Tercümesi: (Kantonlar kendi arazilerinde senedin şeklini tayin ederler. Şimdi oralarda kantonlar bu şekilleri tayin etmişler ve yukarda dediğim gibi bayisi bunu kâtibi adillere vermiş, bir kısım Tapu muhafızlarına (Tapu memuru) bırakmış bir kısmı da Belediye kâtibi gibi bir memuru mahsusa havale etmiştir.

İsviçre kantonlarında yaptığım tetkikat neticesinde gördüm ki orada kantonların büyük bir kısmında gayrı menkule müteallik akit Tapu memurları tarafından yapıyor ve alâkadarlar bundan beyanı memnuniyet ve ak din muayyen kantonlarda kâtibi adillerce yapılmasında şikâyet eyliyorlar, ve selâhiyettar olan erbabı hukuk bizdeki usulün idamesini tavsiye ediyorlar.

Hirisantos efendinin dediği gibi (acte authentique) kelimesinin 194 üncü maddede (kâtibi adil senedi) ve dördüncü kitapta aynî haklar halısında daima her geç- dikçe (senedi resmî) diye alınması sırf bir tercüme noktai nazarı değildir. Kanunu medenimizin İsviçre kanunu medenisinin tercümesi suretinde telekki edilmesi ise bir hukukçu lisanına hiç yaraşmaz, doğması itibariyle kanunu medenimiz tercümedir. Fakat Büyük millet meclisinden geçtikten sonra o bizim malımız olmuştur, tercüme ile alâkası kalmamıştır, o artık sırf Türk kanunu medenisidir, netekim harflerimizde Latin olmayıp Türk harfleri olduğu gibi. Yazii kanunun 194 üncü maddede kâtibi adil diye tavsif ve tavzih ettiği halde aynî haklar halısında senedi resmî demesi bir tercüme noktai nazarı olmayıp maksadı mahsusa mebnidir.

Vazii kanun bunu bu suretle ifade etmekle mevcut ahkâm ve usulü muhafaza etmek istemiştir. Netekim vasiyetnamelerle evlenme mukavelenamelerini kendilerine

malı sus şekillere tabi tutmuştur, yani bunları diğerlerinden saralı atan ayırmıştır. Bunların mercileri ayrı olmasaydı bütün akitler kâtibi adillerce yapılır demesi lâzım gelmez iniydi? bakınız Vılant ne diyor. Sahife 149: (İsviçre kanunu medenisi gayrı menkul mülkiyetinin nakli için muktazı akilin şekli resmide olmasını talep ediyor, yani mecburiyet tahmil eden bir akit ki bununla tarafeynden biri bu nakli taahhüt eder (satış, hibe, ilah) mülkiyetin nakline tabiri aharla mukavelenin icrasına saik olan gayrı menkul sicilline tescil keyfiyetinden akdi tefrik etmek lâzımdır. .Sekli resmî müstakil ve daimi hakların nakli için bile lâzımdır. (Satın hakki, imtiyazatı meyohiye ilah) kantonlar kemli arazilerinde resmiyetin ne demek olduğunu tayin ederler. Ecnebi bir lisanda yapılacak resmî senetlerin veçhi tanzimi hakkında ahkâm nöşretmek kantonlara aittir (tatbikat kanunu madde 55) onlar bundan selâhiyettar memurları tespit ederler (kâtibi adiller, belediye kâtipleri ilah) sahifa 151 :

Veçhi iktisaba atfedilen ehemiyet evelce mer' i olan kanuna muvafık bir şu fark ile ki şarkî İsviçre kantonlarında resmî senedin tanzimi ve mülkiyetin naklini temin eden hükümetin tasdiki aynî uzuvlar tarafından icra olunur, halbuki garbî İsviçre kantonlarından bu ameliyattan her biri için ayrı ayrı memurlar derpiş edilmiştir.

İsviçre kanunu medenisi böyle bir taksimi kabul etmiyor değildir. O resmiyet şeklinin tayinini kezalik selâhiyettar memurların tespitini kantonlara terk ediyor. Kantonlar akitlerin tanzimini hususî memurlara ı kâtibi adiller, belediye kâtipleri ilah) yahut sicilli emlâk muhafızlarına tevdi etmekte serbesttirler. Su izahattan, anlaşıldığı veçhile İsviçre'de akdin mahalli tanzimi kantonlara göre muhtelif olduğundan bayi ile müşterinin.

ayrı ayrı kanton ehalisinden olduğu ve hatta muameleye mevzu olan gayrı menkulün bir üçüncü kantonda bulunduğu farz edilirse akdin acaba hangi kantonun tayin ettiği memur huzurunda, yapılması lâzım ğeleeği suali hatıra tevarüt eder. Bunun cevabını Rosselin şerhinin üçüncü cildinin 388 inci sahifesinde buluyoruz, orada deniyor ki (6/Teşrini evel/1921 tarihli kararında Federal mahkemesi tanımıştır ki muteber olması için Borçlar kanununun 21 (i inci maddesi mucibince şekil resmide bulunması lâzım gelen gayrı menkule müteallik bir akit velevki yalnız akidevn için vücup ifade etmiş olsun ancak şey' in kâin bulunduğu mahallin memuru tarafından tanzim edile bilir.)

Ojen Kürti— forrer kanunu medenî şerhinin öl8 üncü maddesinde diyor ki:

4 — Tatbikat kanununun 55 inci maddesi sadece tahrirî olmak kâfi gelmez. Kantonlar resmî senetlerin usuli tanzimini tayin ederler. (Tarafeynin huzuru, şahitler, tarafeyn tarafından imzalanması ve memur) sadece tasdik edilivermekle bir senedi resmi olmaz. Akdin tanzim edildiği mahalde cari olan ahkâm muteberdir, selâhiyettar memurları kantonlar tespit ederler. Onlar bu vazife ile sadece sicilli emlâk memurunu da mükellef kıla bilirler. (928 inci madde 8 üncü fıkra)

İşbu izahattan İsviçre'de gayrı menkule müteallik resmî senedin kimler tarafından yapıldığı anlaşılmıştır zannederim. Mevcut kavanin ve ahkâm hilafında bunun mutlaka kâtibi adil tarafından yapılması lâzım geliyorsa bunun için yeniden kanunî ahkâm vaz etmek lâzımdır.

Bu gün Tapu dairelerinde eski usuller dairesinde akit ve tescil muameleleri yapılmaktadır, malûmdur ki Tapu daireleri elyevm üzerlerinde işlemeğe mecbur oldukları eski siciller üzerinde akit ve tescil muamele-

lerini bir arada yapmaktadırlar. Filvaki iki muamelenin bir defterde yapılmasına manii kanuni de yoktur. Netekim Fransa'da akitleri kâtibi adiller yaparlar. "Receveurd! enregistremeıt„ daireleri bilumum akitlere mahsus olan bir deftere hülâsa çıkarmak suretiyle tescilini yapar.
Bu defterin gayrı menkulün veya hendesî vazıyet ve ahvalde biç bir alâka ve münasebeti yoktur. Bu tescil kezalik memuru mahsusunun tetkik ve mürakabeden mütevellit bir sıhhat kanaatini tespit eden keyfiyette değildir, âdet yerini bulsun kabilinden umumî bir tescildir. İsviçre'de ise tescil gayrı menkulün bulunduğu defterikebir sahifasına (ki orada onun hukukî ve bendesi vaziyet ve halleri de aynen görülür) yapılır. Bizim bu iptidaî usulümüz her halde Fransızlarınkine muraccahtır. İsviçrelilerde bugünkü sicilli emlâk sistemini tesis etmezden gayrı menkul sicilli namına tıpkı, bu gün bizde olduğu gibi Kronolojik bir sicil ile malikler esamisi üzerine fihrist defterlerine malik bulunuyorlarmış. Malikler esamisi üzerine Türkiye'de fihristler bu gün ikmal edilmiş bulunuyor, bu suretledir ki bu gün Türkiye'de Tapu senedi elde bulunsun bulunmasın, Tapu da cereyan etmiş olan muamelenin tarihi hatırlansın hatırlanmasın bu fihristler sayesinde mahallesi veya kariyesi bildirilen her hangi bir garı menkulün derhal kaydı bulunmaktadır. Maamafi itiraf etmelidir ki bununla gayrı menkûl sicillâtımız kanunu medeninin istediği şekilde ve İsviçre- de ki sistem dairesinde yapılmış ve tekemmül etmiş değildir.

Bu gayenin küsül bulması için İsviçre sicil nizamnamesi esas ittihaz edilerek hazırlanan nizamname ve sicillât nümuneleri elyevm tetkik edilmekte olduğu Devlet şurasınca tasdik ve merüyete çıktıktan sonradır ki Türk gayrı menkul sicilleri matlup tekâmülü ihraz edeceklerdir.

O zamana kadar ise arzu edildiği takdirde bile akit tanzimi işini kâtibi adillere tevdi etmek tatbikat noktai nazarından pek büyük mahzurları daîdir. çünkü gayrı menkul üzerine taallûk eden aynî haklarda akideynin hukukî vaziyetleri gibi akde mevzu gayrı menkulün hukukî vaziyetleri de ayan ye malûm olmak lâzımdır. İsviçre sicillatı alenidir her gayrı menkulün hali herkesçe malûmdur, malûm olmak lâzımdır (kimse Tapu sicillinde makayyet olan bir keyfiyetin kendisine meçhul olduğu yolunda bir iddia dermeyan edemez) bizim bu günkü defterlerimiz için binnazariye aleniyeti kabul edelim, filen bunu tatbika acaba imkan var mıdır? Asla, çünkü kaydı defterlerimizde bir gayrı menkulün kaydını bulduk. eğer bu kayıt münakale görmüş ise bir kıymeti yoktur, binaenaleyh bir defa o noktadan tetkikat yapmalı ve ledelhace noksanını ikmal etmek lâzımdır, icabı halinde vesaikimi müracaat lâzım gelince onları da bulmak' pek kolay bir iş değildir.

Şu halde bir gayrı menkulün kukukî vaz’ iyeti hakkında emin olmak için günlerce hazan haftalarca tetkikatta bulunmak mecburiyetinde kalınır.

Tarefeynin bir gayrı menkul akdini tanzim için kâtibi adile müracaatını farz edelim, malik olduğunu iddia eden hakikaten malik midir? Noter bunu nereden bilecek, bizde henüz defterikebir üzerine sicil yok ki bir bakışta orada görsün anlasın. İş yine Tapu memuruna teveccüh edecek., Tapu memuru tetkikat ve taharri yatta bulunacak ve neticesini kâtibi adile bildirecek, olabilir ki bir mes’ele hakkında Tapu memuruna kanaat gelirde kâtibi adile gelmez, bu vaziyette kâtibi adil ne yapacak? bu vaziyette halkın işini sürüncemede bırakmak ve uzatmaktan başka ne netice hasıl olacak? sonra Tapu memurlarını akt işini parasız yapıyorlar, bunu noterler

yaparlarsa tabiî harç alacaklar, buy (izden halka malî bir külfet tahmil edilmiş olacaktır bir taraftan ferağ1 harcının ağırlığından şikâyet edilirken ve Devletçe bunun tenziline tevessül olunurken diğer taraftan halktan akit harcı alınması gayrı mantıki ve gayrı muhik bir muameledir. Yoksa kâtibi adiller meccanen bu akti yapacaklar mıdır? asıl mühim nokta bayi hini akitte müşteriden sattığı mülkün parasını alacaktır, ya tescile kadar bayi parasını aldığı halde bunu diğer bir müşteriye satarsa müşterinin hakkı ne olacaktır? çünkü tescilden mukaddem akdin bir kıymeti yoktur. Hirisantos efendi diyorlar ki (tescilden sonra bedeli tesviye edilecektir)'yolunda akde bir hüküm konsun. Acaba hangi gayrı menkul sahibi buna muvafakat eder?

Mahkemei temyiz ikinci hukuk dairesi gayrı menkul akitlerinin Tapu dairelerinde yapılacağına ve dördüncü hukuk dairesi ise kâtibi adillerin bu yoldaki akitlerinin muteber olduğuna karar vermiştir, şimdi heyeti umumiye kararıdır ki bu hususta katî hükmü verecektir.

Bu günlerde Büyük millet meclisinde tadili müzakere edilmekte olan kâtibi adil kanununun bu hususta mevcut ahkâmı muhafaza edeceğin ümid ediyorum.

Eğer hangi bir sebep ve zaruretle gayrı menkul akdide kâtibi adillere tevdi edilecek olursa mevcut kâtibi adiller adedini birçok misli artımı ek lâzımdır, Gayrı menkul akdinin kâtibi adillere verildiği İsviçre'nin Lozan şehrinde kırk kâtibi adil vardır, seksen bin nufuslu Lozan şehrinde kırk kâtibi adil bulunursa bu nispete göre meselâ İstanbul'da ikibin noter olması lâzım gelir.

ATIF

Fihrist
Resmî kısım

Sayfe No

Tayinler :

159 —Tahrirat müdürleri , Vekâlet emrine almanlar .
160 — Haklarında memurin kanununa tevfikan muamele olunanlar .
161 — Zammı maaş
162 —Emniyeti umumiye tayinleri ..Şube müdürleri . Polis müdürleri .
163 — Polis müfettişliği . Ser Komiserler . İkinci komseller . Komiser muavinleri .

Kanunlar :

164 — Kazam; vergisi Kanununun 71 inci muvakkat
- maddesinin tadili hakkında kanun
165 — Devlet davalarını intaç eden avukat ve saireye
verilecek ücreti vekâlet hakkında kanun . Teşviki Sanayi kanununa Müzeyyel kanunu muaddil kanım .
166 — Memurin kanununun dördüncü Maddesinin (Z) fıkrasının tadiline dair kanun
167 — Giresun belediyesince celb olunan elektrik tesisatı
levazımına ait gümrük resminin teşviki sanayi kanununa tevfikan affı ne dair kanun .
Türkiye ile sosyalist şuralar cumhuriyetleri ittihadı hududunda zuhur eden ihtilaf atın usulü, tetkik ve halli hakkındaki mukavelenamenin tastikına dair kanun .

Sayfe No

168 — Huduttan mürur hakkında Türkiye Cumhuriyetile Sosyalist şuralar cumhuriyetleri ittihadı arasında akt olunan mukavelenamenin tasdikına dair kanun.
166 — Un resminin muvakkaten tenzili hakkında kanun .

Kararlar :

170 — Askerlik mükellefiyeti kanununun 109 uncu
maddesinin tefsirine mahal olmadığı hakkında .
171 — Çekirge kanununun ikinci ve üçüncü maddelerini
muadil 1235 numaralı kanunun ikinci maddesinin tefsirine mahal olmadığı hakkında.
İstanbul Polis ser komiserlerinden İbrahim Fevzi Beyin İstiklâl madalyasile taltif edilmeyeceği hakkında.
172 — Zabıtai Sıhhıyei hayvaniye kanununun bazı maddelerinin tadiline dair olan kanunun ikinci maddesinin tefsirine mahal olmadığı hakkında.
172 — Esbak Bahriye Nazırı Mahmut Muhtar paşa ila
Maliye Nazırı Nail bey Hakkında tahkikat icrasına dair
173 — Vekiller aleyhinde Devletin şahsî hakları noktasın
dan tahrik edilecek davaların görüleceği merciin Divanı alı olduğu sarılı bulunduğundan tefsirine mahal görülmediğine dair .
174 — Adapazarı sabık kaymakamı Hüsnü beyin istiklâl
madalyasile taltifine dair .
175 — Dört zatın beyaz şeritli istiklâl madalyasiyle taltifleri hakkında .Erzurum müdei umumisi İbrahim Ethem beyin istiklâl madalyasile taltifine imkân olmadığı hakkında .

Sayfe No

Tefsirler :

176 — Tekrar intihap olunmayan memur meb'uslara tahsis olunacak maaş hakkında .
177 — **Kararnameler :**
Tamimler :
178 — **idarei Umumiye :**
İşlerin çabuk görülmesi hakkında talimat.
185 — İstifa eden memurlar hakkında.
186 — Reisicumhur hazretlerinin tarihi nutuklarına ait vesaik hakkında.
186 — Telgraf: kış hakkında.
469 No lı kararın tebliğine dair.
187 — Yabanabat ve Garbı Karaağaç kazaları isimlerini) tepti 1 edildiğine dair.
İdare yıllığı hakkında.
188 — 474 No lı karar suretinin leffile
476 No lı karar suretinin leffile
189 — 475 No lı karar suretinin leffile
İhsaî malumat kakında.
191 — İstanbul valisine yazılan telgrafın tebliğimi';dair .
192 — Memurin hakkında vukubulan şikâyete dair .
193 — 7619 N ol ı kararname ve merbutu suretlerinin leffile .
194 —1880 Nolı kanunun tasdikli suretinin tebliğına dair.
195 — 1349 Nolı kanunun tebliğına dair .
Kanun ve nizamnamelerin tanziminde alâkadar vekâletin mütalaasının alınmasına dair .
196 — 1382 Nolı kanunun tebliğine dair .
197 — 477 Nolı karar suretinin leffile .
Harice gönderilecek Resmî heyet ve memurlar hakkında .
198 — İstatistik yıllığı hakkında .

Sayfe No

200 — Muhteht mübadele komisyonu Türk heyeti reisi
Cemal Hüsnü II . tarafından yapılan istilamlara verilecek cevapların teşriine dair .
1380 Nolı kanını suretinin leffile .
201 — 1390 Nolı kanım suretinin leffile
1388 Nolı kanını suretinin leffile 1384 İST olı kanun suretinin leffile .
202 — Köy korucularına ve Orman muhafaza memurlarına verilecek silahlar hakkında .
203 — Fek ve ilhak muameleleri hakkında.

Umuru mahalliye:

204 — Belediye bütçelerinin nasıl tanzim olunacağına ve belediyeler beş senelik mesai programlarının şekli tertibine dair.
215 — 928 senesi tasarrufatından kuraklık mıntakasına tohumluk tedarik olunmasına dair .

Nüfus :

216 — Nüfus Cüzdanları hakkında
Tescil edilmemiş muhacirlar hakkında .
217 — Emniyeti umumiye :
Türk tabaligından ve vatandaşlığından iskat hakkında .
219 — Avusturya tabiyetindeki kimselere mecanenen vize itası hakkında .

İskân

220 — Evkafı zürriye hakkında .
224 — Teftiş hey'etinin mesaisini gösterir cetveller .
220 — Şubat 929 zarfında ayılan vilâyetler umumî meclisleri .
227 — Sivas vilâyetinin 928 senesine ait hülasai icraat rapuru .

Sayfe No
235 — **idare taksimatı**
237 — Vilayetler.
239 — Kazalar.
249 — Nahiyeler.

Gayrı resmi kısım

275 — İstanbul'un idaresi.
281 — Memurların hürriyeti ve hududu
286 — kanunu medeni.
297 — Fihrist